

แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

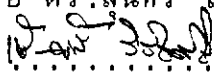
๒๕๓๕ ต.ค. ๒๕๓๕

ปริญญาโท
ของ
รังรอง สีทองดี

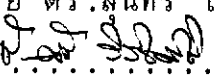
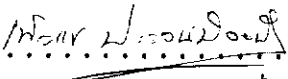
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
พฤษภาคม ๒๕๓๕
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

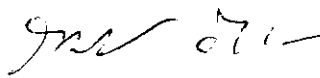
คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ์ โคตรบรรเทา)
.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ์ โคตรบรรเทา)
.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ)
.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร. เพ็ญแข ประจันจณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .6. เดือน พฤษภาคม . พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ เขียวศรี วิวิธสิริ กรรมการที่ปรึกษา และ ดร.เพ็ญแข ประจวบจันทึก ซึ่งได้กรุณาเป็นกรรมการ สอบปากเปล่าและได้ให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์อย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผน และพัฒนา รศ.จรัญ สุวัตถ์ รศ.ดร.ปฐม นิคมานนท์ รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ และ ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมในการ ศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณช่วงศักดิ์ มิตรรามัญ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนในชีวิตทุก ๆ ด้าน จนทำให้สำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ พันเอก จันทรโชติ และคุณรุ่งแสง เลิศจินดา ที่ได้ ส่งเสริมและให้กำลังใจในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ตลอดจนคณาจารย์ของบัณฑิตวิทยาลัย และทุกท่านที่มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วัชรินทร์ บุญยะกาญจน์ อาจารย์จิตติมา เหมกิตติวัฒน์ คุณวารกรณ์ เตชะวัฒนเศรษฐ์ คุณณรงค์ คุณวลัย และคุณวรรณิ ชะระอ่ำ รวมทั้งทุกท่านที่เป็นกำลังใจในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณเจริญ สีทองดี ที่ได้อดทนต่อปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้น และ คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจจนถึงที่สุด จนสำเร็จจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้หากยังมี ขอน้อมบูชาในพระคุณของคุณพ่อคุณแม่

รังรอง สีทองดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ ..... 1 ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ..... 5 ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ..... 5 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ..... 6 นิยามศัพท์เฉพาะ ..... 8 สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า 10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ..... 11 การจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ ..... 12 ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ ..... 30 แรงจูงใจ ..... 32 ความหมายของแรงจูงใจ ..... 33 ประเภทของแรงจูงใจ ..... 34 แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ ..... 37 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 40
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ..... 47 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ..... 47 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..... 49 การเก็บรวบรวมข้อมูล ..... 51 การวิเคราะห์ข้อมูล ..... 52 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 52

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	58
แรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	62
เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	75
วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การบริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ	243
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	249
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	249
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	250
การวิเคราะห์ข้อมูล	251
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	252
อภิปรายผล	261
ข้อเสนอแนะ	267
บรรณานุกรม	270
ภาคผนวก	275
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	276
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย	278
ภาคผนวก ค ตารางค่าเฉลี่ย	287
ภาคผนวก ง งานวิจัยของ Boshier	321
ประวัติย่อของผู้วิจัย	346

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คำบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2533	3
2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาเอก	48
3 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ	59
4 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำแนกตาม สาขาวิชาเอก	61
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ เป็นรายด้านของนิสิต	63
6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการ ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	64
7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ	66
8 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการ ประกอบอาชีพของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	68
9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการ หลีกเลี่ยงสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	70
10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	71
11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ ของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ	73

12	เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิตชายและหญิง	75
13	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ของนิสิตชายและหญิง	76
14	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ของนิสิตชายและหญิง	78
15	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิตชายและหญิง ...	80
16	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ของนิสิตชายและหญิง	82
17	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม ของนิสิตชายและหญิง	84
18	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิตชายและหญิง	86
19	เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามอายุ	88
20	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นรายข้อของนิสิต จำแนกตามอายุ	90
21	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแรงจูงใจด้านการ ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคย กับผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียนของนิสิต จำแนกตามอายุ	94
22	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแรงจูงใจด้านการ ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคม บางประการของนิสิต จำแนกตามอายุ	95

23	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแรงจูงใจด้านการ ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยรวมของนิสิต จำแนกตามอายุ	96
24	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามอายุ	97
25	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาสนับสนุน ให้มาเรียนของนิสิต จำแนกตามอายุ	101
26	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัว สนับสนุนให้มาเรียนของนิสิต จำแนกตามอายุ	102
27	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มา เรียนของนิสิต จำแนกตามอายุ	103
28	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามอายุ	104
29	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน ของนิสิต จำแนกตามอายุ	108
30	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต จำแนกตามอายุ	109
31	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่ายของนิสิต จำแนกตามอายุ	112

32	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้าน หรือภารกิจประจำวันของนิสิตจำแนกตามอายุ	113
33	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจาก ที่บ้านของนิสิต จำแนกตามอายุ	114
34	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการขจัดปัญหาความวุ่นวาย ในชีวิตประจำวันของนิสิต จำแนกตามอายุ	115
35	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวมของนิสิต จำแนกตามอายุ	116
36	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือ สังคมของนิสิต จำแนกตามอายุ	117
37	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจ ที่จะเรียนในวิชานี้ของนิสิต จำแนกตามอายุ	121
38	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ที่กำลังประสบปัญหาของนิสิต จำแนกตามอายุ	122
39	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการ เป็นวิชาชีพที่เหมาะสม กับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ของนิสิต จำแนกตามอายุ	123

40	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคมของนิสิต จำแนกตามอายุ	124
41	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์มากยิ่งขึ้นของนิสิต จำแนกตามอายุ	125
42	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามอายุ	126
43	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการปรารถนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้ของนิสิต จำแนกตามอายุ	130
44	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้นของนิสิต จำแนกตามอายุ	131
45	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศของนิสิต จำแนกตามอายุ	132
46	เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	133
47	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	134
48	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	136

49	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	138
50	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	140
51	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	142
52	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส	144
53	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	146
54	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	147
55	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	149
56	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	151
57	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	153
58	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือ สังคมของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	155
59	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามอาชีพ	157
60	เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	159

61	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	161
62	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการพบเพื่อนใหม่ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	165
63	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	166
64	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน กับคู่ครองหรือเพื่อนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	167
65	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการมีการมีโอกาสได้คุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถ ในวิชาที่เรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	168
66	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	169
67	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	170
68	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	171

69	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	172
70	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจ ด้านการติดต่อ สัมพันธ์กับผู้อื่นโดยรวมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	173
71	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	174
72	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่น เกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้ มาเรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	179
73	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำ ตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการปฏิบัติ ตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้างของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	180
74	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัว สนับสนุนให้มาเรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	181
75	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	182
76	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ แนะนำให้มาเรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	183

77	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม ที่ทำเป็นประเพณีของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	184
78	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการ ทำตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่ผู้ประสบ ความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	185
79	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจาก สถาบันและสมาคมต่าง ๆ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	186
80	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการวิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็น ที่ต้องการของตลาดแรงงานของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก . . .	187
81	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ของสถาบันที่เรียนน่าสนใจของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	188
82	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการทำตามความคาดหวังของ ผู้ที่มีอำนาจเป็นทางการของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	189
83	เปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	190

84	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่นโดยรวมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	191
85	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	192
86	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	196
87	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงานของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	197
88	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	198
89	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการนำไปประกอบเป็นอาชีพรองของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	199
90	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการนำไปความรู้ไปหารายได้พิเศษของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	200
91	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้าของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	201

92	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	202
93	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับเพื่อประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	203
94	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้ให้มากขึ้นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	204
95	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	205
96	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจาก สภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่ายของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	208
97	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจาก สภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือ ภารกิจประจำวันของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	209
98	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	210
99	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงจากภาระหน้าที่รับผิดชอบ การงานชั่วคราวของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	211

100	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการบริหารจัดการความวุ่นวายในชีวิต ประจำวันของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	212
101	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	213
102	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการทำให้เข้าใจตนเองรวมทั้ง ปัญหาส่วนตัวมากขึ้นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	214
103	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่ โดยรวม ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก . . .	215
104	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือ สังคมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	216
105	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจ ที่จะเรียนในวิชานี้ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	220
106	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	221
107	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเน้นวิชาชีพที่เหมาะสม กับสภาพชุมชนที่อยู่ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	222

108	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการ สังคมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	223
109	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ มากยิ่งขึ้นของนิสิต	224
110	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการ รับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	225
111	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการ มีส่วนร่วมงานชุมชนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	226
112	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมโดยรวมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก . . .	227
113	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	228
114	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการบารณาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	232
115	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	233

116	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนรู้อยู่ ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	234
117	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด ที่สุดของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	235
118	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการมีความสุขเมื่อได้เรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	236
119	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงต่อไปของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	237
120	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการให้ได้รับปริญญาของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก ...	238
121	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	239
122	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เพื่อเดินทางไปต่างประเทศของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	240
123	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่าง ชัดเจนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	241

124	เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	242
125	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการจัดการศึกษา ปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ..	243
126	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามอายุ	288
127	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามอายุ	289
128	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามอายุ	291
129	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ ของนิสิต จำแนกตามอายุ	293
130	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่ของนิสิต จำแนกตามอายุ	295
131	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต จำแนกตามอายุ	297
132	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ ของนิสิต จำแนกตามอายุ	299
133	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	301
134	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	302
135	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	305

136	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	309
137	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพ ที่เป็นอยู่ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	312
138	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วย เหลือสังคมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	315
139	เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก	318

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะด้านวิทยาการและวิทยาศาสตร์มีผลกระทบอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษา เพราะทำให้บุคคลในสังคมต้องปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาจึงต้องปรับปรุงแก้ไขระบบการศึกษาให้มีประเภทของการศึกษามากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของบุคคลในการปรับปรุงตนเองให้ทันกับวิทยาการที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว กระตุ้นให้นักการศึกษาพิจารณาความหมาย บทบาท หน้าที่ของการศึกษา เสียใหม่ และการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของบุคคลทุกประเภทในสังคมและเป็นการช่วยให้บุคคลสามารถอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมตลอดชีวิตของเขา (เพ็ญแข ประจักษ์จินิก. 2533:12)

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะชั้นปริญญาโทบัณฑิตมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้นำในด้านความรู้ อันจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ตลอดจนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ดังนั้นหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต้องอาศัยผู้มีความรู้และความชำนาญมากขึ้นมาปฏิบัติงาน บุคลากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถให้ก้าวหน้าทันเหตุการณ์ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ หน่วยงานมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติมาก และไม่สามารถอนุญาตให้บุคลากรไปศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาภาคปกติซึ่งอยู่ในช่วงเวลาดำเนินงานได้

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษเป็นการศึกษาผู้ใหญ่ เพราะเป็นการจัดขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ และเป็นการศึกษาที่จัดอยู่ในระบบของการศึกษานอกโรงเรียน เนื่องจากใช้เวลาเรียนหลังเลิกงาน หรือในวันเสาร์และวันอาทิตย์ การศึกษาผู้ใหญ่

เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้ใหญ่ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ไปอย่างต่อเนื่องหรือเรียนในระดับสูงขึ้นเพื่อปรับปรุงตนเองและสังคม โดยการเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิต หรือเป็นกระบวนการซึ่งบุคคล กลุ่มคน หรือหน่วยงาน และสถาบันต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2526:18; อ้างอิงมาจาก Houle. 1972)

อย่างไรก็ดี กิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่มักจะได้รับความสนใจเป็นลำดับรอง ทั้งนี้เพราะนักศึกษาส่วนมากต้องคำนึงถึงหน้าที่การงานประจำ ภารกิจด้านครอบครัว กิจกรรมทางด้านสังคม ซึ่งนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่สามารถแยกตนเองออกจากสภาพแวดล้อมทางสังคมหรือพื้นฐานเดิมก่อนมาเรียนได้ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนภาคค่ำหรือภาคพิเศษ จึงต้องปฏิบัติตามบทบาทภารกิจ เช่น เดิมตลอดไปด้วย (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533:10)

ผู้มาเรียนระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นผู้ใหญ่ที่มีความสนใจ และมีภารกิจหลายด้านต้องทำไปพร้อมกัน เป็นผู้ประกอบอาชีพอยู่ประมาณร้อยละ 95 เช่น รับราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน และอาชีพอิสระ มีตำแหน่งการงานสูง ได้แก่ เป็นผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ทนายความ นักวิชาการศึกษา เป็นต้น เงินเดือนของแต่ละคนอยู่ในระดับ 6 หรือ ระดับ 7 มีสภาพทางสังคม ตลอดจนภาระด้านครอบครัว ไม่สามารถมาเรียนแบบเต็มเวลาในระบบโรงเรียนได้ จึงจำเป็นต้องมาเรียนในช่วงนอกเวลาทำงานปกติ ดังนั้นหลักสูตรปริญญาโทภาคพิเศษจึงจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใหญ่เหล่านี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย. 2532:3)

หลักสูตรระดับปริญญาโทภาคพิเศษ เปิดรับสมัครผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ตามความต้องการของแต่ละหลักสูตร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมีประสบการณ์ในการทำงานตามที่กำหนดในแต่ละสาขาวิชาเอก (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย. 2535:4)

ในการเรียนหลักสูตรปริญญาโทภาคพิเศษต้องสอบแข่งขันเช่นเดียวกับภาคปกติที่เรียนเต็มเวลา และบางวิชาจะต้องสอบแข่งขันมาก เช่น วิชาเอกการบริหาร

การศึกษา รับ 25 คน สมัครถึง 238 คน การวัดผลการศึกษา รับ 25 คน สมัครถึง 251 คน เทคโนโลยีทางการศึกษา รับ 25 คน สมัครถึง 248 คน เป็นต้น (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย. 2534:1) นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายในการเรียนภาคพิเศษสูงกว่าภาคปกติ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย. 2534:47) ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2533

รายการเก็บเงิน	การศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคปกติ	การศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ
1. ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ภาคเรียนปกติภาคต้นและ ภาคปลาย ภาคเรียนละ	400	1,200
2. ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ภาคเรียนฤดูร้อน	-	900
3. ค่าบำรุงห้องสมุดภาคต้น ภาคปลาย ภาคฤดูร้อน ภาคเรียนละ	150	450
4. ค่าลงทะเบียนรายวิชา หน่วยกิตละ	150	600-800
5. ค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา ที่มีภาคปฏิบัติ เก็บชั่วโมง ปฏิบัติการ เพิ่มชั่วโมงละ	100	300
6. ค่าประกันของเสียหาย	200	600

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการเก็บเงิน	การศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคปกติ	การศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ
7. ค่าลงทะเบียนเป็นนิสิต	150	450
8. ค่าสมัครสอบข้อเขียนพิสดาร์	100	300
9. ค่าลงทะเบียนปริญญาโท	900	3,600
10. ค่าขึ้นทะเบียนปริญญา	300	800

มีนิสิตภาคพิเศษหลายคน ที่ต้องเดินทางไกลมาเรียน เพราะทำงานหรืออาศัยอยู่ต่างจังหวัด เช่น มาจากนครปฐม นครสวรรค์ นครราชสีมา นครนายก พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ปราชินบุรี สระบุรี ชุมพร ระยอง ราชบุรี ฉะเชิงเทรา สิงห์บุรี เป็นต้น

เวลาเรียนของนิสิตภาคพิเศษนั้น ต้องเรียนเวลา 17.30 - 19.30 น. ในวันศุกร์ และเวลา 8.00 - 16.00 น. ในวันเสาร์และวันอาทิตย์ บางคนเรียนจบแล้วไม่ได้มีผลกับการไปใช้รับเงินเดือน ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้ไม่จำเป็นต้องมาเรียน แต่ก็ยังมีผู้ใหญ่อจำนวนมากที่ต้องการเข้าศึกษาต่อ ฉะนั้นการที่นิสิตเหล่านี้มาเข้าศึกษาต่อ จึงน่าจะมีแรงจูงใจพิเศษ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย. 2532:3)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแรงจูงใจของนิสิตที่เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะส่วนตัวของนิสิตในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และสาขาวิชาเอก
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทภาคพิเศษของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยแบ่งตามแรงจูงใจ 6 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทภาคพิเศษของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และสาขาวิชาเอก
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวของนิสิต และแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ข้อมูลนี้สามารถโยงไปสู่หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้เกิดทฤษฎีและรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนเป็นประโยชน์กับนักการศึกษาผู้ใหญ่ ในการปรับปรุงกระบวนการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่ และยังนำไปสู่การส่งเสริมความพยายามในการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของประสบการณ์ในการเรียนด้านต่าง ๆ สำหรับผู้ใหญ่ นอกจากนี้แล้วข้อมูลยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยในการวางแผนรับและขยายการเปิดสาขาวิชาให้ตอบสนองแรงจูงใจและสอดคล้องกับความต้องการของนิสิต และสังคมมากขึ้นด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ซึ่งมี 10 สาขาวิชาเอก และกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 550 คน

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษชั้นปีที่ 1 และ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 421 คน จาก 10 สาขาวิชาเอก คือ จิตวิทยาการแนะแนว จิตวิทยาพัฒนาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ พลศึกษา ภาษาไทย การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา สุขศึกษา และ การศึกษาพิเศษ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 เพศ

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

2.1.2 อายุ

- 1) อายุ 26-35 ปี
- 2) อายุ 36-45 ปี
- 3) อายุ 46 ปีขึ้นไป

2.1.3 สถานภาพสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส

2.1.4 อาชีพ

- 1) รับราชการ
- 2) อาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ

2.1.5 สาขาวิชาเอก แบ่งออกเป็น 10 วิชาเอก คือ

- 1) จิตวิทยาการแนะแนว
- 2) จิตวิทยาพัฒนาการ
- 3) การวัดผลการศึกษา
- 4) การศึกษาผู้ใหญ่
- 5) การบริหารการศึกษา
- 6) เทคโนโลยีทางการศึกษา
- 7) ภาษาไทย
- 8) พลศึกษา
- 9) สุขศึกษา
- 10) การศึกษาพิเศษ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภาควิเศษ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

- 2.2.1 แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2.2.2 แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
- 2.2.3 แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ
- 2.2.4 แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่
- 2.2.5 แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม
- 2.2.6 แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าที่เป็นเหตุชักนำหรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำหรือแสดงหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของตน

2. แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ หมายถึง สิ่งเร้าที่ชักนำให้ผลิตเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทภาคพิเศษ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

✓ 2.1 แรงจูงใจการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง การที่นี้ผลิตมาเข้าเรียนด้วยเหตุผลที่ต้องการมีเพื่อน ต้องการเข้าสังคม ต้องการรู้จักคนอื่น ๆ มากขึ้น เป็นต้น

✓ 2.2 แรงจูงใจการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น หมายถึง มาเรียนเพราะได้รับแรงกดดัน แรงกระตุ้น ได้รับการสนับสนุนและคำแนะนำจากบุคคล องค์กร ชุมชน หรือสถาบันต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนสนิทญาติพี่น้อง บุคคลที่เคารพนับถือ เพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ เป็นต้น

2.3 แรงจูงใจการประกอบอาชีพ หมายถึง มาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนให้ดีขึ้น เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เพื่อนำไปเป็นฐานในการเรียนชั้นสูงขึ้น หรือเพื่อนำไปเป็นอาชีพรอง

2.4 แรงจูงใจการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ หมายถึง มาเรียนเพราะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้านหรือที่ทำงาน

✓ 2.5 แรงจูงใจการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม หมายถึง มาเรียนเพื่อที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

✓ 2.6 แรงจูงใจการเรียนรู้ หมายถึง มาเรียนเพราะมีความรักหรือชอบในการมาเรียน เพื่อความสุขใจ ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมีได้หวังที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะ

3. ปริญญาโทภาคพิเศษ หมายถึง หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาชั้นมหาบัณฑิตที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดขึ้นนอกเวลาราชการในวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ให้กับบุคคลซึ่งมีพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาต่าง ๆ

4. อาชีพ หมายถึง ลักษณะของงานที่ผู้เรียนยึดเป็นอาชีพหลักที่ทำให้มีรายได้ประจำ ได้แก่

4.1 อาชีพรับราชการ หมายถึง ลักษณะของงานที่ผู้เรียนยึดเป็นอาชีพหลักที่ทำให้มีรายได้ประจำด้วยการทำงานกระทรวง ทบวง กรม ตลอดจนสถานที่ราชการต่าง ๆ

4.2 อาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ หมายถึง ลักษณะของงานที่ผู้เรียนยึดเป็นอาชีพหลักที่ทำให้มีรายได้ประจำนอกเหนือจากงานรับราชการทั้งหมด

5. สาขาวิชาเอก หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นวิชาเอกระดับปริญญาโทภาคพิเศษในคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประจำปีการศึกษา 2534 ได้แก่ จิตวิทยาการแนะแนว จิตวิทยาพัฒนาการ การวัดผลการศึกษา การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ พลศึกษา ภาษาไทยและการศึกษาพิเศษ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
2. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
3. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
4. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
5. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดังต่อไปนี้ คือการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ แรงจูงใจ แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงาน และควบคุมมาตรฐานทางวิชาการ ได้เริ่มมีการผลิตบัณฑิตหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2499 ณ วิทยาเขตประสานมิตร ในสาขาจิตวิทยาพัฒนาการ โดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันระหว่างชาติ สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็กหรือในปัจจุบันคือสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

ปัจจุบันเปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ โดยเริ่มจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ ชั้นปริญญามหาบัณฑิตขึ้นในปีการศึกษา 2532 มี 5 สาขาวิชา คือ จิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การบริหารการศึกษา และเทคโนโลยีทางการศึกษา ในปีการศึกษา 2533 มี 8 สาขาวิชา โดยเพิ่มจากเดิมอีก 3 สาขาวิชา คือ จิตวิทยาพัฒนาการ พลศึกษา และภาษาไทย และในปีการศึกษา 2534 ได้จัดเพิ่มอีก 2 สาขาวิชา คือ สุขศึกษาและการศึกษาพิเศษ สาขาการสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน รวมเปิดหลักสูตร 10 สาขาวิชาเอก

ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษนี้ มหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์

ที่จะพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ถึงระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปริญญาโทบัณฑิต โดยใช้เวลานอกเวลาในวันศุกร์เวลา 17.30 - 19.30 น. วันเสาร์-อาทิตย์เวลา 8.00 - 16.00 น. โดยมีโครงสร้างของหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต ซึ่งประกอบด้วย รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต หมวดวิชาเอกไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต วิทยานิพนธ์ 6 หน่วยกิต รวมจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต เพื่อสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น เป็นการจัดการศึกษาในระบบพึ่งตนเอง โดยไม่อาศัยงบประมาณแผ่นดินและเพื่อต้องการใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศชาติ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บัณฑิตวิทยาลัย. 2531:3-18) รายละเอียดการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ มีดังนี้

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะจารย์ทั้งวิทยาเขตกลางและวิทยาเขตภูมิภาคได้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่จะสนองความต้องการ และแก้ปัญหาการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวเช่นกัน โดยได้ร่วมกันคิดหาทางและวิธีการที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนชั้นบัณฑิตศึกษานอกเวลาราชการให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพทางวิชาการประกอบกัน จึงได้จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่ประสานงานและดูแลควบคุมมาตรฐานทางวิชาการในเรื่องนี้ ได้จัดให้มีการประชุมผู้บริหารระดับรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา และคณาจารย์ผู้เกี่ยวข้องทั้งวิทยาเขตกลางและวิทยาเขตภูมิภาค เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการหาแนวทางจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษานอกเวลาราชการขึ้น โดยได้จัดประชุม 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2530 ณ จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งที่สอง

เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2531 ณ มศว บางแสน ผลของการประชุมทั้งสองครั้ง เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งที่จะเสนอมหาวิทยาลัยอนุมัติการจัดการเรียนการสอนระดับ ดังกล่าวอย่างเร่งด่วน โดยได้ร่วมกันกำหนดหลักการเป็นแนวทางเสนอมหาวิทยาลัย ในการพิจารณาดำเนินการไว้ 5 ประการ คือ

1. เป็นการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แก่บัณฑิตทุกสาขาวิชาตามความพร้อมของภาควิชาแต่ละวิทยาเขต ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
2. เป็นการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิเศษ ซึ่งหมายถึงการจัดการศึกษานอกเวลา ราชการ ยกเว้นในภาคฤดูร้อน สามารถปรับเวลาได้ตามความเหมาะสมของแต่ละ วิทยาเขต
3. เป็นการจัดการศึกษาระบบพึ่งตนเอง โดยไม่อาศัยงบประมาณแผ่นดิน ยกเว้นอาคาร สถานที่ ซึ่งมีใช้อยู่แล้วในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต
4. เป็นการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาพิเศษที่คำนึงถึงมาตรฐานทางวิชาการเป็น สำคัญ
5. เป็นการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงความต้องการของสังคมและทิศทางการ พัฒนาประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ บัณฑิตวิทยาลัยจึงได้เร่งดำเนินการจัดทำโครงการ "การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แก่บัณฑิต" ขึ้น โดยได้แต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อดำเนินการร่างโครงการและเอกสารสำคัญขึ้น คณะกรรมการ ดังกล่าวได้นำหลักการ 5 ประการที่กล่าวข้างต้นเป็นแนวทางในการประชุมร่วมกัน พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมอย่างรอบคอบ เพื่อจัดทำโครงการและเอกสารประกอบการ ดำเนินงานตามโครงการนี้ และได้นำร่างโครงการพร้อมร่างเอกสารสำคัญต่าง ๆ นำเสนอต่อมหาวิทยาลัยตามขั้นตอนทุกประการ เพื่อพิจารณาชี้แนะแก้ไขตลอดจน อนุมัติโครงการฯ

"โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แก่บัณฑิต"

ได้ผ่านการพิจารณา ชี้แนะ แก้ไข และอนุมัติ โดยสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามขั้นตอนอย่างสมบูรณ์แล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงรวบรวมโครงการและเอกสารทุกฉบับ ดังกล่าว ส่งมายังวิทยาเขตฯ คณะฯ และภาควิชาฯ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบและร่วมกันดำเนินการตามโครงการให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ถึงระดับบัณฑิตศึกษาชั้นปริญญา มหาบัณฑิตโดยใช้เวลานอกราชการ
2. เพื่อสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ ต่าง ๆ ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น
3. เพื่อจัดการศึกษาในระบบพึ่งตนเองโดยไม่อาศัยงบประมาณแผ่นดิน
4. เพื่อต้องการใช้ทรัพยากรของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการ

วิทยาเขตที่มีความพร้อมเสนอโครงการการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต มีเงื่อนไขต่อไปนี้

1. ภาควิชาที่ประสงค์จะเปิดสอน ต้องรับนิสิตวิชาเอกละ 20-25 คน
2. วิทยาเขตที่จะเปิดสอน จะต้องมีการเปิด 3 วิชาเอกขึ้นไป
3. คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้
  - 3.1 ผู้อำนวยการ ได้แก่ อธิการบดี สำหรับวิทยาเขตประสานมิตร รองอธิการบดีสำหรับวิทยาเขตอื่น หรือที่ได้รับมอบหมาย

3.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

หัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ แต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการตามความเหมาะสมได้ไม่เกิน จำนวน 6 ตำแหน่ง

3.3 อาจารย์ผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ประจำภาควิชาและอาจารย์พิเศษ การแต่งตั้งอาจารย์ผู้สอนให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผู้อำนวยการ

4. การดำเนินงานอื่น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต พ.ศ. 2531

วัน เวลา และสถานที่

วิทยาเขตใดมีความพร้อม ให้เสนอโครงการขออนุมัติมหาวิทยาลัยเปิดสอน โดยจะเริ่มดำเนินการสอนตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต

สำหรับสถานที่ที่ทำการสอน ได้แก่ สถานที่ของแต่ละวิทยาเขต หรือสถานที่อื่น ๆ ตามความเหมาะสมที่วิทยาเขตจะพิจารณา

เจ้าของโครงการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยนายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้ลงนามใน "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต พ.ศ. 2531" และระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา พ.ศ. 2531 และคณะกรรมการการบริหารเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรายได้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต พ.ศ. 2531

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ ชั้นปริญญาโทบัณฑิต พ.ศ. 2531

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15(1) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2517 สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ออกข้อบังคับว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ ชั้นปริญญาโทบัณฑิต พ.ศ. 2531 ไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1. ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ ชั้นปริญญาโทบัณฑิต พ.ศ. 2531"
- ข้อ 2. ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษนี้เปิดเรียนนอกเวลาราชการ โดยมีกำหนดวันเปิดและปิดภาคเรียนและเวลาเรียนตามประกาศของมหาวิทยาลัย แต่ในภาคฤดูร้อนอาจเปิดเรียนในเวลาราชการด้วย
- ข้อ 4. คุณสมบัติและคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต จะต้องมีความรู้และคุณสมบัติดังต่อไปนี้
  - 4.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับรอง
  - 4.2 เป็นผู้มีความประพฤติดีตามมาตรฐานของมหาวิทยาลัยนี้
  - 4.3 ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และหรือเป็นโรคที่จะเบียดเบียนหรือเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
- ข้อ 5. การรับสมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต ผู้สมัครสมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยจะกำหนดรายละเอียด และประกาศให้ทราบ

เป็นคราว ๆ ไป แต่ในกรณีที่มีเหตุผลตามความจำเป็นเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์ทางราชการ มหาวิทยาลัยอาจคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 4 เข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตตามนโยบายของมหาวิทยาลัยได้

ข้อ 6. การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต

6.1 ผู้ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต จะต้องไม่เป็นนิสิตภาคปกติชั้นปริญญามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้

6.2 ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต จะมีสภาพเป็นนิสิตภาคพิเศษต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษแล้ว ในการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษดังกล่าว ผู้สมัครจะต้องนำหลักฐานต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดไปรายงานตัวต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย

6.3 ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด พร้อมทั้งชำระเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

6.4 ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่ไม่อาจมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด เป็นอันหมดสิทธิ์ที่จะขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษ เว้นแต่จะได้แจ้งเหตุขัดข้องให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษรภายในวันที่ยังมหาวิทยาลัยกำหนดให้รายงานตัวและมารายงานตัวภายใน 7 วันนับจากวันสุดท้ายที่ยังมหาวิทยาลัยกำหนดให้รายงานตัว จึงจะได้รับการผ่อนผันให้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต

ข้อ 7. ระบบการศึกษา

7.1 ให้จัดการศึกษาแบบหน่วยกิต ปีการศึกษาหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็น 3 ภาคเรียน คือ ภาคต้น ภาคปลาย และภาคฤดูร้อน

7.1.1 ภาคต้นและภาคปลาย แต่ละภาคการเรียนมีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ โดยรวมทั้งเวลาสำหรับการสอบด้วย

7.1.2 ภาคฤดูร้อน มีระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ โดยรวมทั้งเวลาสำหรับการสอบด้วย

7.2 "หน่วยกิต" หมายถึง มาตรฐานที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาที่
นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตได้รับ แต่ละรายวิชาจะมีจำนวนหน่วยกิตกำหนดไว้

7.2.1 รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง
ในภาคต้นหรือภาคปลาย หรือสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงในภาคฤดูร้อน ให้นับเป็น 1
หน่วยกิต ยกเว้นบางรายวิชาที่อาจกำหนดเวลาเรียนให้สูงกว่านี้ได้ตามความเหมาะสม

7.2.2 รายวิชาใดที่ใช้เวลาปฏิบัติทดลองสัปดาห์ละ 2
ชั่วโมงในภาคต้นหรือภาคปลาย หรือสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมงในภาคฤดูร้อน ให้นับเป็น
1 หน่วยกิต ยกเว้นบางรายวิชาที่อาจกำหนดเวลาปฏิบัติทดลองให้สูงกว่านี้ได้ตาม
ความเหมาะสม

7.2.3 รายวิชาใดที่ใช้เวลาฝึกงานสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง
ในภาคต้นหรือภาคปลาย หรือสัปดาห์ละ 9 ชั่วโมงในภาคฤดูร้อน ให้นับเป็น 1
หน่วยกิต ยกเว้นบางรายวิชาที่อาจกำหนดเวลาฝึกงานให้สูงกว่านี้ได้ตามความ
เหมาะสม

7.3 สภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตมี 2 สภาพ คือ
สภาพสมบูรณ์ และสภาพพรอพนิจ

7.3.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตสภาพสมบูรณ์
ได้แก่ นิสิตภาคพิเศษที่ลงทะเบียนเรียนเป็นภาคเรียนแรกหรือนิสิตภาคพิเศษที่สอบได้
ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

7.3.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตสภาพพรอพนิจ
ได้แก่ นิสิตภาคพิเศษที่สอบได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยตั้งแต่ 2.75 ถึง 2.99

ข้อ 8. การลงทะเบียนเรียน

8.1 กำหนดวัน เวลา และวิธีการลงทะเบียนเรียนในแต่ละ
ภาคเรียน ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

8.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตที่ไม่ได้ลงทะเบียนโดย
สมบูรณ์ในภาคเรียนใดภายในกำหนดวันตามประกาศของมหาวิทยาลัยจะไม่มีสิทธิ์
เรียนในภาคเรียนนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ทั้งนี้จะต้องลงทะเบียนเรียนโดยสมบูรณ์ภายใน 2 สัปดาห์ของภาคต้นหรือภาคปลาย และ 1 สัปดาห์ของภาคเรียนฤดูร้อน นับจากวันเปิดภาคเรียน

8.3 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเลือกเรียนวิชาใด ๆ ในแต่ละภาคเรียนก่อนการลงทะเบียนเรียน ถ้ามีรายวิชาใดบังคับว่าต้องเรียนรายวิชาอื่นก่อน นิสิตต้องเรียนรายวิชานั้นแล้ว หรือได้รับอนุมัติจากหัวหน้าภาควิชาจึงจะมีสิทธิ์ลงทะเบียนรายวิชาดังกล่าวได้

8.4 การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตผู้ได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ภายหลังจากวันที่มหาวิทยาลัยกำหนดจะต้องปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต

8.5 จำนวนหน่วยกิตแต่ละภาคเรียน ในภาคต้นและภาคปลาย นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ส่วนภาคฤดูร้อนจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 6 หน่วยกิต ในกรณีนี้ นิสิตจะลงทะเบียนมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

ข้อ 9. การลงทะเบียนเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตรวมเข้าในจำนวนหน่วยกิตในภาคเรียน และจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร (audit)

9.1 ให้นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต (audit) ได้ โดยต้องชำระค่าหน่วยกิตตามระดับของวิชาที่เรียน และให้นิสิตระบุในบัตรลงทะเบียนเรียนด้วยว่าเรียนรายวิชาใดเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

9.2 การเรียนวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตนี้ ไม่บังคับให้นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตสอบและไม่มีผลการเรียนแจ้ง

9.3 ให้แผนกทะเบียนลงในระเบียบในช่องผลการเรียนรายวิชาที่เรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตนั้นว่า "audit" เฉพาะผู้ที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้นเท่านั้น

9.4 มหาวิทยาลัยอาจอนุมัติให้บุคคลภายนอกใด ๆ ที่ไม่ใช่บัณฑิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทเข้าเรียนบางวิชาเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิตได้ แต่ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติและพื้นฐานความรู้การศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร และจะต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ เช่นเดียวกับนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทเข้าศึกษาบัณฑิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทเข้าศึกษาตามระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการเก็บเงินค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญาโทเข้าศึกษา

ข้อ 10. การขอลงทะเบียนรายวิชาที่เรียน

10.1 การขอลงทะเบียนรายวิชาที่เรียน ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

10.2 การขอลงทะเบียนรายวิชาที่จะเรียน ต้องได้รับอนุมัติภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคต้นหรือภาคปลาย หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ 8.3 และ 8.4

10.3 การขอถอนรายวิชาใด ต้องได้รับอนุมัติภายใน สัปดาห์ที่ 9 ของภาคต้นหรือภาคปลาย หรือภายในสัปดาห์ที่ 3 ของภาคฤดูร้อน

10.4 การขอถอนรายวิชาใดภายหลังกำหนดเวลาในข้อ 10.3 จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะขอถอนรายวิชาในภาคเรียนนั้น ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบไล่วันแรกประจำภาคเรียนเป็นเวลา 2 สัปดาห์สำหรับภาคเรียนปกติ และ 1 สัปดาห์สำหรับภาคเรียนฤดูร้อน

ข้อ 11. การขอลงทะเบียนรายวิชา

11.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทขอลงทะเบียนรายวิชาใดเพราะมหาวิทยาลัยประกาศไม่สอนรายวิชานั้นทั้งภาคเรียน มีสิทธิขอลงทะเบียนรายวิชานั้นได้เต็มจำนวน

11.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทขอลงทะเบียนรายวิชาใดภายใน 2 สัปดาห์แรกของภาคต้นหรือภาคปลาย หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน มีสิทธิขอลงทะเบียนรายวิชานั้นได้เต็มจำนวน

11.3 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่ของดเรียนรายวิชา
ภายหลังกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในข้อ 11.2 ไม่มีสิทธิขอกอนคืนค่าลงทะเบียนเรียน

ข้อ 12. เวลาเรียน

12.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตต้องมีเวลาเรียนราย
วิชาหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดของรายวิชานั้น จึงจะมี
สิทธิเข้าสอบในรายวิชานั้น

12.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตต้องเรียนตามหลักสูตร
ในระดับปริญญามหาบัณฑิตให้สำเร็จการศึกษาภายใน 6 ปีการศึกษา นับตั้งแต่วัน
ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษ ในกรณีที่คณะกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์เห็นสมควร
ขยายเวลาเรียนให้นิสิตผู้ใด คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติขยายเวลาเรียนให้นิสิต
ผู้นั้นได้ตามเงื่อนไขที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ 13. ระบบการให้คะแนน

13.1 ระบบการให้คะแนนของแต่ละรายวิชา ให้กระทำเป็น
แบบระดับขั้น ซึ่งมีความหมายและค่าระดับขั้นดังนี้

ระดับขั้น	ความหมาย	ค่าระดับขั้น
A	ดีมาก	4
B	ดี	3
C	พอใช้	2
D	อ่อน	1
E	ตก	0

I การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์

W งดการเรียนโดยได้รับอนุมัติ

13.2 การให้ E ให้กระทำในกรณีต่อไปนี้

13.2.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตขาดสอบ
โดยไม่ได้รับอนุมัติจากคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

13.2.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตมีเวลา
เรียนไม่ครบตามเกณฑ์ในข้อ 12

- 13.2.3 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตทุกรัตินในการสอบ
- 13.3 การให้ I ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
- 13.3.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตมีเวลาเรียนครบตามเกณฑ์ในข้อ 12 แต่ไม่ได้สอบ เพราะป่วยหรือเหตุอันวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
- 13.32 อาจารย์ผู้สอนและหัวหน้าภาควิชาชั้น เห็นสมควรให้หรือผลการศึกษา เพราะนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตยังปฏิบัติงานซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์ โดยมีใช้ เป็นความผิดของนิสิตดังกล่าว
- 13.4 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่ได้รับการให้คะแนนระดับชั้น I จะต้องดำเนินการขอประเมินผลเพื่อแก้ระดับชั้น I ให้เสร็จสิ้น เพื่อให้อาจารย์ผู้สอนรายงานผลการสอบได้ภายในภาคเรียนถัดไปที่นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าวมหาวิทยาลัยอาจจะเปลี่ยนระดับชั้น I เป็น E โดยอัตโนมัติ
- 13.5 การให้ P ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
- 13.5.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตได้รับอนุมัติให้พักเรียนในรายวิชานั้นตามข้อ 10.3 หรือ 10.4
- 13.5.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนตามข้อ 17
- 13.5.3 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตถูกสั่งพักการเรียนตามข้อ 17
- 13.5.4 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้เปลี่ยนจากระดับชั้น I ที่นิสิตได้รับตามข้อ 13.3.1 และครบกำหนดเวลาของการเปลี่ยนระดับชั้น I แล้ว แต่การป่วยหรือเหตุอันพันวิสัยยังไม่สิ้นสุด
- 13.6 การนับจำนวนหน่วยกิต เพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับ

ชั้นเฉลี่ย ให้นำจากรายวิชาที่มีการประเมินผลการศึกษาระดับชั้น ในกรณีที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือเรียนแทนในรายวิชาใด ให้นำจำนวนหน่วยกิตและค่าระดับชั้นที่ได้ไปใช้ในการคำนวณหาค่าระดับชั้นเฉลี่ยด้วย

13.7 การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต เพื่อให้ครบหลักสูตรให้นำเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

13.8 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยรายภาคเรียนให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตในภาคเรียนนั้น โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาเป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมของภาคเรียนนั้น

13.9 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการเรียนของนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคเรียนสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ 13.6 เป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด

13.10 ในภาคเรียนใดที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตได้ I ให้คำนวณค่าเฉลี่ยรายภาคเรียนนั้น โดยนับเฉพาะวิชาที่ไม่ได้ I เท่านั้น

ข้อ 14. การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

14.1 รายวิชาใดที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตสอบได้ C นิสิตจะลงทะเบียนเรียนซ้ำได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

14.2 รายวิชาใดที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตสอบได้ D หรือ E นิสิตจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ หรือจะเลือกเรียนรายวิชาอื่นที่มีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงแทนกันได้ ในการเลือกเรียนแทนนี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ 15. การจำแนกสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต

15.1 การจำแนกสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต ให้พิจารณาว่าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตสภาพสมบูรณ์ หรือนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตสภาพรอพิจารณาตามข้อ 7.3

15.2 การจำแนกสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตตามข้อ 7.3.1 และ 7.3.2 จะกระทำเมื่อสิ้นภาคเรียนแต่ละภาค ทั้งนี้ยกเว้นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่เข้าศึกษาเป็นภาคเรียนแรก การจำแนกสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 2 นับแต่เริ่มเข้าศึกษา

15.3 แผนกทะเบียนจะต้องแจ้งสภาพรอนิจใจให้นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่มีสภาพนั้น และอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตผู้นั้นทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ 16. การทุจริตในการสอบ

นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่ทำการทุจริตด้วยประการใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับการสอบทุกชนิด มหาวิทยาลัยอาจสั่งให้

16.1 ตกในรายวิชานั้น หรือ

16.2 ตกในรายวิชานั้น และพักการเรียนในการเรียนถัดไป

16.3 พ้นจากสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต

ข้อ 17. การลาพักการเรียน

17.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตอาจยื่นคำร้องขออนุมัติลาพักการเรียนต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยได้ในกรณีต่อไปนี้

17.1.1 ได้รับทุนแลกเปลี่ยนนัศึกษาระหว่างประเทศ หรือได้รับทุนอื่นใด ซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นควรสนับสนุน

17.1.2 เจ็บป่วยจนต้องรักษาตัวเป็นเวลานานเกินกว่าร้อยละ 20 ของเวลาเรียนทั้งหมดในภาคเรียนนั้นตามคำสั่งแพทย์ โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลของทางราชการ หรือสถานพยาบาลเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล ซึ่งเป็นของเอกชนที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

17.1.3 เมื่อนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตมีความจำเป็นส่วนตัวอาจยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนได้ถ้าได้เรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้วอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

17.2 ในการลาพักการเรียน นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญา

มหาวิทยาลัยต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยเร็วที่สุด และให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

17.3 การลาพักการเรียน ให้อนุมัติได้ครั้งละไม่เกิน 1 ภาคเรียน ถ้านิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตยังมีความจำเป็นที่จะต้องขอลาพักการเรียนต่อไปอีก ให้ยื่นคำร้องขอลาพักการเรียนใหม่

17.4 ในกรณีที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียนให้พ้นระยะเวลาที่ลาพักรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย

17.5 ในระหว่างที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตจะต้องชำระเงินค่าบำรุงมหาวิทยาลัยตามระเบียบทุกภาคเรียน เพื่อรักษาสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิต มิฉะนั้นจะถูกคัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัย

17.6 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน เมื่อจะกลับเข้าเรียนจะต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

ข้อ 18. การย้ายวิทยาเขต

18.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่สอบคัดเลือกหรือได้รับคัดเลือกให้เข้าศึกษา ณ วิทยาเขตใดจะต้องศึกษา ณ วิทยาเขตนั้น มหาวิทยาลัยจะไม่อนุญาตให้นิสิตย้ายไปศึกษา ณ วิทยาเขตอื่น เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นอย่างยั้งเท่านั้น

18.2 ระยะเวลาการศึกษาของนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่ย้ายวิทยาเขตให้นับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา ณ วิทยาเขตเดิม

ข้อ 19. การเปลี่ยนวิชาเอก

19.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่สอบคัดเลือกเข้าเรียนในวิชาเอกใด จะต้องเรียนวิชาเอกนั้น ถ้ามีความประสงค์จะเปลี่ยนวิชาเอกก็ให้กระทำได้โดยการสอบคัดเลือกใหม่ และจำนวนหน่วยกิตที่เคยเรียนมาเป็นอันยกเลิก

19.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาบัณฑิตที่เคยเรียนวิชาเอกใดแล้ว ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จะสอบคัดเลือกเพื่อเข้าเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตใหม่ในวิชาเอกเดิมไม่ได้

ข้อ 20. การรับโอนนิสิตนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น มหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับโอนนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ ตามข้อบังคับว่าด้วยการรับโอนนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย

ข้อ 21. การพ้นจากสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต
นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตจะต้องพ้นจากสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตในกรณีต่อไปนี้

21.1 สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและได้รับปริญญาตามข้อ 26

21.2 ได้รับอนุมัติจากคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยให้ลาออก

21.3 ถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยในกรณีดังต่อไปนี้

21.3.1 ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต

21.3.2 เมื่อพ้นกำหนดเวลา 1 ภาคเรียนแล้ว ไม่ชำระเงินค่าบำรุงมหาวิทยาลัยเพื่อรักษาสภาพนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต

21.3.3 ขาดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติตามข้อ 4 อย่างไม่อย่างหนึ่ง

21.3.4 ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.75 หรือผลการศึกษารายวิชาได้ C หรือต่ำกว่า รวมกันเกิน 8 หน่วยกิต

21.3.5 เป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตสภาพรอพินิจที่มีค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.80 เป็นเวลา 2 ภาคเรียนที่มีการจำแนกสภาพต่อเนื่องกัน

21.3.6 เป็นนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตสภาพรอพินิจครบ 4 ภาคเรียน ที่มีการจำแนกสภาพต่อเนื่องกันแล้ว ยังไม่พ้นสภาพรอพินิจ

21.3.7 ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาในข้อ 12 หรือได้ระดับชั้นเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

21.3.8 ทำการทุจริตอย่างร้ายแรงในการสอบ

21.3.9 มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

ในขณะที่เป็นนิสิตภาคพิเศษ

21.3.10 ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างร้ายแรง

21.3.11 สอบข้อเขียนพิสดารครบ 3 ครั้งแล้วยังไม่ผ่าน

ข้อ 22. การสอบข้อเขียนพิสดาร

22.1 มหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการออกและตรวจข้อสอบข้อเขียนพิสดารให้ได้มาตรฐาน

22.2 มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการสอบข้อเขียนพิสดารเฉพาะภาคต้นและภาคปลายเท่านั้น

22.3 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตสมัครสอบข้อเขียนพิสดารได้เมื่อได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตรแล้ว

22.4 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตประสงค์จะสอบและมีสิทธิ์สอบตามข้อ 22.3 ให้อื่นคำร้องขอสอบตามแบบฟอร์มของบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาไปยังบัณฑิตวิทยาลัยภายในสัปดาห์ที่ 4 ของภาคเรียนที่ประสงค์จะสอบ

22.5 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตที่สอบตกในข้อสอบใด จะต้องสอบแก้ตัวใหม่เฉพาะข้อสอบฉบับที่ตกเท่านั้น

22.6 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตมีสิทธิ์สอบข้อเขียนพิสดารรวมทั้งสิ้น 3 ครั้ง

ข้อ 23. การทำปฏิญานิพนธ์

23.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญามหาบัณฑิตจะดำเนินการเสนอขออนุมัติชื่อเรื่องปฏิญานิพนธ์ และแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมปฏิญานิพนธ์และเค้าโครงปฏิญานิพนธ์ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาพิจารณาเพื่อ

เสนอให้มหาวิทยาลัยอนุมัติได้เมื่อเรียนรายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต

23.2 การเสนอขออนุมัติชื่อปริญญาโทและแต่งตั้ง

คณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโทและเค้าโครงปริญญาโทนั้น มีข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

23.2.1 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตกรอก

แบบรายละเอียดขออนุมัติชื่อปริญญาโทและคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท และเค้าโครงปริญญาโทต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชา ซึ่งมหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งเป็นปี ๆ ไป เพื่อพิจารณาเสนอบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติ

23.2.2 คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทของนิสิต

ภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต ประกอบด้วยประธาน 1 คน และกรรมการอีก 1 คน คณะกรรมการนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

23.2.3 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงชื่อเรื่องปริญญาโท

หรือคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทของนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตต้องทำเรื่องเสนอเพื่อขออนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย

23.2.4 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตจะต้อง

เสนอขออนุมัติเค้าโครงปริญญาโทไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 เดือนบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันส่งเค้าโครงปริญญาโทถึงวันสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาโท จึงจะมีโอกาสสำเร็จการศึกษาได้

ข้อ 24. การสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาโท

24.1 เมื่อนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตได้ทำปริญญาโท

เสร็จและได้ให้คณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโทตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทนัดนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิต เพื่อทำการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาโท

24.2 บัณฑิตวิทยาลัยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบปากเปล่า

เกี่ยวกับปริญญาโทซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและกรรมการอีก 1 คน จากภาควิชาที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทบัณฑิตเรียนเป็นวิชาเอก หรือ

ภาควิชาที่เกี่ยวข้อง หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชานั้น ๆ

24.3 ในกรณีที่คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโทอยู่ไม่ครบคณะ หากนิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทมหัศจรรย์ประสงค์จะสอบต้องได้รับอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากบัณฑิตวิทยาลัย

24.4 ให้ประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญาโทส่งระดับชั้นของปริญญาโทต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยโดยตรง

ข้อ 25. การขอรับปริญญา

25.1 ในภาคเรียนใดที่นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทมหัศจรรย์คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ให้ยื่นคำร้องขอรับปริญญาต่อนายทะเบียนภายใน 1 เดือนนับแต่วันเปิดภาคเรียน

25.2 นิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทมหัศจรรย์ที่จะขอรับปริญญาได้ต้อง

25.2.1 มีเวลาเรียนที่มหาวิทยาลัยนี้ไม่น้อยกว่า 6 ภาคเรียน

25.2.2 สอบได้จำนวนหน่วยกิตครบตามหลักสูตร

25.2.3 ได้ค่าระดับชั้นเฉลี่ยสะสมของรายวิชาไม่ต่ำกว่า 3.00

25.2.4 สอบข้อเขียนพิสดารได้

25.2.5 ในกรณีที่เลือกทำปริญญาโทจะต้องผ่านการสอบปากเปล่าปริญญาโทได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า B

ข้อ 26. การให้ปริญญา

มหาวิทยาลัยจะพิจารณานิสิตภาคพิเศษชั้นปริญญาโทมหัศจรรย์ที่ได้ยื่นความจำนงขอรับปริญญาและมีความประพฤติดี เสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติปริญญาโทมหัศจรรย์

ข้อ 27. การดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาภาคพิเศษชั้นปริญญาโทมหัศจรรย์ ซึ่งมีได้กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้และมีข้อบังคับหรือระเบียบอื่นกำหนดไว้หรือที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ให้นำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่มีชื่อเสียงได้แก่ ทฤษฎีของมาสโลว์ ซึ่งนิยมเรียกว่า ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่ามีมนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองหรือมีความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมจะแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูงที่เรียกว่า ลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นสูงก็จะตามมา ลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์แบ่งออกเป็น 5 ขั้น คือ (Maslow, 1954:80-92)

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2. ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัย และมีความมั่นคงทางฐานะ เศรษฐกิจ และงานอาชีพ

3. ความต้องการทางด้านสังคมและการเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกที่ตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าไปเป็นสมาชิกขององค์กรหรือสมาคมต่าง ๆ

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการมีเกียรติยศ มีฐานะดีในสังคม ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self - actualization or Self - realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์นี้เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยความต้องการของร่างกายเป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป

สำหรับ โนลส์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533:104 อ้างอิงมาจาก Knowles. 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่าถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกินไป เสียงสูงเบาเกินไป เก้าอี้แข็งไป สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self-actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองนั้นเป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเองทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่าคนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหางานทำหรือทำตนให้เป็นประโยชน์

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Need for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบ จะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือเกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องเผชิญภัย และการเสี่ยง คนเรา

จึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความว้าวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรม หนึ่งย่ออ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Need for Affection)
คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความร่ำรวย ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition)
มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกที่ตัวเองมีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานะภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

นักการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งมีความเข้าใจในความต้องการเหล่านี้ จะมีส่วนช่วยให้ผู้ใหญ่ลดปัญหาต่าง ๆ ลงได้อย่างมาก ด้วยการจัดโปรแกรมและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงแก่ผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การเมือง โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมในการก่อให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น รวมทั้งการจัดโอกาสเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันอบอุ่นระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และให้เกิดบรรยากาศความเป็นกันเองมากที่สุด (ส่ววัฒน์ วัฒนวงศ์. 2524:43)

แรงจูงใจ

ในที่นี้จะกล่าวถึง ความหมายของแรงจูงใจ ประเภทของแรงจูงใจ และแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ มีดังต่อไปนี้

ความหมายของแรงจูงใจ

กู๊ด (Good. 1973:375) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึงกระบวนการเร้า และสนับสนุนให้บุคคลกระทำกิจกรรมอย่างมีระบบ

ซาตูซัย อินทรประวัติ (2520:20) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง การที่บุคคลหนึ่งพยายามกระทำการเพื่อให้อีกบุคคลหนึ่งหรือหลาย ๆ คนมีความเห็นคล้อยตามกับตน

จรรยา โกมลบุญย์ (2528:27) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่าเป็น ภาวะการณ์ที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นและชี้แนะแนวทางให้อินทรีย์มีการตอบสนอง ไปสู่เป้าหมาย หรือเป็นเครื่องล่อใจ ซึ่งเป็นความต้องการเฉพาะอย่างที่ทำให้ความพึงพอใจแก่บุคคล

ดวงเดือน พันธมนาวิน (2528:18) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม

กมลรัตน์ หล้าสงวษ์ (2528:227) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึง การกระตุ้นหรือล่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ขึ้นด้วยสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ความต้องการ ความสนใจ ทิศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจหรือเครื่องล่อ (Incentive) ได้แก่สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกในร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญทั้งสองส่วนนี้

คิตต์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533:102; อ้างอิงมาจาก Kidd. 1973:101) กล่าวว่า แรงจูงใจ (Motivation) มาจากคำกริยาในภาษาละตินว่า "Movere" ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "to move" มีความหมายว่า "เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือมักจะชักนำให้บุคคลเกิดการกระทำหรือปฏิบัติการ" แรงจูงใจใช้กันมากในวงการการศึกษาผู้ใหญ่ในทุก ๆ โครงการ เพราะเชื่อว่าจะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ได้ผลดี

นอกจากนี้แรงจูงใจยังเป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายาม เพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980:109)

เพราะฉะนั้นจึงพอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งเร้าที่เป็นเหตุชักนำ หรือโน้มน้าวให้บุคคลตัดสินใจกระทำ แสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของตน

ประเภทของแรงจูงใจ

แรงจูงใจนั้นถ้าแบ่งตามที่มา วีระ บุญยะกาญจน์ (2517:33); กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528:227) และ เซอร์รีฟ (สวัตน์ วัฒนวงศ์. 2533; อ้างอิงมาจาก Sherif. 1956) มีความเห็นสอดคล้องกัน ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Physical Motivation) เป็นความต้องการทางด้านร่างกายเกี่ยวกับอาหาร น้ำ การพักผ่อน การได้รับความคุ้มครอง ความปลอดภัย การได้รับความเพลิดเพลิน การลดความเคร่งเครียด ความต้องการทางเพศ ความกระหาย เป็นแรงจูงใจที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เป็นต้น

2. แรงจูงใจทางด้านสังคม (Social Motivation) เป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันหลังจากการเรียนรู้ในสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น การเป็นที่ยอมรับในสังคม ความมีเกียรติ ได้รับความยกย่องชมเชย เป็นต้น

แรงจูงใจยังสามารถแบ่งตามเหตุผลของเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรมเป็น 2 ประเภท (ซูซีฟ อ่อนโคกสูง. 2522:53; เขียรศรี วิวิธสิริ. 2527:25; กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. 2528:227 และ ดวงเดือน พันธุมนาวัน. 2523:18) คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจ หรือสภาวะของบุคคลที่มีความต้องการและอยากแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างด้วยเหตุผลและความชอบของตัวเอง เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ ความผิหวัง นักจิตวิทยาเชื่อว่าแรงจูงใจภายในมีความสำคัญกว่าแรงจูงใจภายนอก เพราะแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคล

ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จได้มากกว่า เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ ความผิดหวัง เป็นต้น

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคลมักจะได้รับแรงจูงใจจากภายนอก เช่น รางวัล การแข่งขัน การลงโทษ คะแนนเรียน เป็นต้น

ถวิล เกื้อกุลวงศ์ (2528:94) กล่าวว่า ลักษณะของแรงจูงใจประกอบด้วย

1. แรงจูงใจด้านความมั่นคง มักอยู่ในรูปของจิตสำนึกนั้น เห็นได้จากการที่มนุษย์ต้องการความปลอดภัยจึงต้องมีแรงจูงใจในรูปของสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเกิดความรู้สึกมั่นคงส่วนความมั่นคง ในรูปของจิตใต้สำนึกนั้นได้พัฒนามาตั้งแต่วัยเด็ก โดยการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิดที่จะทำให้เป็นคนมีจิตใจมั่นคงหรืออ่อนแอ บุคคลเกือบทุกคนมีแรงจูงใจด้านความมั่นคงทั้งในรูปของจิตสำนึก และจิตใต้สำนึก

2. แรงจูงใจด้านสังคม โดยเหตุที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงต้องมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับการยกย่อง การที่บุคคลติดต่อสัมพันธ์กันนั้นมีใช่เพื่อมิตรภาพเสมอไป มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่ติดต่อสัมพันธ์กันเพราะต้องการให้บุคคลอื่นยอมรับและศรัทธาเชื่อถือ

3. แรงจูงใจด้านชื่อเสียง แรงจูงใจด้านชื่อเสียงมีมากขึ้นทุกทีในสังคมไทย โดยเฉพาะในสังคมระดับชนชั้นกลาง ชื่อเสียงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้ ความต้องการด้านชื่อเสียงเป็นการกำหนดขีดจำกัดของบุคคล บุคคลบางคนพึงพอใจกับชื่อเสียงในระดับเพื่อนและชุมชนเท่านั้น แต่บางคนก็แสวงหาชื่อเสียงในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

4. แรงจูงใจด้านอำนาจ อำนาจเป็นศักยภาพแห่งอิทธิพลของบุคคล แยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจตามตำแหน่ง และอำนาจส่วนตัว บุคคลซึ่งสามารถทำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามเพราะตำแหน่งหน้าที่นั้น แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจตามตำแหน่ง ส่วนบุคคลซึ่งมีอิทธิพลโดยบุคลิกภาพและพฤติกรรม แสดงว่าเป็นผู้มีอำนาจส่วนตัว แต่บุคคลบางประเภทเป็นเจ้าของอำนาจทั้งสองประเภท คือ ทั้งอำนาจตามตำแหน่งและอำนาจส่วนตัว

5. แรงจูงใจด้านความสามารถ ความสามารถหมายถึง การควบคุมองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมทั้งกายภาพและสังคม ความรู้สึกด้านความสามารถนี้เกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับมโนทัศน์ด้านความคาดหวัง บุคคลจะมีความสามารถหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับความสำเร็จและความล้มเหลวในอดีต ถ้าความสำเร็จเหนือความล้มเหลวแล้วความรู้สึกด้านความสามารถจะมีแนวโน้มสูง ทำให้เป็นบุคคลที่มองโลกในทางบวกมองสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าเป็นการทำนายที่น่าสนใจและสามารถจะเอาชนะได้ แต่ถ้าความล้มเหลวอยู่เหนือกว่าแล้ว จะทำให้มองโลกในทางลบ บุคคลที่มีความรู้สึกด้านความสามารถต่ำจะไม่มีแรงจูงใจที่จะแสวงหาการทำนายใหม่ ๆ หรือทำการเสี่ยง บุคคลพวกนี้จะปล่อยให้สิ่งแวดล้อมบังคับควบคุมมากกว่าที่จะพยายามบังคับควบคุมสิ่งแวดล้อม

6. แรงจูงใจด้านความสำเร็จ เป็นแรงจูงใจที่เด่นชัดของมนุษย์ที่สามารถแยกออกจากความต้องการด้านอื่น ๆ ลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จ คือจะสนใจในความสำเร็จส่วนตัวมากกว่ารางวัลของความสำเร็จ ความสำเร็จที่ได้รับมีค่ากว่าเงินทองและคำยกย่องสรรเสริญ บุคคลที่มีแรงจูงใจด้านความสำเร็จจะมีความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะว่าจะเป็นผู้สร้างสรรให้งานสำเร็จ

7. แรงจูงใจด้านเงิน เป็นแรงจูงใจที่สลับซับซ้อนและสัมพันธ์กับความต้องการทุกประเภททุกระดับ คุณลักษณะที่เด่นและสำคัญที่สุดของเงินก็คือ เป็นตัวแทนในการแลกเปลี่ยน สิ่งที่เงินสามารถซื้อได้นั้นไม่ใช่ตัวเงินโดยตรง แต่เป็นคุณค่าของเงิน ตัวเงินนั้นไม่ได้มีความสำคัญ แต่เป็นตัวแทนของความต้องการใด ๆ ที่บุคคลต้องการให้เป็นตัวแทน

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า แรงจูงใจถ้าแบ่งตามที่มา ก็สามารถแบ่งได้เป็นแรงจูงใจทางร่างกายและแรงจูงใจทางสังคม แรงจูงใจทางร่างกาย จะมีสูงมากในวัยเด็กตอนต้นและกับผู้ใหญ่ตอนปลาย ส่วนแรงจูงใจด้านสังคมก็จะเกิดหลังจากการเรียนรู้ในสังคมเป็นความต้องการจากการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการได้รับการยกย่อง เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนด้านความสำเร็จในชีวิต แรงจูงใจสามารถแบ่งตามเหตุผลของการแสดงออกของ

พฤติกรรมโดยแบ่งเป็นแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายใน มีคุณค่ากว่าแรงจูงใจภายนอก แต่แรงจูงใจภายในปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียนได้ยากกว่า ดังนั้นในการใช้แรงจูงใจกับการเรียน การเรียนนั้นจะใช้แรงจูงใจภายนอกเสียก่อน แล้วจึงสร้างแรงจูงใจภายในทีหลัง

แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่

แรงจูงใจที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษา คือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ผ่าฟันกระทำการที่ยาก ๆ ให้ประสบความสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด และได้ผลดีที่สุดในสิ่งที่ทำได้ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษา และมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัด ทองมาก, 2529:48)

ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลนั้น มีผู้กล่าวได้หลายทัศนะด้วยกันดังนี้

ขุนทอง อินทร์ไทย (2519:76) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้ผู้นิยมเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทกันมาก ดังนี้

1. เนื่องจากระบบการศึกษาในประเทศไทยได้ขยายตัวมากขึ้น การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจึงเป็นผลมาจากการขยายตัวของการศึกษาในระดับต้น ๆ โดยเฉพาะมีการขยายการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากขึ้น
2. ปัจจุบันมีอาจารย์ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้สามารถเปิดทำการสอนในระดับปริญญาโทได้กว้างขวางมากขึ้น
3. ค่านิยมของคนไทยเกี่ยวกับปริญญายังมีความสำคัญอยู่มาก การได้รับปริญญาชั้นสูงมีประโยชน์ในการทำงาน ลักษณะการทำงานหลายอย่างในประเทศ

ไทยขึ้นอยู่กับปัญญา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ คนมีปัญญาสูงเท่านั้นที่จะสามารถเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูง ๆ ได้

4. คนเป็นจำนวนมากจบปริญญาตรีแล้วหางานทำไม่ได้ จึงตัดสินใจเรียนต่อในระดับปริญญาโทเพื่อชะลอการว่างงาน

5. การเรียนปริญญาโทเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนปริญญาโทในเวลาเย็นหลังเลิกงาน จึงเป็นโอกาสดีสำหรับผู้ต้องการจะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

นอกจากนี้อาจจะมีเหตุผลอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น บางคนอยากไปศึกษาต่อต่างประเทศจึงเข้าศึกษาชั้นปริญญาโทในประเทศเพื่อฝึกตนเองให้มีความสามารถที่จะไปเรียนต่อต่างประเทศได้ หรือบางคนเรียนเพื่อรอเวลาไปเรียนต่อต่างประเทศ แต่ก็มีบางคนเรียนปริญญาโทต่อเพื่อจะได้มีเวลาสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น (ขุนทอง อินทร์ไทย, 2919:78)

เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่ (2525:19) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิฐานะของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าว เป็นผลให้บุคคลมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ฅ อยุธยา (2526:32) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาว่า แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาส ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญก็คือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น

บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้อง และเพื่อน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักจะพยายามส่งเสียบุตรหลานให้ได้เรียนระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนจนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและถ้ามีความสนใจจึงกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ในการเข้าศึกษาของคนกลุ่มหลังนี้มักจะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ และเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

พจนี สะเพียรชัย (2526:8) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของผู้เรียน ส่วนหนึ่งมาจากค่านิยมในปริญญา และอีกส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการมีและไม่มีงานทำ ซึ่งจากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่าน ๆ มาปรากฏชัดอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับปัจจัยด้านอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเช่นนี้ ทุกคนจึงต้องการและใฝ่หา

ปรุมน นิคมานนท์ (2528:321) กล่าวว่าเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียน เหตุหนึ่งคือ เหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ดาเกนวัลด์ (สุนทร โคตรบรรเทา, 2530:149; อ้างอิงมาจาก Darkenwald, 1982) ได้กล่าวถึง เหตุผลในการเรียนของผู้ใหญ่ว่าเพื่อปรับปรุงการทำงานหรือความก้าวหน้าในอาชีพและเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพหรือความพึงพอใจในบทบาทของพ่อแม่หรือสามีภรรยา

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติของประเทศอังกฤษ หรือ NIAE (National Institute for Adult Education. 1970) ได้ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนสถานศึกษา พบว่า เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุจูงใจสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) รองลงมาเพื่อต้องการนำความรู้ไปปรับปรุงตนเองและครอบครัวให้ดีขึ้น เช่น กลุ่มแม่บ้าน (Captive Wives) รองลงมาได้แก่ แรงจูงใจทางสังคม และเหตุผลอื่น

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจในการเรียนของผู้ใหญ่ จะประกอบด้วยความต้องการและเป้าประสงค์ที่มีลักษณะผสมผสานกันหลายประการ ทั้งด้านความรู้ ด้านชุมชน ด้านสังคม ด้านอาชีพและเหตุผลส่วนตัวอื่น ๆ แล้วแต่สถานภาพของตัวเองที่เป็นอยู่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้ อรรถพล เต็ดดวง (2518:69) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลของนักเรียนพลตำรวจนครบาล ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนพลตำรวจนครบาลเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลมีแรงจูงใจจากลักษณะงานของตำรวจ ร้อยละ 79.40 ผลตอบแทนจากอาชีพตำรวจ ร้อยละ 64.80 อิทธิพลทางการเงินร้อยละ 61.60 อิทธิพลทางด้านบุคคลร้อยละ 48.20 และอิทธิพลจากความจำเป็นร้อยละ 44.20 ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรูซ บุญผดุง (2525:102) ที่ได้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจมีแรงจูงใจในด้านลักษณะงานตำรวจอยู่ในระดับสูง และแรงจูงใจในด้านอิทธิพลทางบุคคล ทางการเงิน และทางผลตอบแทนจากอาชีพอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน จะมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนโรงเรียนนายร้อยตำรวจสูงกว่านักเรียนนายร้อยตำรวจที่ไม่เคยเป็นข้าราชการตำรวจมาก่อน นอกจากนี้ยังพบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน

นายร้อยตำรวจ ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียน
นายร้อยตำรวจ

อุเทน ปัญญา และคนอื่น ๆ (2520:79) ได้ศึกษาการเลือกเข้าศึกษาใน
คณะศึกษาศาสตร์ และทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ชั้นปีที่หนึ่ง ซึ่งเข้ารับการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ที่ทางคณะจัดขึ้น จำนวน
180 คน ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่นักเรียนเลือกเรียนคณะศึกษาศาสตร์ตรงกันมาก
ที่สุดคือ เลือกเพื่อไว้ รองลงมาคือ อาชีพมั่นคง ตัวเองถนัด มีเกียรติ เข้าง่ายกว่า
และสนใจเรียนมากกว่า ทางด้านทัศนคติต่ออาชีพครูนั้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา
โดยส่วนรวมไม่ว่าจำแนกตามเพศหรือจำแนกตามสาขาวิชาเดิม ม.ศ. 5 ต่างก็มี
ทัศนคติต่ออาชีพพอ ๆ กัน และผลการเรียน ม.ศ.5 ไม่ได้เป็นเครื่องชี้ถึงเหตุผล
ของนักศึกษาที่เลือกเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์

มนัสวีร์ บุญเปี่ยม (2523:54) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
เข้าโรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก พบว่าแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อ
การตัดสินใจเข้าเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ แรงจูงใจในด้านบทบาท
ของบิดามารดาหรือญาติที่เป็นทหาร การสนับสนุนของครอบครัว ความชอบปฏิบัติงาน
ในอาชีพพยาบาล การชักชวนของเพื่อน และความต้องการยศว่าที่ร้อยตรีหญิง ซึ่ง
แตกต่างจากการศึกษาของ สุวรรณ ลีลาภรณ์ (2523:59) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนพลตำรวจ ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียน
ตำรวจภูธร และนครบาล พบว่า เหตุผลส่วนใหญ่ของการเลือกเข้าโรงเรียน
พลตำรวจคือ การตัดสินใจเลือกด้วยตนเองเพราะอาชีพนี้

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา (2524:117) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจ
ในการเลือกเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เปิด
สอนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก 9 แห่ง ทั้งมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจหรืออิทธิพลให้นิสิตนักศึกษาเลือกวิชา
ภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก ได้แก่ แรงจูงใจด้านความถนัดและความสนใจด้านเหตุผล
ส่วนตัว ด้านอิทธิพลของครู และด้านอิทธิพลของค่านิยมในภาษาฝรั่งเศส ส่วนแรงจูงใจ

ด้านอิทธิพลของบุคคลแวดล้อมซึ่งได้แก่ บิดา มารดา เพื่อน และด้านอิทธิพลจากทุน การศึกษาต่อต่างประเทศไม่มีผลต่อการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิต นักศึกษามากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริชัย พงษ์วิชัย และ วัชรารักษ์ สุริยาภิวัฒน์ (2526:44) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิตคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจที่ทำให้ นิสิตเลือก คณะบัญชีมากที่สุดคือ คาดว่าเมื่อเรียนจบแล้วหางานได้ง่าย และพบว่า การที่ นิสิตเลือก คณะบัญชีตามเพื่อนเป็นเหตุจูงใจน้อยที่สุด

ยนต์ ชุ่มจิตต์ (2525:110) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือก เรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี จำนวน 800 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายหญิง และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเข้าเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครู ไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่านักศึกษาหญิงจะมีลักษณะแรงจูงใจในการเลือกเรียนครู สูงกว่านักศึกษาชาย

อุทุมพร ทองอุไทย (2526:63) ได้ศึกษาถึงความมุ่งหวังในการศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษา จากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน กลุ่มนักศึกษา กลุ่มผู้ทำงาน และกลุ่มครู โดยใช้สัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ของประชากรเป้าหมาย แต่ละกลุ่ม ตัวแปร มี 5 ตัวคือ ตัวแปรด้านความหมายของการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ด้านความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ด้านลักษณะความคาดหวังในการสำเร็จ การศึกษา ด้านลักษณะแผนการดำเนินชีวิต และด้านความมากน้อยในการสนับสนุน ทางด้านการเงิน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน นักศึกษา ผู้ทำงาน และครู ประมาณร้อยละ 49 ให้ความสำคัญต่อการศึกษา ต่อมากที่สุด ร้อยละ 43 ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 57 คาดว่าตนจะสำเร็จการศึกษา ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ร้อยละ 68 ตั้งใจที่จะทำงาน และเรียนพร้อมกัน และร้อยละ 24 เห็นว่าตนมีการสนับสนุนทางด้านการเงินเพื่อการศึกษาต่อ

สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (ทรงวุฒิ วัฒนเขจร. 2533 : 13;

อ้างอิงมาจาก สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ. ม.ป.ป.) ได้แบ่งเหตุผลที่ผู้ใหญ่เข้าเรียนดังนี้

1. เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้น หรือคนหนุ่มสาวมาเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตัวเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้ เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. เพื่อพัฒนาตนเอง (Self-development) เหตุผลข้อนี้มีความชัดเจนน้อยกว่าข้อแรก เช่น ต้องการเพิ่มพูนความรู้ ขยายโลกทรรศน์ หรือสนใจวิชาการแขนงหนึ่งแขนงใดโดยเฉพาะเรียนเพื่อยกระดับความรู้ของตนเอง

3. แม่บ้านที่อยู่แต่ในบ้าน (Captive Wives) เป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งในสังคมในเมือง โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ต้องการเพิ่มพูนความรู้ในตัวเอง และเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว มักใช้เวลาว่างในช่วงกลางวัน เข้าเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ เช่น เรียนทำอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า เรียนภาษา ศิลปะแขนงต่าง ๆ เป็นต้น

4. เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) นับว่าเป็นเหตุผลสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เหตุผล 3 ข้อแรกก็เนื่องจากแรงผลักดันทางสังคมแฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ก็เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากต้องการตามให้ทันคนอื่น ไม่อยากล้าหลัง ขจัดความเหงา บางรายบอกว่าเข้าเรียนเพราะหวังว่าจะพบชายในฝัน หรือผู้หญิงในฝัน บางคนเข้าเรียนตามพรรคพวก เพราะเพื่อนชวน หรือเพราะมีเวลาว่างในช่วงนั้นพอดี

5. เหตุผลอื่น เช่น สนใจกิจกรรมนั้นโดยเฉพาะ บางคนเห็นว่า เพราะมีโปรแกรมที่เปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้าน นอกจากนี้ก็เข้าเรียนเพราะความจำเป็นขึ้นมาในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต เช่น ในช่วงผู้ใหญ่วัยต้น ต้องการรู้เรื่องการตกแต่งบ้าน การเลี้ยงลูก พัฒนาอาชีพ ในวัยกลางคนต้องการใช้เวลาว่าง ต้องการเข้าใจเรื่องของวัยรุ่น เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตร เป็นต้น ในวัยสูงอายุมักจะเกี่ยวพันกับการปรับตัวเมื่อปลดเกษียณ เพื่อรักษาสุขภาพ ต้องการใช้เวลาว่างค้นหาสัจธรรมของชีวิต เป็นต้น

ฮูล (Houle, 1961:15-16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ (1) มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ (2) มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อนหรือเพื่อขจัดความเหงา (3) มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึง มาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด

โบเชียร์ (Boshier, 1971:3-26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเรียนต่อของผู้ใหญ่ โดยแบ่งแรงจูงใจเป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความรู้ตามการชี้แนะของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชี้แนะของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน และตัวแปรด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วย

ครอส และแวลเลย์ (Darkenwald and Merriam. 1985:128-130; citing Cross and Valley. 1982) ได้ศึกษาเหตุผลการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ โดยแบ่งเหตุผลในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่เป็น 9 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ (Knowledge Goal) (2) ด้านส่วนตัว (Personal Goal) (3) ด้านชุมชน (Community Goal) (4) ด้านศาสนา (Religious Goal) (5) ด้านสังคม (Social Goal) (6) ด้านการหนีความจำเจ (Escape Goal) (7) ด้านการทำตามกฎระเบียบ (Obligation Goal) (8) ด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น (Personal Fullfilment) และ (9) ด้านเพื่อความรู้ในเชิงวัฒนธรรม (Cultural Knowledge Goal) สรุปผลของการศึกษาของ ครอส และแวลเลย์ พบว่า สำหรับผู้ที่กำลังจะเข้าเรียน มีเหตุผลในการเข้าเรียนด้านชุมชน ด้านส่วนตัว และด้านเพื่อความรู้ในระดับสูงสุด และมีเหตุผลในการเข้าเรียนด้านสังคม และด้านการหนีจากสภาพจำเจอยู่ในระดับต่ำสุด ส่วนผู้ที่กำลังเรียนอยู่ พบว่า อายุ เพศ และสถานภาพทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าเรียน โดยเฉพาะด้านเพศนั้น พบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านส่วนตัว ส่วนเพศชายให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น ด้านศาสนา และด้านการหนีจากความจำเจ ด้านอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุสูงให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว ด้านชุมชน และด้านความรู้เชิงวัฒนธรรม

มอร์สตัน และสมาร์ท (Morstain and Smart. 1974:83-89) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ส่วนเพศชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง และเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการมีความรู้

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจในการเรียนของผู้ใหญ่นั้นอาจแบ่งกว้าง ๆ เป็น 6 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไป
ช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญของผู้ใหญ่ใน
การเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประจำปีการศึกษา 2534 จำนวน 10 สาขาวิชาเอก ได้แก่ จิตวิทยาการแนะแนว จิตวิทยาพัฒนาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ พลศึกษา ภาษาไทย การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา สุขศึกษา และการศึกษาพิเศษ จำนวน 550 คน ในคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะพลศึกษา

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 และ 2 ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 421 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชาเอก

สาขาวิชาเอก	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จิตวิทยาการแนะแนว	78	52
จิตวิทยาพัฒนาการ	46	46
การวัดผลการศึกษา	73	48
การศึกษาผู้ใหญ่	76	50
พลศึกษา	53	53
ภาษาไทย	25	25
การบริหารการศึกษา	78	50
สุขศึกษา	23	23
เทคโนโลยีทางการศึกษา	73	49
การศึกษาพิเศษ	25	25
รวม	550	421

จากตาราง 2 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาแนะแนวจำนวน 52 คน จิตวิทยาพัฒนาการจำนวน 46 คน การวัดผลการศึกษาจำนวน 48 คน การศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 50 คน พลศึกษาจำนวน 53 คน ภาษาไทยจำนวน 25 คน การบริหารการศึกษาจำนวน 50 คน สุขศึกษาจำนวน 23 คน เทคโนโลยีทางการศึกษาจำนวน 49 คน การศึกษาพิเศษจำนวน 25 คน รวมนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษทั้งสิ้นจำนวน 421 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแรงจูงใจที่ดัดแปลงจากเครื่องมือของ โบเชียร์ (Boshier, 1971 : 3-26) ที่ใช้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ ซึ่งได้แบ่งแรงจูงใจไว้เป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความรู้ตามการชี้แนะของผู้อื่น
4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชี้แนะของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการเสริมความรู้ในส่วนที่ขาดอยู่

ผู้วิจัยได้ดัดแปลงโดยจัดกลุ่มรวมแรงจูงใจบางด้านเข้าด้วยกันตามความเหมาะสมเหลือเพียง 6 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยรวมจากข้อ 2, 10 และข้อ 13
2. แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น โดยรวมจากข้อ 3 และ ข้อ 6

3. แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมจากข้อ 5, 9 และ ข้อ 14
4. แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ โดยรวมจากข้อ 11 และ ข้อ 12
5. แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม จากข้อ 1
6. แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมจากข้อ 4, 7 และ ข้อ 8

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และ สาขาวิชาเอก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภาควิชาพิเศษ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการจัดการศึกษา ปริญญาโทภาควิชาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามวัดแรงจูงใจจาก งานวิจัยของโบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3-26) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม และ ธีรวุฒิ ธรรมกุลมงคล (2534 : 155-159) ที่ได้เคยดัดแปลง นำ มาใช้เป็นเครื่องมือการวิจัย

2.2 พิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามตามข้อ 1 และปรับปรุงให้ เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ โดยหลอมรวมจัดกลุ่มใหม่จาก 14 ด้าน เหลือเพียง 6 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ ด้าน การนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการที่ควบคุม ประเมินคุณภาพเบื้องต้นทั้งในแง่เนื้อหา โครงสร้างแบบสอบถามและสำนวนภาษา

เพื่อตรวจพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผลและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการศึกษา 4 คน คือ รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา รศ.เชียรศรี วิวิธสิริ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจจนิก และ รศ.กมลรัตน์ กรีทอง ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 ทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 20 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ 0.70 ดังนั้นจึงเป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการแจกแบบสอบถามโดยขอความร่วมมือจากตัวแทนนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษทุกสาขาวิชาเอก ประสานงานติดต่อกกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในการตอบแบบสอบถาม ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลประมาณ

2 สัปดาห์ ในปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2535

2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามได้แล้ว นำแบบสอบถามมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ไว้เพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด 421 ฉบับ ได้รับคืน 407 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.67 เมื่อตรวจสอบแล้วได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.30 สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ ได้จำนวน 397 ฉบับ แล้วตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

แรงจูงใจมากที่สุด	ระดับคะแนนเท่ากับ 5
แรงจูงใจมาก	ระดับคะแนนเท่ากับ 4
แรงจูงใจปานกลาง	ระดับคะแนนเท่ากับ 3
แรงจูงใจน้อย	ระดับคะแนนเท่ากับ 2
แรงจูงใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนนเท่ากับ 1

2. ข้อมูลส่วนตัวของนิสิต วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าร้อยละ

3. สำหรับแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ นั้นได้คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจำนวนกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปใช้ F-test และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าวโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences Version-X)

5. สำหรับข้อคำถามปลายเปิดซึ่งเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปแปลผล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531:59)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดย
 ใช้สูตร (Ferguson. 1976 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่ม โดยใช้
 t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531:86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่สอง
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่หนึ่ง
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่สอง

2.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป
โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance)
คำนวณจากสูตร (Winer. 1971:110)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

เมื่อผลการวิเคราะห์มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีแบบ Studentized q - Statistic แบบ Newman - Keuls Method คำนวณจากสูตร (Winer. 1971:210-218)

$$q = \frac{\bar{T}_{largest} - \bar{T}_{smallest}}{MS_{error}/\tilde{n}}$$

เมื่อ	q	แทน	ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
	$\bar{T}_{largest}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่มากที่สุด
	$\bar{T}_{smallest}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย Treatment ที่น้อยที่สุด
	MS_{error}	แทน	Mean Square ของความคลาดเคลื่อนหรือ
	$\tilde{n}$	แทน	Harmonic ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าสถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	S_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนเป็นรายข้อ

3.2 ค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการแจกแจงที (t - distribution)

การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามมาตรฐานการจัดอันดับ โดยจะแบ่งน้ำหนักคะแนนสูงออกมา 25 % เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้น้ำหนักคะแนนต่ำออกมา 25 % เป็นกลุ่มต่ำ แล้วคำนวณหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม และแทนค่าใช้สูตร (ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185; อ้างอิงมาจาก Edward. 1967 : 152-154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_H, \bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
	S_H^2, S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
	n_H, n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแรงจูงใจ นอกจากนี้เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพ สมรส อาชีพ และสาขาวิชาเอก สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างนั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Anova) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากว่าสองกลุ่มขึ้นไป และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของนิวแมน - คูลส์ (Newman Keuls) ส่วนการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำนวนสองกลุ่ม ผู้วิจัยใช้สถิติค่าที (t - test) ซึ่งการวิเคราะห์ผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของการแจกแจงแบบเอพ (F - distribution)
t	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤตของการแจกแจงแบบที (t - distribution)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็นสี่ตอนคือ 1) ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ 2) แรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ 3) เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ 4) การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ โดยใช้คำร้อยละดังตาราง 3-4 ต่อไปนี้

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	155	39.00
หญิง	242	61.00
รวม	397	100.00
<u>อายุ</u>		
26-35 ปี	244	61.50
36-45 ปี	117	29.50
46 ปีขึ้นไป	36	9.00
รวม	397	100.00
<u>สถานภาพสมรส</u>		
โสด	237	59.70
สมรส	160	40.30
รวม	397	100.00
<u>อาชีพ</u>		
รับราชการ	342	86.10
อาชีพอื่นที่ไม่ใช่ราชการ	55	13.90
รวม	397	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีจำนวนทั้งหมด 397 คน เป็นเพศชายจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 มีเพศหญิงมากกว่าเพศชายจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 และเมื่อแบ่งตามกลุ่มอายุ จะได้กลุ่มที่มีอายุ 26 - 36 ปี จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมาตามลำดับ คือ อายุ 36 - 45 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 และอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ในจำนวนนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ 397 คนนี้ นิสิตที่เป็นโสด มีจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 ส่วนที่สมรสแล้วมีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 และเมื่อแบ่งตามกลุ่มอายุจะได้กลุ่มที่ประกอบอาชีพรับราชการ มีมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีจำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 86.10 อาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำแนกตามสาขาวิชาเอก

สาขาวิชาเอก	จำนวน	ร้อยละ
จิตวิทยาการแนะแนว	48	12.10
จิตวิทยาพัฒนาการ	44	11.10
การวัดผลการศึกษา	46	11.60
การศึกษาผู้ใหญ่	44	11.10
การบริหารการศึกษา	48	12.10
พลศึกษา	53	13.40
สุขศึกษา	22	5.50
ภาษาไทย	23	5.80
เทคโนโลยีทางการศึกษา	46	11.60
การศึกษาพิเศษ	23	5.80
รวม	397	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า จำนวนข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มี 10 สาขาวิชาเอก คือ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 จิตวิทยาพัฒนาการ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 การวัดผลการศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 การศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 การบริหารการศึกษาจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.10 พลศึกษา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 สุขศึกษา

จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ภาษาไทย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 การศึกษาพิเศษ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

4 การแปลความหมายและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล *

ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ใช้เกณฑ์การประมาณค่า ดังนี้

4.21 - 5.00	หมายถึง	แรงจูงใจมากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	แรงจูงใจมาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	แรงจูงใจปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง	แรงจูงใจน้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	แรงจูงใจน้อยที่สุด

2. แรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ การวิเคราะห์แรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ โดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจเกี่ยวกับด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ ดังตาราง 5 - 11 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต

แรงจูงใจ	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น.....	3.73	0.55
ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น.....	3.43	0.58
ด้านการประกอบอาชีพ.....	3.62	0.52
ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่.....	3.52	0.59
ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม.....	3.70	0.49
ด้านการเรียนเพื่อรู้.....	3.83	0.48
รวม	3.64	0.40

จากตาราง 5 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีแรงจูงใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการเรียนเพื่อรู้มีแรงจูงใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.73$) และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม ($\bar{X} = 3.70$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	$\bar{X}$	S.D.
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่.....	3.75	0.96
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....	3.60	0.90
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับคู่ครองหรือเพื่อน.....	3.58	0.92
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน.....	3.73	0.98
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ.....	3.82	0.91
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและมิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	3.84	0.93
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม.....	3.60	0.98
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ.....	3.64	0.96
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการเข้าสังคม.....	3.79	0.87
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้.....	3.86	0.87
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....	3.81	0.90
รวม	3.73	0.55

จากตาราง 5 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจเกี่ยวกับด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณา

แยกเป็นรายข้อพบว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58 - 3.86$) โดยมีข้อ "ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้" มีแรงจูงใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาตามลำดับคือข้อ "ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและมิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น" ($\bar{X} = 3.84$) และข้อ "ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ" ($\bar{X} = 3.82$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการทำตาม
ความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต

แรงจูงใจด้านการทำตามความหวังของผู้อื่น	$\bar{X}$	S.D.
1. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน.....	3.34	1.13
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง.....	3.27	1.13
3. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน.....	3.25	1.15
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	3.23	1.14
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.....	3.20	1.05
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ให้เป็นประเพณีในหน่วยงาน..	3.45	1.08
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน.....	3.53	0.95
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ	3.39	1.07
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.52	0.92
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียนน่าสนใจ.....	3.44	1.03
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งทางสังคม.....	3.60	0.98
12. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่เป็นทางการบางอย่าง.....	3.67	0.88
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจเป็นทางการ.....	3.51	0.97
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียน ต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่.....	3.61	0.94
รวม	3.43	0.58

จากตาราง 7 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจเกี่ยวกับด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) เพื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44 - 3.67$) ยกเว้นข้อ ผู้บังคับบัญชาสันับสนุนให้มาเรียน ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน การได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20 - 3.39$)

ข้อที่มีแรงจูงใจสูงสุดได้แก่ข้อที่ว่าเพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่เป็นทางการบางอย่าง ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาตามลำดับคือ ข้อ "เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่" ($\bar{X} = 3.61$) และข้อ "เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งทางสังคม" ($\bar{X} = 3.60$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ
ของนิสิต

3

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน.....	3.80	0.97
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....	3.86	1.02
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....	3.56	1.07
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง.....	3.15	1.12
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....	3.21	1.12
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า.....	3.27	1.11
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม.....	3.93	0.92
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้.....	3.73	0.88
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ.....	3.81	0.95
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น.....	3.71	0.92
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกับผู้อื่น.....	3.74	0.91
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....	3.66	0.93
รวม	3.62	0.52

จากตาราง 8 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีระดับแรงจูงใจเกี่ยวกับ
ด้านการประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$
= 3.56 - 3.93) ยกเว้นแรงจูงใจเกี่ยวกับ เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง

เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ และเพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15 - 3.27$) โดยมีข้อ "เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม" มีแรงจูงใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาตามลำดับคือ ข้อ "เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน" ($\bar{X} = 3.86$) และข้อ "เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ" ($\bar{X} = 3.81$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการหลักหนี
จากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต

4

แรงจูงใจด้านการหลักหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	$\bar{X}$	S.D.
1. เพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย.....	3.48	0.98
2. เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน....	3.51	0.95
3. เพื่อหลักหนีปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน.....	3.42	1.06
4. เพื่อหลักหนีจากภาระหน้าที่รับผิดชอบการงานชั่วคราว.....	3.50	0.98
5. เพื่อขจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน.....	3.43	0.97
6. เพื่อหลักหนีสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข.....	3.52	1.00
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม.....	3.65	0.93
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม.....	3.59	1.00
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	3.60	0.92
10. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากขึ้น.....	3.51	1.06
รวม	3.52	0.59

จากตาราง 9 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีระดับแรงจูงใจเกี่ยวกับการหลักหนีจากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตภาคพิเศษมีแรงจูงใจ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42 - 3.65$) โดยมีข้อ "เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม" มีระดับแรงจูงใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาตามลำดับคือ ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.60$) และข้อ "เพื่อจะได้โอน เปลี่ยนหรือย้ายงานในหน้าที่เดิม" ($\bar{X} = 3.59$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจ ด้านการนำความรู้
ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต

5 12

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	$\bar{X}$	S.D.
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้.....	3.78	1.05
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	3.64	0.09
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่.....	3.78	0.91
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา.	3.69	0.85
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา.....	3.64	0.91
6. เป็นวิชาที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่.....	3.57	0.91
7. บรรารณาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือให้แก่ชุมชน.....	3.67	0.93
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น.....	3.69	0.83
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม.....	3.77	0.87
10. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น.....	3.69	0.91
11. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการรับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม.	3.76	0.87
12. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมงานชุมชน.....	3.75	0.88
รวม	3.70	0.49

จากตาราง 10 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57 - 3.78$) โดยมีข้อ "เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนวิชานี้" และข้อ "เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่" มีแรงจูงใจสูงสุด ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาคือการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม ($\bar{X} = 3.77$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้
ของนิสิต

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ 13	$\bar{X}$	S.D.
1. บรรารณาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้.....	3.61	0.96
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน.....	3.60	0.97
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่.....	4.03	0.84
4. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด.....	3.91	0.77
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ.....	3.95	0.85
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน.....	3.85	0.87
7. รู้คุณค่าของการศึกษา.....	3.90	0.93
8. เป็นวิชาที่ทำทลายความสามารถและน่าสนใจ.....	4.01	0.85
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป.....	4.15	0.88
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา.....	4.14	0.90
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น.....	3.81	1.01
12. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ.....	3.45	1.07
13. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่างชัดเจน....	3.33	1.04
รวม	3.83	0.48

จากตาราง 11 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.45 - 4.15$) ยกเว้นแรงจูงใจเกี่ยวกับการให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปี ข้างหน้าอย่างชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.33$) โดยมีข้อ "เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป" ($\bar{x} = 4.15$) มีแรงจูงใจสูงสุด รองลงมาคือ การให้ได้รับปริญญา ($\bar{x} = 4.14$) และการต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ ($\bar{x} = 4.03$)

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ

3.1 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำแนกตามเพศ

ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 1 "นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน" ดังตาราง 12-18 ต่อไปนี้

ตาราง 12 เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจ	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.77	0.53	3.70	0.56	1.20
ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	3.43	0.54	3.43	0.60	-0.08
ด้านการประกอบอาชีพ	3.61	0.58	3.63	0.47	-0.30
ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	3.47	0.57	3.55	0.60	-1.22
ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	3.68	0.69	3.72	0.48	-0.82
ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.77	0.52	3.86	0.45	-1.91
รวม	3.62	0.40	3.65	0.40	-0.67

จากตาราง 12 แสดงว่านิสิตชายและหญิงมีแรงจูงใจโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่เป็นตามสมมุติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่.....	3.90	0.95	3.65	0.96	2.48*
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....	3.74	0.76	3.51	0.97	2.67**
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน กับคูครองหรือเพื่อน.....	3.62	0.88	3.56	0.95	0.60
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความ สามารถในสาขาวิชาที่เรียน.....	3.71	0.96	3.75	0.99	-0.38
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ.....	3.85	0.96	3.80	0.87	0.51
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและ มิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	3.86	0.91	3.82	0.95	0.44
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม.....	3.65	1.07	3.57	0.92	0.74
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ.	3.68	0.88	3.61	1.01	0.66
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการเข้าสังคม....	3.81	0.84	3.78	0.90	0.36
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้...	3.81	0.85	3.89	0.89	-0.91
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....	3.85	0.88	3.78	0.91	0.69
รวม	3.77	0.53	3.70	0.56	1.20

* t.05 (395) = 1.96

** t.01 (395) = 2.58

จากตาราง 13 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่านิสิตชายมีระดับแรงจูงใจในข้อ "ต้องการพบเพื่อนใหม่" มากกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนข้อ "ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ" พบว่านิสิตชายมีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
ของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน.....	3.28	1.10	3.38	1.15	-0.79
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง .	3.27	1.14	3.27	1.13	0.02
3. สมาชิกในครอบครัวสับสนุนให้มาเรียน.....	3.19	1.15	3.30	1.14	-0.94
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	3.20	1.14	3.24	1.14	-0.37
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.....	3.21	1.04	3.20	1.06	0.08
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ ในหน่วยงาน.....	3.48	1.08	3.43	1.08	0.49
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้ มาเรียน.....	3.53	0.93	3.52	0.97	0.04
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคม ต่าง ๆ	3.49	1.09	3.30	1.08	1.46
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาด แรงงาน.....	3.52	0.93	3.52	0.91	0.02
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียน น่าสนใจ.....	3.45	0.97	3.43	1.07	0.21
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งทาง สังคม.....	3.55	0.98	3.64	0.98	-0.91

ตาราง 14 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่เป็นทางการ บางอย่าง.....	3.61	0.86	3.71	0.89	-1.20
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจ เป็นทางการ.....	3.48	0.97	3.52	0.97	-0.41
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่ง จะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่..	3.72	1.00	3.55	0.89	1.73
รวม	3.43	0.54	3.43	0.60	-0.08

จากตาราง 14 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นโดยส่วนรวม . แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน.....	3.81	0.95	3.79	0.98	0.20
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....	3.72	1.00	3.95	0.96	-2.15*
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....	3.61	1.07	3.53	1.07	0.71
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง.....	3.19	1.08	3.12	1.15	0.60
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....	3.25	1.08	3.18	1.15	0.55
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า....	3.31	1.09	3.25	1.13	0.54
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม.	4.02	0.86	3.88	0.95	1.52
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้.	3.64	0.90	3.78	0.86	-1.58
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ.	3.88	1.00	3.76	0.91	1.20
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น...	3.63	0.93	3.76	0.91	-1.35
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกับ ผู้อื่น.....	3.70	0.98	3.77	0.86	-0.81
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....	3.55	0.93	3.73	0.93	-1.91
รวม	3.61	0.58	3.63	0.47	-0.30

* t.05 (395) = 1.96

จากตาราง 15 แสดงว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อพบว่านิสิตหญิงมีระดับแรงจูงใจในข้อ "เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน" มากกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อบรรเทาความเบื่อกว่า.....	3.41	1.00	3.53	0.97	-1.21
2. เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน.....	3.44	0.93	3.55	0.96	-0.90
3. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน.....	3.37	1.08	3.45	1.05	-0.66
4. เพื่อหลีกเลี่ยงภาระหน้าที่รับผิดชอบการงานชั่วคราว.....	3.53	0.91	3.48	1.02	0.53
5. เพื่อจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน.....	3.39	0.97	3.46	0.97	-0.65
6. เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข.....	3.55	1.01	3.50	1.00	0.51
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม.....	3.65	0.95	3.65	0.92	-0.04
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม.....	3.47	1.00	3.66	1.00	-1.85
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	3.54	0.89	3.65	0.93	-1.20
10. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากขึ้น.....	3.39	1.14	3.58	1.00	-1.81
รวม	3.47	0.57	3.55	0.60	-1.22

จากตาราง 16 แสดงว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีระดับแรงจูงใจด้านการ
หลักทนี่จากสภาพที่เป็นอยู่โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้.....	3.74	1.00	3.81	1.04	-0.65
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	3.59	0.92	3.68	0.89	-1.02
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่....	3.80	0.89	3.76	0.93	0.38
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา.....	3.70	0.88	3.69	0.84	0.12
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา.....	3.62	0.98	3.66	0.87	-0.45
6. เป็นวิชาที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่..	3.59	0.88	3.56	0.91	0.39
7. บรรารณาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือให้แก่ชุมชน.....	3.61	0.89	3.71	0.96	-0.98
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น.....	3.65	0.81	3.72	0.85	-0.79
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม....	3.77	0.89	3.77	0.92	-0.05
10. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น.	3.61	0.87	3.73	0.87	-1.32

ตาราง 17 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการรับใช้เพื่อน มนุษย์และสังคม.....	3.73	0.85	3.79	0.89	-0.62
12. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วม งานชุมชน.....	3.74	0.88	3.76	0.88	-0.27
รวม	3.68	0.69	3.72	0.48	-0.82

จากตาราง 17 แสดงว่านิสิตชายและนิสิตหญิงมีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 18 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการการเรียนเพื่อรู้ของนิสิตชายและหญิง

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. บรรารณาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถ เรียนได้.....	3.60	0.95	3.61	0.96	-0.12
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความ สามารถของตน.....	3.60	0.99	3.60	0.96	0.01
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่.....	3.94	0.93	4.08	0.78	-1.52
4. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ ให้มากที่สุด.....	3.82	0.80	3.96	0.74	-1.82
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ.....	3.79	0.90	4.06	0.79	-3.14**
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน.....	3.77	0.87	3.90	0.88	-1.48
7. รู้คุณค่าของการศึกษา.....	3.77	0.93	3.98	0.93	-2.19*
8. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและน่าสนใจ .	3.97	0.84	4.03	0.86	-0.62
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป....	4.14	0.88	4.16	0.88	-0.17
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา.....	4.10	0.90	4.16	0.90	-0.62
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น	3.75	1.00	3.85	1.01	-0.93

ตาราง 18 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	ชาย n = 155		หญิง n = 242		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ	3.39	1.04	3.48	1.09	-0.82
13. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปีข้างหน้า อย่างชัดเจน.....	3.32	1.03	3.33	1.05	-0.07
รวม	3.77	0.52	3.86	0.45	-1.91

$$* t.05 (395) = 1.96$$

$$** t.01 (395) = 2.58$$

จากตาราง 18 แสดงว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อ "ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ" นิสิตชายมีระดับแรงจูงใจน้อยกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้อ "รู้คุณค่าของการศึกษา" นิสิตชายมีระดับแรงจูงใจน้อยกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตจำแนกตามอายุ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐาน
วางไว้ในข้อที่ 2 "นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อ
แตกต่างกัน" ดังตาราง 19-45 ต่อไปนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	2.01	1.00	3.36*
	ภายในกลุ่ม	394	117.44	0.30	
	รวม	396	119.45		
งานการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.55	0.77	2.35
	ภายในกลุ่ม	394	129.88	0.33	
	รวม	396	131.43		
งานการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.91	0.46	1.72
	ภายในกลุ่ม	394	104.65	0.27	
	รวม	396	105.56		

ตาราง 19 (ต่อ)

แรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	2.70	1.35	3.89*
	ภายในกลุ่ม	394	136.34	0.35	
	รวม	396	139.04		
งานการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.13	0.57
	ภายในกลุ่ม	394	93.48	0.24	
	รวม	396	93.75		
งานการเรียนรู้เพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	0.47
	ภายในกลุ่ม	394	91.22	0.23	
	รวม	396	92.44		

*F.05 (2,394) = 3.00

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 19 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 2 ด้าน จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 2 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 23 และ 35

ตาราง 20 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นรายชื่อของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่	ระหว่างกลุ่ม	2	5.34	2.67	2.91
	ภายในกลุ่ม	394	361.47	0.92	
	รวม	396	366.81		
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.83	1.42	1.75
	ภายในกลุ่ม	394	318.49	0.81	
	รวม	396	321.32		
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับคู่ครองหรือเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	4.65	2.33	2.75
	ภายในกลุ่ม	394	333.77	0.85	
	รวม	396	338.42		
1. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.63	.32	3.50*
	ภายในกลุ่ม	394	373.06	.95	
	รวม	396	379.69		

ตาราง 20 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.44	1.22	1.49
	ภายในกลุ่ม	394	323.13	0.82	
	รวม	396	325.57		
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและมิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.75	1.87	2.16
	ภายในกลุ่ม	394	339.95	0.86	
	รวม	396	343.68		
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.50	2.75	2.89
	ภายในกลุ่ม	394	375.41	0.95	
	รวม	396	380.91		
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.89	2.94	3.20*
	ภายในกลุ่ม	394	361.88	0.92	
	รวม	396	367.77		

ตาราง 20 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการ เข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.21	0.10	0.14
	ภายในกลุ่ม	394	300.85	0.76	
	รวม	396	301.06		
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตน ก็เรียนได้	ระหว่างกลุ่ม	2	4.46	2.23	2.94
	ภายในกลุ่ม	394	298.35	0.76	
	รวม	396	302.88		
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.17	0.09	0.11
	ภายในกลุ่ม	394	321.89	0.82	
	รวม	396	322.06		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.01	1.00	3.36*
	ภายในกลุ่ม	394	117.44	0.30	
	รวม	396	119.45		

*F.05 (2, 394) = 3.00

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 20 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 3 จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 3 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 21-23 ต่อไปนี้

ตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน ของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ	อายุ	26-35 ปี	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป
		$\bar{X}$	3.68	3.72
26 - 35 ปี	3.68	-	0.04	0.46*
36 - 45 ปี	3.72		-	0.42*
46 ปีขึ้นไป	4.14			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี และ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป	26-35 ปี
			3.48	3.50
36 - 45 ปี	3.48	-	0.02	0.25*
46 ปีขึ้นไป	3.50		-	0.23
26 - 35 ปี	3.73			-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26-35 ปี 36-45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป นิสิตมีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26-35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	36-45 ปี		26-35 ปี		46 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	3.67	3.73	3.94		
36 - 45 ปี	3.67	-	0.06	0.27*		
26 - 35 ปี	3.73		-	0.21*		
46 ปีขึ้นไป	3.94			-		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26-35 ปี 36-45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป นิสิตมีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26-35 ปี และ 36-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	11.17	5.59	4.46*
	ภายในกลุ่ม	394	493.92	1.25	
	รวม	396	505.09		
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน หรือนายจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.72	0.36	0.28
	ภายในกลุ่ม	394	505.44	1.28	
	รวม	396	506.16		
3. สมาชิกในครอบครัวสนุนให้ มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	10.43	5.22	4.04*
	ภายในกลุ่ม	394	508.87	1.29	
	รวม	396	519.30		
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	10.47	5.24	4.12*
	ภายในกลุ่ม	394	501.12	1.27	
	รวม	396	511.59		

ตาราง 24 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้ มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.34	0.67	0.61
	ภายในกลุ่ม	394	432.53	1.10	
	รวม	396	433.87		
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำ เป็นประเพณี	ระหว่างกลุ่ม	2	6.62	3.31	2.85
	ภายในกลุ่ม	394	457.67	1.16	
	รวม	396	464.29		
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียน แนะนำให้มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.86	0.43	0.47
	ภายในกลุ่ม	394	356.11	0.90	
	รวม	396	356.97		
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและ สมาคมต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.58	0.69	0.69
	ภายในกลุ่ม	394	449.12	1.14	
	รวม	396	450.70		

ตาราง 24 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.09	0.55	0.65
	ภายในกลุ่ม	394	331.97	0.84	
	รวม	396	333.07		
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของ สถาบันที่เรียนน่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.08	0.54	0.50
	ภายในกลุ่ม	394	420.66	1.07	
	รวม	396	421.74		
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่ง ตำแหน่งทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.74	0.87	0.91
	ภายในกลุ่ม	394	379.17	0.96	
	รวม	396	380.91		
12. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ เป็นทางการบางอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.76	0.38	0.49
	ภายในกลุ่ม	394	306.67	0.78	
	รวม	396	307.43		

ตาราง 24 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจเป็นทางการ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.02	1.51	1.62
	ภายในกลุ่ม	394	368.19	0.93	
	รวม	396	371.22		
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.74	0.37	0.42
	ภายในกลุ่ม	394	347.29	0.88	
	รวม	396	348.03		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.55	0.77	2.35
	ภายในกลุ่ม	394	129.88	0.33	
	รวม	396	131.43		

$$* F.05 (2,394) = 3.00$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 24 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 ข้อ จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 3 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 25 - 27 ต่อไปนี้

ตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม
ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียนของนิสิต
จำแนกตามอายุ

อายุ	X̄	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
			3.06	3.15
46 ปีขึ้นไป	3.06	-	0.09	0.41
36 - 45 ปี	3.15		-	0.32*
26 - 35 ปี	3.47			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี
36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของ
ผู้อื่น เกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26-35 ปี มีระดับแรงจูงใจ
มากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

ตาราง 26 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม
ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน
ของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ	46 ปีขึ้นไป 26-35 ปี 36-45 ปี			
	$\bar{x}$	2.78	3.26	3.39
46 ปีขึ้นไป	2.78	-	0.48*	0.61*
26 - 35 ปี	3.26		-	0.13
36 - 45 ปี	3.39			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี
36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของ
ผู้อื่นเกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี และ
36 - 45 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตาม
ความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียนของนิสิต
จำแนกตามอายุ

อายุ		46 ปีขึ้นไป	26-35 ปี	36-45 ปี
		$\bar{x}$	2.72	3.25
46 ปีขึ้นไป	2.72	-	0.53*	0.60*
26 - 35 ปี	3.25		-	0.07
36 - 45 ปี	3.32			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี
36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของ
ผู้อื่น เกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี และ 36 - 45 ปี
มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.91	2.95	3.18*
	ภายในกลุ่ม	394	365.37	0.93	
	รวม	396	371.28		
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.87	1.93	1.88
	ภายในกลุ่ม	394	404.23	1.03	
	รวม	396	408.10		
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก	ระหว่างกลุ่ม	2	5.92	2.96	2.63
	ภายในกลุ่ม	394	443.93	1.13	
	รวม	396	449.85		
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง	ระหว่างกลุ่ม	2	2.21	1.10	0.87
	ภายในกลุ่ม	394	498.72	1.27	
	รวม	396	500.93		

ตาราง 28 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.05
	ภายในกลุ่ม	394	498.94	1.27	
	รวม	396	499.06		
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า	ระหว่างกลุ่ม	2	4.54	2.27	1.85
	ภายในกลุ่ม	394	484.08	1.23	
	รวม	396	488.62		
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.37	0.69	0.81
	ภายในกลุ่ม	394	333.79	0.85	
	รวม	396	335.16		
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.58	1.29	1.68
	ภายในกลุ่ม	394	302.49	0.77	
	รวม	396	305.07		

ตาราง 28 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคง ในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.63	1.31	1.47
	ภายในกลุ่ม	394	353.43	0.90	
	รวม	396	356.06		
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวาง มากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.78	0.89	1.05
	ภายในกลุ่ม	394	333.91	0.85	
	รวม	396	335.69		
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ เท่าเทียมผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.29	1.65	2.01
	ภายในกลุ่ม	394	322.50	0.42	
	รวม	396	325.79		
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.39	2.20	2.59
	ภายในกลุ่ม	394	340.70	0.86	
	รวม	396	345.09		

ตาราง 28 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.91	0.46	1.27
	ภายในกลุ่ม	394	104.65	0.27	
	รวม	396	105.56		

$$*F.05 (2,394) = 3.00$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 28 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 1 ข้อ จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญนี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ นิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 29

ตาราง 29 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ				
		26-35 ปี	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.71	3.91	4.06
26 - 35 ปี	3.71	-	0.20	0.35*
36 - 45 ปี	3.91		-	0.09
46 ปีขึ้นไป	4.06			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ ที่มีอายุ 26 - 35 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 30 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เพื่อบรรเทาความเบียดเบียน	ระหว่างกลุ่ม	2	10.28	5.14	5.43**
	ภายในกลุ่ม	394	372.83	0.95	
	รวม	396	383.11		
2. เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.74	2.87	3.24*
	ภายในกลุ่ม	394	349.46	0.87	
	รวม	396	355.20		
3. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.82	3.41	3.07*
	ภายในกลุ่ม	394	437.77	1.11	
	รวม	396	444.59		
4. เพื่อหลีกเลี่ยงจากภาระหน้าที่รับผิดชอบการงานชั่วคราว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.83	1.41	1.47
	ภายในกลุ่ม	394	378.41	0.96	
	รวม	396	381.24		

ตาราง 30 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. เพื่อจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	2	7.42	3.71	4.02*
	ภายในกลุ่ม	394	364.06	0.92	
	รวม	396	371.48		
6. เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	0.25
	ภายในกลุ่ม	394	396.64	1.01	
	รวม	396	397.14		
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.74	1.37	1.58
	ภายในกลุ่ม	394	341.89	0.87	
	รวม	396	344.63		
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.39	0.19	0.19
	ภายในกลุ่ม	394	395.86	1.00	
	รวม	396	396.25		

ตาราง 30 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	0.70
	ภายในกลุ่ม	394	331.73	0.84	
	รวม	396	332.91		
10. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	4.95	2.47	2.23
	ภายในกลุ่ม	394	436.28	1.11	
	รวม	396	441.23		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.70	1.35	3.89*
	ภายในกลุ่ม	394	136.34	0.35	
	รวม	396	139.04		

$$*F.05 (2,394) = 3.00$$

$$**F.01 (2,394) = 4.61$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 30 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 4 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 5 ข้อ จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 5 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 31 - 35 ต่อไปนี้

ตาราง 31 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื้อหนายของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
		3.11	3.35	3.60
46 ปีขึ้นไป	3.11	-	0.24	0.49*
36 - 45 ปี	3.35		-	0.25*
26 - 35 ปี	3.60			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื้อหนาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกหนี
จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน
ของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ				
		36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป	26-35 ปี
	$\bar{X}$	3.36	3.36	3.61
36 - 45 ปี	3.36	-	0.00	0.25*
46 ปีขึ้นไป	3.36		-	0.25
26 - 35 ปี	3.61			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกหนีจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง
จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้านของนิสิต
จำแนกตามอายุ

อายุ	X̄	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
			3.14	3.30
46 ปีขึ้นไป	3.14	-	0.16	0.38*
36 - 45 ปี	3.34		-	0.22
26 - 35 ปี	3.52			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกหนี
จากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการขจัดปัญหาความวุ่นวายในชีวิตประจำวันของนิสิต
จำแนกตามอายุ

อายุ	X̄	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
			3.22	3.27
46 ปีขึ้นไป	3.22	-	0.05	0.28*
36 - 45 ปี	3.27		-	0.23*
26 - 35 ปี	3.50			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการขจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับ แรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป และกลุ่มที่มีอายุ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 35 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกหนี
จากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวม ของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ		46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
	$\bar{X}$	3.40	3.42	3.59
46 ปีขึ้นไป	3.40	-	0.02	0.19
36 - 45 ปี	3.42		-	0.17*
26 - 35 ปี	3.59			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกหนีจากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้	ระหว่างกลุ่ม	2	15.88	7.94	7.37**
	ภายในกลุ่ม	394	424.61	1.08	
	รวม	396	440.49		
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	2	1.46	0.73	0.89
	ภายในกลุ่ม	394	321.46	0.82	
	รวม	396	322.92		
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.74	0.37	0.44
	ภายในกลุ่ม	394	329.75	0.84	
	รวม	396	330.49		
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.90	0.95	1.31
	ภายในกลุ่ม	394	284.99	0.72	
	รวม	396	286.89		

ตาราง 36 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่ กำลังประสบปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	8.48	4.24	5.22**
	ภายในกลุ่ม	394	320.43		
	รวม	396	328.92		
6. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพ ชุมชนที่อาศัยอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	6.18	3.09	3.89*
	ภายในกลุ่ม	394	313.02	0.79	
	รวม	396	319.20		
7. บรรณาธิที่จะเป็นอาสาสมัคร สอนหนังสือให้แก่ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.44	1.22	1.41
	ภายในกลุ่ม	394	341.33	0.87	
	รวม	396	343.77		
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	0.46
	ภายในกลุ่ม	394	273.87	0.70	
	รวม	396	274.51		

ตาราง 36 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการ สังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.71	2.86	3.51*
	ภายในกลุ่ม	394	320.43	0.81	
	รวม	396	326.14		
10. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ มากยิ่งขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	5.82	2.91	3.88*
	ภายในกลุ่ม	394	295.82		
	รวม	396	301.64		
11. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการ รับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.78	1.39	1.83
	ภายในกลุ่ม	394	298.96	0.76	
	รวม	396	301.74		
12. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมี ส่วนร่วมงานชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.37	0.19	0.24
	ภายในกลุ่ม	394	305.94	0.78	
	รวม	396	306.31		

ตาราง 36 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.13	0.54
	ภายในกลุ่ม	394	93.48	0.24	
	รวม	396	93.75		

$$*F.05 (2,394) = 3.00$$

$$**F.01 (2,394) = 4.61$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 36 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 5 ข้อ จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 5 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 37 - 41 ต่อไปนี้

ตาราง 37 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้ของนิสิต

อายุ	$\bar{X}$	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
			3.31	3.62
46 ปีขึ้นไป	3.31	-	0.31	0.61*
36 - 45 ปี	3.62		-	0.31*
26 - 35 ปี	3.92			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนวิชานี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 38 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้
ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา
ของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป	26-35 ปี
			3.43	3.61
36 - 45 ปี	3.43	-	0.18	0.32*
46 ปีขึ้นไป	3.61		-	0.14
26 - 35 ปี	3.75			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ของนิสิต จำแนกตามอายุ

อายุ				
		36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป	26-35 ปี
	$\bar{X}$	3.38	3.56	3.66
36 - 45 ปี	3.38	-	0.18	0.28*
46 ปีขึ้นไป	3.56		-	0.10
26 - 35 ปี	3.66			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเน้นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคมของนิสิตจำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{x}$	26-35 ปี	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี
			3.68	3.89
26 - 35 ปี	3.68	-	0.23	0.25*
46 ปีขึ้นไป	3.89		-	0.04
36 - 45 ปี	3.93			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 41 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากขึ้นของนิสิตจำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	26-35 ปี	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี
			3.60	3.64
26 - 35 ปี	3.60	-	0.04	0.27*
46 ปีขึ้นไป	3.64		-	0.23
36 - 45 ปี	3.87			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 42 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. บรรทัดนาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้	ระหว่างกลุ่ม	2	7.27	3.63	4.03*
	ภายในกลุ่ม	394	355.43	0.90	
	รวม	396	362.70		
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.96	0.98	1.04
	ภายในกลุ่ม	394	373.36	0.95	
	รวม	396	376.32		
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	2.08	1.04	1.47
	ภายในกลุ่ม	394	279.66	0.71	
	รวม	396	281.74		
4. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.68	1.15
	ภายในกลุ่ม	394	232.20	0.59	
	รวม	396	233.55		

ตาราง 42 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.76	1.06
	ภายในกลุ่ม	394	282.56	0.72	
	รวม	396	284.09		
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.53	1.76	2.32
	ภายในกลุ่ม	394	299.40	0.76	
	รวม	396	302.93		
7. รู้คุณค่าของการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.67	0.77
	ภายในกลุ่ม	394	343.82	0.87	
	รวม	396	345.17		
8. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและ น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.82	0.91	1.25
	ภายในกลุ่ม	394	287.16	0.73	
	รวม	396	288.98		

ตาราง 42 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	2.14	0.18
	ภายในกลุ่ม	394	321.09	0.82	
	รวม	396	321.38		
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.69	1.35	1.74
	ภายในกลุ่ม	394	304.24	0.77	
	รวม	396	306.93		
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	8.65	4.33	4.35*
	ภายในกลุ่ม	394	391.55	0.99	
	รวม	396	400.20		
12. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	9.76	4.88	4.35*
	ภายในกลุ่ม	394	442.43	1.12	
	รวม	396	452.19		

ตาราง 42 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
13. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปี ข้างหน้าอย่างชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.58	2.79	2.61
	ภายในกลุ่ม	394	421.85	1.07	
	รวม	396	427.43		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	0.47
	ภายในกลุ่ม	394	91.22	0.23	
	รวม	396	92.44		

$$*F.05 (2,394) = 3.00$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 42 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 ข้อ จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 3 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลล์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 43 - 45 ต่อไปนี้

ตาราง 43 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้
เกี่ยวกับการบรรณาธิที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้ของนิสิต

อายุ		26-35 ปี	36-45 ปี	46 ปีขึ้นไป
		$\bar{X}$	3.53	3.65
26 - 35 ปี	3.53	-	0.12	0.47*
36 - 45 ปี	3.65		-	0.35
46 ปีขึ้นไป	4.00			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการบรรณาธิที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจ มากกว่านิสิตที่มีอายุ 26 - 35 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 44 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้
เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้นของนิสิต

อายุ	$\bar{x}$	46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
			3.42	3.74
46 ปีขึ้นไป	3.42	-	0.32	0.49*
36 - 45 ปี	3.74		-	0.17
26 - 35 ปี	3.91			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 45 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้
เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศของนิสิต

อายุ		46 ปีขึ้นไป	36-45 ปี	26-35 ปี
		$\bar{X}$	3.11	3.31
46 ปีขึ้นไป	3.11	-	0.20	0.46*
36 - 45 ปี	3.31		-	0.26*
26 - 35 ปี	3.57			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปติดต่อเมื่อเดินทางไปต่างประเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 26 - 35 ปี มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุ 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส

ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 3 "นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน" ดังตาราง 46-52 ต่อไปนี้

ตาราง 46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามสถานภาพสมรส

แรงจูงใจ	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.72	0.56	3.75	0.53	-0.58
ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	3.45	0.61	3.40	0.53	0.86
ด้านการประกอบอาชีพ	3.62	0.54	3.62	0.48	-0.16
ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	3.55	0.58	3.47	0.60	1.30
ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	3.73	0.50	3.67	0.47	1.22
ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.83	0.48	3.81	0.48	0.42
รวม	3.65	0.42	3.62	0.37	0.69

จากตาราง 46 แสดงว่านิสิตมีสถานภาพสมรสเป็นโสดและสมรส มีระดับแรงจูงใจโดยรวมไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ก็พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 47 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต
จำแนกตามสถานภาพสมรส

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่.....	3.68	0.97	3.84	0.95	-1.63
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....	3.54	0.90	3.68	0.89	-1.49
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน กับคู่ครองหรือเพื่อน.....	3.59	0.90	3.59	0.97	-0.17
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความ สามารถในสาขาวิชาที่เรียน.....	3.70	0.97	3.78	1.00	-0.70
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ....	3.79	0.93	3.85	0.88	-0.61
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและ มิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	3.79	0.97	3.91	0.87	-1.19
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม.....	3.56	1.02	3.67	0.92	-1.07
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ	3.74	0.94	3.49	0.98	2.56*
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการเข้าสังคม...	3.81	0.89	3.70	0.85	0.58
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้...	3.86	0.86	3.84	0.90	0.24
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....	3.80	0.94	3.82	0.84	-0.23
รวม	3.72	0.56	3.75	0.53	-0.58

* F. 0.5 (2, 394) = 3.00

จากตาราง 47 แสดงว่านิสิตที่มีสภาพสมรสเป็นโสดและสมรส มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อ "เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ" นิสิตที่เป็นโสดมีระดับแรงจูงใจมากกว่า นิสิตที่สมรสแล้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 48 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต
จำแนกตามสถานภาพสมรส

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน.....	3.41	1.11	3.23	1.15	1.58
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง .	3.29	1.12	3.25	1.14	0.28
3. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน.....	3.21	1.17	3.32	1.11	-0.92
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	3.20	1.15	3.27	1.11	-0.16
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.....	3.17	1.03	3.24	1.07	-0.66
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำเป็นประเพณี ในหน่วยงาน.....	3.54	1.09	3.31	1.06	2.10*
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้ มาเรียน.....	3.51	1.04	3.55	0.80	-0.43
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคม ต่าง ๆ.....	3.43	1.09	3.33	1.03	0.95
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาด แรงงาน.....	3.54	0.91	3.50	0.92	0.38
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียน น่าสนใจ.....	3.42	1.05	3.46	1.01	-0.38
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งทาง สังคม.....	3.64	1.02	3.56	0.92	0.81

ตาราง 48 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	โสด		สมรส		t
	n = 237		n = 160		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่เป็นทางการ บางอย่าง.....	3.73	0.90	3.58	0.85	1.70
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจ เป็นทางการ.....	3.58	0.93	3.40	1.01	1.85
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่ง จะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่...	3.63	0.96	3.59	0.91	0.36
รวม	3.45	0.61	3.40	0.53	0.86

$$* F_{.05}(2, 394) = 3.00$$

จากตาราง 48 แสดงว่านิสิตที่มีสภาพสมรสเป็นโสดและสมรสมีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อ "เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำให้เป็นประเพณีในหน่วยงาน" นิสิตที่เป็นโสดมีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตที่สมรสแล้ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 49 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตาม
สถานภาพสมรส

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน.....	3.74	1.00	3.89	0.91	-1.57
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่ง ในหน้าที่การงาน.....	3.82	1.00	3.92	0.92	-0.99
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....	3.50	1.09	3.64	1.03	-1.30
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง.....	3.14	1.09	3.18	1.17	-0.35
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....	3.21	1.16	3.21	1.08	0.00
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า....	3.26	1.15	3.29	1.06	-0.32
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม.	3.97	0.91	3.88	0.93	1.01
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้.	3.77	0.90	3.66	0.85	1.29
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงในวิชาชีพ.	3.76	0.97	3.88	0.92	-1.19
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น...	3.77	0.94	3.63	0.89	1.52
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกับ ผู้อื่น.....	3.73	0.93	3.77	0.88	-0.46
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....	3.73	0.92	3.56	0.95	1.82
รวม	3.62	0.54	3.62	0.48	-0.16

จากตาราง 49 แสดงว่านิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นโสดและสมรสมีระดับ
แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 50 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลักหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต
จำแนกตามสถานภาพสมรส

แรงจูงใจด้านการหลักหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย.....	3.54	0.96	3.33	0.99	2.62**
2. เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจ ประจำวัน.....	3.57	0.97	3.43	0.91	1.49
3. เพื่อหลักหนีปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน.....	3.42	1.07	3.41	1.04	0.09
4. เพื่อหลักหนีจากภาระหน้าที่รับผิดชอบการงาน ชั่วคราว.....	3.51	0.99	3.48	0.97	0.35
5. เพื่อขจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน	3.49	0.94	3.35	1.00	1.41
6. เพื่อหลักหนีสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข.....	3.53	1.01	3.50	0.98	2.27
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไป จากเดิม.....	3.62	0.95	3.69	0.91	-0.70
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานใน หน้าที่เดิม.....	3.59	1.00	3.59	1.01	-0.01
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	3.62	0.92	3.59	0.92	0.30
10. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัว มากขึ้น.....	3.59	1.03	3.38	1.08	1.95
รวม	3.55	0.58	3.47	0.60	1.30

** t.01 (395) = 2.58

จากตาราง 50 แสดงว่านิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นโสดและสมรสมีระดับแรงจูงใจด้านหลักหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแสดงว่าข้อ "เพื่อบรรเทาความเบียดเบียน" นิสิตที่เป็นโสดมีระดับแรงจูงใจมากกว่า นิสิตที่สมรสแล้ว อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 51 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต
จำแนกตามสถานภาพสมรส

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียน ในวิชานี้.....	3.87	1.01	3.64	1.10	2.20*
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	3.73	0.89	3.53	0.91	2.18*
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่...	3.82	0.92	3.72	0.90	1.07
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาดโอกาส ทางการศึกษา.....	3.74	0.84	3.62	0.86	1.38
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลัง ประสบปัญหา.....	3.72	0.88	3.53	0.94	2.05*
6. เป็นวิชาที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่..	3.63	0.88	3.49	0.92	1.54
7. บรรารณาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือ ให้แก่ชุมชน.....	3.68	0.94	3.66	0.93	0.24
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น.....	3.70	0.80	3.68	0.88	0.22
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม....	3.73	0.97	3.83	0.81	-1.13
10. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น.	3.67	0.93	3.71	0.78	-0.53

ตาราง 51 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการรับใช้เพื่อน มนุษย์และสังคม.....	3.73	0.92	3.82	0.80	-1.04
12. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วม งานชุมชน.....	3.73	0.91	3.79	0.83	-0.69
รวม	3.73	0.50	3.67	0.47	1.22

$$** t_{.05}(395) = 1.96$$

จากตาราง 51 แสดงว่านิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นโสดและสมรสมีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อ "เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้" "เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว" "เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา" นิสิตที่เป็นโสดมีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตที่สมรสแล้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 52 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตาม
สถานภาพสมรส

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. บรรารณาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถ เรียนได้.....	3.55	0.98	3.69	0.92	-1.38
2. เป็นวิชาที่พีที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ของตน.....	3.61	0.97	3.58	0.97	0.31
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่.....	4.00	0.85	4.07	6.85	-0.85
4. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ ให้มากที่สุด.....	3.91	0.78	3.91	0.75	0.01
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ.....	3.95	0.82	3.96	0.88	-0.20
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน.....	3.81	0.91	3.91	0.81	-1.07
7. รู้คุณค่าของการศึกษา.....	3.90	0.95	3.90	0.92	0.03
8. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและน่าสนใจ..	4.02	0.85	3.99	0.86	0.26
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป.....	4.16	0.87	4.14	0.90	0.25
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา.....	4.16	0.91	4.10	0.88	0.07
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น.	3.90	1.00	3.68	1.01	2.17

ตาราง 52 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	โสด n = 237		สมรส n = 160		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. เพื่อให้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ	3.49	1.03	3.38	1.12	1.03
13. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปีข้างหน้า อย่างชัดเจน.....	3.37	1.04	3.26	1.04	1.02
รวม	3.83	0.48	3.81	0.48	0.42

จากตาราง 52 แสดงว่านิสิตที่มีสถานภาพสมรสเป็นโสดและสมรสมีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตจำแนกตามอาชีพ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานในข้อที่ 4 "นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน" ดังตาราง 53 - 59 ต่อไปนี้

ตาราง 53 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจ	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.74	0.53	3.64	0.63	1.25
ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	3.44	0.58	3.35	0.58	1.12
ด้านการประกอบอาชีพ	3.62	0.51	3.60	0.53	0.29
ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	3.53	0.59	3.49	0.59	0.44
ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	3.69	0.49	3.76	0.49	-0.99
ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.83	0.47	3.82	0.52	0.160
รวม	3.64	0.39	3.61	0.45	0.57

จากตาราง 53 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจโดยรวมไม่เป็นตามสมมติฐานที่วางไว้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 54 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต
จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่.....	3.79	0.93	3.49	1.12	2.15*
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....	3.62	0.88	3.45	1.03	1.29
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันกับคูครองหรือเพื่อน.....	3.58	0.94	3.60	0.85	-0.13
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความ สามารถในสาขาวิชาที่เรียน.....	3.77	0.97	3.53	1.00	1.68
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ.	3.83	0.91	3.71	0.90	0.94
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัว และมีมิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.	3.86	0.94	3.71	0.90	1.11
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม.....	3.60	0.97	3.62	1.06	-0.11
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบาง ประการ.....	3.64	0.97	3.60	0.95	0.31
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการเข้าสังคม	3.80	0.87	3.78	0.98	0.11

ตาราง 54 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็ เรียนได้.....	3.86	0.88	3.85	0.87	0.02
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่...	3.82	0.88	3.73	1.04	0.70
รวม	3.74	0.53	3.64	0.63	1.25

$$t_{.05}(395) = 1.96$$

จากตาราง 54 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อ "ต้องการพบเพื่อนใหม่" นิสิตที่มีอาชีพรับราชการ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตที่มีอาชีพที่ไม่ใช่รับราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 55 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต
จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่น	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน.....	3.35	1.11	3.25	1.24	0.60
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือ นายจ้าง.....	3.31	1.11	3.04	1.23	1.65
3. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน.	3.29	1.14	3.04	1.17	1.52
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	3.25	1.12	3.05	1.24	1.21
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน.	3.23	1.05	3.00	1.02	1.54
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ ทำเป็น ประเพณีในหน่วยงาน.....	3.45	1.07	3.45	1.17	-0.03
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียน แนะนำให้มาเรียน.....	3.54	0.95	3.44	0.98	0.76
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและ สมาคมต่าง ๆ.....	3.38	1.07	3.49	1.03	-0.73
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงาน.....	3.54	0.93	3.42	0.85	0.90
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบัน ที่เรียนน่าสนใจ.....	3.44	1.02	3.45	1.09	-0.13

ตาราง 55 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่น	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่ง ทางสังคม.....	3.62	0.98	3.51	0.98	0.78
12. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่เป็น ทางการบางอย่าง.....	3.68	0.90	3.62	0.78	0.49
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มี อำนาจเป็นทางการ.....	3.51	0.96	3.53	1.05	-0.15
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มี ตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียน สำหรับผู้ใหญ่.....	3.62	0.91	3.60	1.08	0.12
รวม	3.44	0.58	3.35	0.58	1.12

จากตาราง 55 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 56 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต
จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน....	3.83	0.95	3.60	1.05	1.66
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน...	3.90	0.98	3.62	1.27	1.56
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....	3.57	1.05	3.49	1.17	0.51
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง.....	3.13	1.11	3.27	1.24	-0.86
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ.....	3.23	1.13	3.05	1.10	1.08
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า	3.31	1.08	3.04	1.26	1.70
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มี อยู่เดิม.....	3.93	0.92	3.94	0.90	-0.27
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับ ผู้อื่นได้.....	3.71	0.87	3.82	0.94	-0.84
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงใน วิชาชีพ.....	3.80	0.95	3.85	0.95	-0.41
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวาง มากขึ้น.....	3.68	0.93	3.89	0.88	-1.57

ตาราง 56 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียม กับผู้อื่น.....	3.72	0.90	3.89	0.96	-1.30
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ....	3.65	0.94	3.71	0.88	-0.42
รวม	3.62	0.51	3.60	0.53	0.29

จากตาราง 56 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 57 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต
จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อบรรเทาความเบียดเบียน.....	3.47	1.00	3.53	0.90	-0.37
2. เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศจากงานบ้านหรือ ภารกิจประจำวัน.....	3.51	0.96	3.53	0.84	-0.13
3. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน...	3.44	1.06	3.27	1.08	1.10
4. เพื่อหลีกเลี่ยงภาระหน้าที่รับผิดชอบ การทำงานชั่วคราว.....	3.50	0.98	3.45	1.02	0.34
5. เพื่อขจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิต ประจำวัน.....	3.46	0.95	3.27	1.06	1.33
6. เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข...	3.52	0.97	3.49	1.20	0.17
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความ แตกต่างไปจากเดิม.....	3.63	0.91	3.73	1.04	-0.68
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานใน หน้าที่เดิม.....	3.61	0.97	3.42	1.15	1.35

ตาราง 57 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.	3.61	0.90	3.60	1.03	0.04
10. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหา ส่วนตัวมากขึ้น.....	3.49	1.05	3.50	1.10	-0.57
รวม	3.53	0.59	3.49	0.59	0.44

จากตาราง 57 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 58 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต
จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือสังคม	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจ ที่จะเรียนในวิชานี้.....	3.73	1.06	4.07	0.96	-2.24*
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	3.61	0.91	3.89	0.85	-2.19*
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่ สังกัดอยู่.....	3.73	0.91	4.11	0.90	-2.92*
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา.....	3.67	0.86	3.80	0.80	-1.03
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลัง ประสบปัญหา.....	3.63	0.93	3.73	0.76	-0.72
6. เป็นวิชาที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่ อาศัยอยู่.....	3.57	0.91	3.56	0.83	0.07
7. บรรณานาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือ ให้แก่ชุมชน.....	3.70	0.93	3.45	0.92	1.85
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น.....	3.70	0.80	3.67	1.00	0.16
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม	3.77	0.91	3.75	0.91	0.22

ตาราง 58 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือสังคม	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ มากยิ่งขึ้น.....	3.69	0.88	3.65	0.84	0.28
11. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการรับใช้ เพื่อนมนุษย์และสังคม.....	3.76	0.88	3.80	0.83	-0.34
12. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมี ส่วนร่วมงานชุมชน.....	3.76	0.89	3.67	0.82	0.71
รวม	3.69	0.49	3.76	0.49	-0.99

$$* t_{.01}(395) = 2.58$$

จากตาราง 58 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นข้อ "เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้" "เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว" "เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่" นิสิตที่มีอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการมีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 59 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามอาชีพ

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. บรรารณาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความ สามารถเรียนได้.....	3.62	0.96	3.53	0.94	0.67
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความ สามารถของตน.....	3.57	0.97	3.80	0.95	-1.65
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่...	4.02	0.85	4.02	0.79	-0.45
4. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียน ที่มีอยู่ให้มากที่สุด.....	3.89	0.77	4.00	0.77	-0.97
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ.....	3.95	0.84	3.95	0.89	0.06
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน.....	3.84	0.90	3.91	0.70	-0.66
7. รู้คุณค่าของการศึกษา.....	3.92	0.93	3.76	0.92	1.18
8. เป็นวิชาที่ทำหายความสามารถและ น่าสนใจ.....	4.00	0.87	4.07	0.72	-0.61
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	4.15	0.87	4.13	0.96	0.22
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา.....	4.14	0.91	4.15	0.87	-0.06
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวาง มากขึ้น.....	3.83	0.98	3.69	1.17	0.98

ตาราง 59 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	รับราชการ n = 342		อาชีพอื่นที่ ไม่ใช่ รับราชการ n = 55		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
12. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไป ต่างประเทศ.....	3.47	1.07	3.33	1.04	0.91
13. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปี ข้างหน้าอย่างชัดเจน.....	3.35	1.03	3.22	1.07	0.84
รวม	3.83	0.47	3.82	0.52	0.16

จากตาราง 59 แสดงว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตจำแนกตามสาขาวิชาเอก ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 5 "นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน" ดังตาราง 60 - 123 ต่อไปนี้

ตาราง 60 เปรียบเทียบแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	9	9.82	1.09	3.85**
	ภายในกลุ่ม	387	109.62	0.28	
	รวม	396	119.44		
ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	9	17.24	1.92	6.49**
	ภายในกลุ่ม	387	114.19	0.30	
	รวม	396	131.43		
ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	9	3.26	0.36	1.37
	ภายในกลุ่ม	387	102.30	0.26	
	รวม	396	105.56		

ตาราง 60 (ต่อ)

แรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
งานการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	9	17.06	1.90	6.01**
	ภายในกลุ่ม	387	121.98	0.32	
	รวม	396	139.04		
งานการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	ระหว่างกลุ่ม	9	5.90	0.66	2.89**
	ภายในกลุ่ม	387	87.85	0.23	
	รวม	396	93.75		
งานการเรียนรู้เพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	9	6.48	0.72	3.28**
	ภายในกลุ่ม	387	84.96	0.22	
	รวม	396	91.44		

$$*F.05 (9,387) = 1.88$$

$$**F.01 (9,387) = 2.41$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 60 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 5 ด้าน จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 5 ด้านไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 70, 84, 103, 112 และ 124

ตาราง 61 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่	ระหว่างกลุ่ม	9	31.60	3.51	4.05***
	ภายในกลุ่ม	387	335.21	0.87	
	รวม	396	366.81		
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ	ระหว่างกลุ่ม	9	24.86	2.76	3.16***
	ภายในกลุ่ม	387	296.46	0.77	
	รวม	396	321.32		
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับคู่ครองหรือเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	9	18.81	2.09	2.53**
	ภายในกลุ่ม	387	319.62	0.83	
	รวม	396	338.43		
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	17.00	1.89	2.02*
	ภายในกลุ่ม	387	362.70	0.94	
	รวม	396	379.70		

ตาราง 61 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ	ระหว่างกลุ่ม	9	16.73	1.86	2.33*
	ภายในกลุ่ม	387	308.85	0.80	
	รวม	396	325.58		
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและมิตรภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	9	13.76	1.53	1.79
	ภายในกลุ่ม	387	329.93	0.85	
	รวม	396	343.68		
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	9	22.47	2.50	2.70**
	ภายในกลุ่ม	387	358.44	0.93	
	รวม	396	380.91		
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ	ระหว่างกลุ่ม	9	26.47	2.94	3.34***
	ภายในกลุ่ม	387	341.30	0.88	
	รวม	396	367.77		

ตาราง 61 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการ เข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	9	12.55	1.39	1.87
	ภายในกลุ่ม	387	288.51	0.75	
	รวม	396	301.06		
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตน ก็เรียนได้	ระหว่างกลุ่ม	9	9.18	1.02	1.34
	ภายในกลุ่ม	387	293.64	0.76	
	รวม	396	302.82		
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	9	14.41	1.60	2.01*
	ภายในกลุ่ม	387	307.66	0.80	
	รวม	396	322.07		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	9	9.82	1.09	3.85**
	ภายในกลุ่ม	387	109.62	0.28	
	รวม	396	119.44		

*F.05 (9,387) = 1.88

**F.01 (9,387) = 2.41

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 61 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
จำนวน 8 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 9 จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 9 ค่านี้ไปทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง
62 - 70 ต่อไปนี้

ตาราง 62 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อกับผู้อื่นเกี่ยวกับความต้องการพบเพื่อนใหม่ของนิสิต

วิชาเอก	จิตวิทยา		การศึกษา		จิตวิทยา		ภาษาไทย		เทคโนโลยี		การศึกษา		การวัดผล		การบริหาร	
	การแนะแนว	ผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พิเศษ	พิเศษ	พิเศษ	พิเศษ	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล	การวัดผล
$\bar{X}$	3.35	3.48	3.50	3.61	3.63	3.87	3.91	3.91	3.91	3.98	4.25					
จิตวิทยาการแนะแนว	-	0.13	0.15	0.26	0.28	0.52	0.56	0.56	0.63*	0.75*						
การศึกษาผู้ใหญ่	-	-	0.02	0.13	0.15	0.39	0.43	0.43	0.50	0.77*						
จิตวิทยาพัฒนาการ			-	0.11	0.13	0.37	0.41	0.41	0.48	0.75*						
ภาษาไทย				-	0.02	0.26	0.30	0.30	0.37	0.64						
เทคโนโลยีทางการศึกษา					-	0.24	0.28	0.28	0.35	0.62*						
การศึกษาพิเศษ						-	0.04	0.04	0.11	0.38						
สุศึกษา							-	0.00	0.07	0.34						
การวัดผลการศึกษา								-	0.07	0.34						
ผลศึกษา									-	0.27						
การบริหารการศึกษา										-						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 62 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อกับผู้อื่นเกี่ยวกับความต้องการพบเพื่อนใหม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา และสาขาวิชาเอกผลศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 63 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการศึกษาต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับความต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่		จิตวิทยา		จิตวิทยา การแนะแนว		จิตวิทยา พัฒนาการ		จิตวิทยา การวัดผล การศึกษา		เทคโนโลยีทางการศึกษา		ภาษาไทย		การศึกษา พิเศษ		การบริหาร การศึกษา		พลศึกษา		สุศึกษา		
	3.09	3.48	3.50	3.52	3.54	3.61	3.65	3.85	3.89	4.05													
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.39*	0.41	0.43	0.45	0.52	0.56	0.76*	0.80*	0.96*													
จิตวิทยาการแนะแนว		-	0.02	0.04	0.06	0.13	0.17	0.37	0.41	0.57													
จิตวิทยาพัฒนาการ			-	0.02	0.04	0.11	0.15	0.35	0.39	0.55													
การวัดผลการศึกษา				-	0.02	0.09	0.13	0.33	0.37	0.53													
เทคโนโลยีทางการศึกษา					-	0.07	0.11	0.31	0.35	0.51													
ภาษาไทย						-	0.04	0.24	0.28	0.44													
การศึกษาพิเศษ							-	0.20	0.24	0.40													
การบริหารการศึกษา								-	0.04	0.20													
พลศึกษา									-	0.04													
สุศึกษา										-													
ค่าเฉลี่ย	3.09	3.48	3.50	3.52	3.54	3.61	3.65	3.85	3.89	4.05													

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 63 แสดงว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย มีระดับแรงจูงใจด้านการศึกษาต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับความต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา พลศึกษา สุตศึกษา และจิตวิทยาการแนะแนว มีระดับแรงจูงใจสูงกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 64 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับความต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ครองหรือ เพื่อนของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่	จิตวิทยา การแนะแนว	จิตวิทยา เทคโนโลยี	เทคโนโลยี ทางการศึกษา	การศึกษา พิเศษ	จิตวิทยา พัฒนาการ	การวัดผล การศึกษา	ภาษาไทย	พลศึกษา	การบริหาร การศึกษา	สุศึกษา
๕	3.14	3.40	3.54	3.57	3.59	3.63	3.65	3.66	3.90	3.95	
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.26	0.40	0.43	0.45	0.49	0.51	0.52	0.76*	0.81*	
จิตวิทยาการแนะแนว		-	0.14	0.17	0.19	0.23	0.25	0.26	0.50	0.55	
เทคโนโลยีทางการศึกษา			-	0.03	0.05	0.09	0.11	0.12	0.36	0.41	
การศึกษาพิเศษ				-	0.02	0.06	0.08	0.09	0.33	0.38	
จิตวิทยาพัฒนาการ					-	0.04	0.06	0.07	0.31	0.36	
การวัดผลการศึกษา						-	0.02	0.03	0.27	0.42	
ภาษาไทย							-	0.01	0.25	0.30	
พลศึกษา								-	0.24	0.29	
การบริหารการศึกษา									-	0.05	
สุศึกษา										-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 64 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ครองหรือเพื่อน แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 65 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการมีโอกาสได้เรียนกับผู้ที่มีความสามารถในวิชาที่เรียนของนิสิต

สาขาวิชาเอก	จิตวิทยา									
	การแนะแนว	เทคโนโลยีทางการศึกษา	การวัดผลภาษาไทย	สุศึกษา	พลศึกษา	จิตวิทยาพัฒนาการ	การบริหารการศึกษา	การศึกษาพิเศษ	การศึกษาผู้ใหญ่	
$\bar{x}$	3.48	3.48	3.59	3.61	3.68	3.70	3.84	3.95	4.04	4.05
จิตวิทยาการแนะแนว	-	0.00	0.11	0.13	0.20	0.22	0.36	0.47	0.56	0.57*
เทคโนโลยีทางการศึกษา	-	-	0.11	0.13	0.20	0.22	0.36	0.47	0.56	0.57
การวัดผลการศึกษา	-	-	-	0.02	0.09	0.11	0.25	0.36	0.45	0.46
ภาษาไทย	-	-	-	-	0.07	0.09	0.23	0.34	0.43	0.44
สุศึกษา	-	-	-	-	-	0.02	0.16	0.27	0.36	0.37
พลศึกษา	-	-	-	-	-	-	0.14	0.25	0.34	0.35
จิตวิทยาพัฒนาการ	-	-	-	-	-	-	-	0.11	0.20	0.21
การบริหารการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	0.09	0.10
การศึกษาพิเศษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01
การศึกษาผู้ใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 65 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการมีโอกาสได้เรียนกับผู้ที่มีความสามารถในวิชาที่เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 66 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อด้านสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนิสิต

วิชาเอก	จิตวิทยา		การศึกษา		การพัฒนาศึกษา		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		ภาษาไทย		การศึกษา		สุศึกษา		การบริหาร		พลศึกษา	
	การแนะแนว	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่	การศึกษ	ผู้ใหญ่
$\bar{X}$	3.54	3.57	3.61	3.76	3.81	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	3.91	3.95	3.97	3.97	3.97	4.12
จิตวิทยาการแนะแนว	3.54	0.0.	0.07	0.22	0.35	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37	0.41	0.43	0.43	0.43	0.61*
การศึกษาผู้ใหญ่	3.57	-	0.04	0.19	0.32	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.38	0.40	0.40	0.40	0.58*
การพัฒนาศึกษา	3.61	-	-	0.15	0.28	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.34	0.36	0.36	0.36	0.54
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.76	-	-	-	0.13	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.19	0.21	0.21	0.21	0.39
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.89	-	-	-	-	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.06	0.08	0.08	0.08	0.26
ภาษาไทย	3.91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.04	0.06	0.06	0.06	0.24
การศึกษาพิเศษ	3.91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.04	0.06	0.06	0.06	0.24
สุศึกษา	3.95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.02	0.22
การบริหารการศึกษา	3.97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.18
พลศึกษา	4.15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 66 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สำเร็จการศึกษา 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อด้านสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกพลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว และการศึกษาผู้ใหญ่ แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 67 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของตนเองในสี่ค

วิชาเอก	จิตวิทยา		เทคโนโลยี		การวัดผล		สุขภาพศึกษา		ภาษาไทย		การศึกษาพิเศษ		จิตวิทยาพัฒนาการ	
	จิตวิทยา	จิตวิทยาและการแนะแนว	เทคโนโลยีทางการศึกษา	เทคโนโลยีทางการศึกษา	การวัดผลการศึกษา	การวัดผลการศึกษา	สุขภาพศึกษา	สุขภาพศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาไทย	การศึกษาพิเศษ	การศึกษาพิเศษ	จิตวิทยาพัฒนาการ	จิตวิทยาพัฒนาการ
ผู้ให้	3.09	3.46	3.48	3.50	3.68	3.74	3.74	3.83	3.83	3.83	3.83	3.83	3.83	3.89
การศึกษาผู้ใหญ่	3.09	-	0.37	0.39	0.41	0.57	0.63*	0.72	0.63	0.72	0.72*	0.72*	0.78*	0.78*
จิตวิทยาการแนะแนว	3.46	-	0.02	0.04	0.20	0.26	0.26	0.35	0.26	0.35	0.35	0.35	0.41	0.41
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.48	-	-	0.02	0.18	0.24	0.24	0.33	0.24	0.33	0.33	0.33	0.39	0.39
การวัดผลการศึกษา	3.50	-	-	-	0.16	0.22	0.22	0.31	0.22	0.31	0.31	0.31	0.37	0.37
สุขภาพศึกษา	3.68	-	-	-	-	0.06	0.15	0.15	0.06	0.15	0.15	0.15	0.21	0.21
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.74	-	-	-	-	-	0.09	0.09	0.00	0.09	0.09	0.09	0.15	0.15
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.74	-	-	-	-	-	0.09	0.09	-	0.09	0.09	0.09	0.15	0.15
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.06
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.83	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.06
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 67 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาการบริหารการศึกษา และจิตวิทยาพัฒนาการ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 68 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการของการของงเลิศ

วิชาเอก	การศึกษาคือ									
	ผู้ให้	ภาษาไทย	การบริหาร	จิตวิทยา	พลศึกษา	เทคโนโลยี	การวัดผล	จิตวิทยา	การศึกษา	พิเศษ
	2.98	3.48	3.60	3.63	3.68	3.76	3.78	3.82	3.87	3.95
การศึกษาผู้ให้	-	3.50*	0.62*	0.65*	0.70*	0.78*	0.80*	0.84*	0.89*	0.97*
ภาษาไทย		-	0.12	0.15	0.20	0.28	0.30	0.34	0.39	0.47
การบริหารการศึกษา			-	0.03	0.08	0.16	0.18	0.22	0.27	0.35
จิตวิทยาการแนะแนว				-	0.05	0.13	0.15	0.19	0.24	0.32
พลศึกษา					-	0.08	0.10	0.14	0.19	0.27
เทคโนโลยีทางการศึกษา						-	0.02	0.06	0.11	0.19
การวัดผลการศึกษา							-	0.04	0.09	0.17
จิตวิทยาพัฒนาการ								-	0.05	0.13
การศึกษาพิเศษ									-	0.08
สุศึกษา										-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 68 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกภาษาไทย การบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว พลศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การศึกษาพิเศษ และ สุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอก การศึกษาผู้ให้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 69 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยของผู้ผลิต

สาขาวิชาเอก	ภาษาไทย		การศึกษา		จิตวิทยา		การวัดผล		จิตวิทยาพัฒนา		ผลศึกษา		เทคโนโลยี		การศึกษา		การบริหาร		สุศึกษา		
	3.49	3.61	ผู้ใหญ่	การแนะแนว	จิตวิทยาพัฒนา	การศึกษา	จิตวิทยาพัฒนา	ผลศึกษา	เทคโนโลยี	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ
ภาษา ไทย	3.48	-	0.13	0.14	0.17	0.17	0.24	0.44	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49	0.49
การศึกษาผู้ใหญ่	3.61	-	0.02	0.02	0.04	0.04	0.11	0.31	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36	0.36
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.63	-	-	-	0.02	0.02	0.05	0.29	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34	0.34
การวัดผลการศึกษา	3.65	-	-	-	-	-	0.07	0.27	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32	0.32
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.72	-	-	-	-	-	-	0.20	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27
ผลศึกษา	3.92	-	-	-	-	-	-	-	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาพิเศษ	3.97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การบริหารการศึกษา	4.04	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สุศึกษา	4.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
$\bar{X}$	3.49	3.61	3.63	3.63	3.65	3.65	3.72	3.92	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97	3.97

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 69 แสดงว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 70 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการศึกษาต่อสัมพันธกับผู้อยู่ในโดยรวมของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา . จิตวิทยา . เทคโนโลยี การวัดผล ภาษาไทย จิตวิทยา พลศึกษา การศึกษา การบริหาร สุขศึกษา											
	ผู้ให้	การแนะแนว	การศึกษา	เทคโนโลยี	ภาษาไทย	จิตวิทยา	พลศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	การบริหาร	การศึกษา
$\bar{X}$	3.46	3.54	3.63	3.70	3.71	3.77	3.87	3.92	3.92	3.92	3.92	3.92
การศึกษาผู้ให้	-	0.08	0.17	0.24	0.25	0.31	0.41*	0.49*	0.46*	0.46*	0.46*	0.46*
จิตวิทยาการแนะแนว		-	0.09	0.16	0.17	0.23	0.33*	0.38	0.38*	0.38*	0.38*	0.38
การวัดผลการศึกษา			-	0.07	0.08	0.14	0.24	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29
เทคโนโลยีทางการศึกษา				-	0.01	0.07	0.17	0.22	0.22	0.22	0.22	0.22
ภาษาไทย					-	0.06	0.16	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21
จิตวิทยาพัฒนาการ						-	0.10	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15
พลศึกษา							-	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
การศึกษาพิเศษ								-	0.00	0.00	0.00	0.00
การบริหารการศึกษา									-	-	-	-
สุขศึกษา												-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 70 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการศึกษาต่อสัมพันธกับผู้อยู่ในโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกพลศึกษา การศึกษาพิเศษ การบริหารการศึกษา และสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ให้ ส่วนสาขาวิชาเอกพลศึกษา และการบริหารการศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 71 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	42.73	4.75	3.97**
	ภายในกลุ่ม	387	462.36	1.19	
	รวม	396	505.09		
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน หรือนายจ้าง	ระหว่างกลุ่ม	9	32.58	3.62	2.96*
	ภายในกลุ่ม	387	473.58	1.22	
	รวม	396	506.16		
3. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้ มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	48.33	5.37	4.41**
	ภายในกลุ่ม	387	470.77	1.20	
	รวม	396	519.30		
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	44.88	4.99	4.13**
	ภายในกลุ่ม	387	466.72	1.21	
	รวม	396	511.60		

ตาราง 71 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้ มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	46.39	5.15	5.15**
	ภายในกลุ่ม	387	387.49	1.00	
	รวม	396	433.88		
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำ เป็นประเพณี	ระหว่างกลุ่ม	9	52.03	5.78	5.43**
	ภายในกลุ่ม	387	412.26	1.07	
	รวม	396	464.29		
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียน แนะนำให้มาเรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	20.13	2.24	2.57**
	ภายในกลุ่ม	387	336.84	0.87	
	รวม	396	356.97		
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและ สมาคมต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	9	55.72	6.19	6.07**
	ภายในกลุ่ม	387	394.98	1.02	
	รวม	396	450.70		

ตาราง 71 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน	ระหว่างกลุ่ม	9	17.10	1.90	2.33*
	ภายในกลุ่ม	387	315.97	0.82	
	รวม	396	333.07		
0. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของ สถาบันที่เรียนน่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	9	29.05	3.23	3.18**
	ภายในกลุ่ม	387	392.69	1.01	
	รวม	396	412.74		
1. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่ง ตำแหน่งทางสังคม	ระหว่างกลุ่ม	9	5.93	0.66	0.68
	ภายในกลุ่ม	387	374.98	0.57	
	รวม	396	380.91		
2. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ เป็นทางการบางอย่าง	ระหว่างกลุ่ม	9	6.67	0.74	0.95
	ภายในกลุ่ม	387	300.76	0.78	
	รวม	396	306.43		

ตาราง 71 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจเป็นทางการ	ระหว่างกลุ่ม	9	27.89	3.10	3.49**
	ภายในกลุ่ม	387	343.33	0.89	
	รวม	396	371.22		
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	9	27.59	3.07	3.70**
	ภายในกลุ่ม	387	320.44	0.83	
	รวม	396	348.03		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	9	17.24	1.92	6.49**
	ภายในกลุ่ม	387	114.19	0.30	
	รวม	396	131.43		

*F.05 (9,387) = 1.88

**F.01 (9,387) = 2.41

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 71 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 12 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 13 จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 13 ค่านี้ ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผล ในตาราง 72 - 84 ต่อไปนี้

ตาราง 72 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับผู้ที่ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียนของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		การบริหาร		จิตวิทยา		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การวัดผล		พลศึกษา		ภาษาไทย		สุขศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การแนะแนว	ทางการศึกษา	พัฒนาการ	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา
$\bar{X}$	2.91	3.00	3.10	3.20	3.25	3.35	3.57	3.75	3.87	3.91								
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.09	0.19	0.29	0.34	0.44	0.66	0.48*	0.96*	1.00*								
การบริหารการศึกษา		-	0.10	0.20	0.25	0.35	0.57	0.75*	0.87*	0.91*								
จิตวิทยาการแนะแนว			-	0.10	0.15	0.25	0.47	0.65*	0.77	0.81								
เทคโนโลยีทางการศึกษา				-	0.05	0.15	0.37	0.55	0.67	0.71								
จิตวิทยาพัฒนาการ					-	0.10	0.32	0.50	0.62	0.66								
การศึกษาพิเศษ						-	0.22	0.40	0.52	0.56								
การวัดผลการศึกษา							-	0.18	0.30	0.34								
พลศึกษา								-	0.12	0.16								
ภาษาไทย									-	0.04								
สุขศึกษา										-								
	3.19																	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 72 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับผู้ที่ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกพลศึกษา ภาษาไทย สุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ และการบริหารการศึกษา ส่วนสาขาวิชาเอกพลศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 73 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามคาคทหังของผู้อื่นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้างของนิสิต

วิชาเอก	การบริหาร	เทคโนโลยี	การศึกษา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	การศึกษา	ภาษาไทย	การวัดผล	สุศึกษา	พลศึกษา
	การศึกษา	ทางการศึกษา	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	การแนะแนว	พิเศษ			การศึกษา		
	2.98	3.02	3.02	3.11	3.17	3.26	3.39	3.41	3.73	3.18	
การบริหารการศึกษา	2.98	0.40	0.40	0.49	0.55	0.64	3.77	0.92	1.24	1.32*	
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.02	-	0.00	0.09	0.15	0.24	0.37	0.52	0.84	0.92*	
การศึกษาผู้ใหญ่	3.02	-	-	0.09	0.15	0.24	0.37	0.52	0.84	0.92*	
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.11	-	-	-	0.06	0.15	0.28	0.43	0.75	0.83*	
จิตวิทยาการแนะแนว	3.17	-	-	-	-	0.09	0.22	0.37	0.69	0.77*	
การศึกษาพิเศษ	3.26	-	-	-	-	-	0.13	0.28	0.60	0.68	
ภาษาไทย	3.39	-	-	-	-	-	-	0.15	0.47	0.55	
การวัดผลการศึกษา	3.41	-	-	-	-	-	-	-	0.32	0.40	
สุศึกษา	3.73	-	-	-	-	-	-	-	-	0.08	
พลศึกษา	3.81	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 73 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามคาคทหังของผู้อื่นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกพลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา และจิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 75 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียนออนไลน์

วิชาเอก	การบริหาร การศึกษา		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การศึกษา		ภาษาไทย		การวัดผล		พลศึกษา		สุขศึกษา	
	พิเศษ	พิเศษ	ทางการศึกษา	พัฒนาการ	จิตวิทยา	จิตวิทยา	การศึกษา	การศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาไทย	การวัดผล	การวัดผล	พลศึกษา	พลศึกษา	สุขศึกษา	สุขศึกษา
X	2.91	2.91	2.98	3.02	3.12	3.18	3.18	3.18	3.39	3.65	3.65	3.66	3.66	3.77	3.77	3.77
การบริหารการศึกษา	-	0.18	0.25	0.29	0.39	0.45	0.45	0.45	0.66	0.92*	0.92*	0.93*	0.93*	1.03	1.03	1.03
เทคโนโลยีทางการศึกษา	-	-	-	0.04	0.14	0.30	0.30	0.30	0.58	0.84*	0.84*	0.85*	0.85*	0.95	0.95	0.95
จิตวิทยาพัฒนาการ	-	-	-	-	0.10	0.26	0.26	0.26	0.54	0.80	0.80	0.81	0.81	0.91	0.91	0.91
จิตวิทยาการแนะแนว	-	-	-	-	-	0.06	0.06	0.06	0.27	0.53	0.53	0.54	0.54	0.64	0.64	0.64
การศึกษาผู้ใหญ่	-	-	-	-	-	-	-	-	0.21	0.47	0.47	0.48	0.48	0.58	0.58	0.58
ภาษาไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.26	0.26	0.27	0.27	0.37	0.37	0.37
การวัดผลการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.01	0.11	0.11	0.11
พลศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.10	0.10	0.10
สุขศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 75 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา พลศึกษา และสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา ส่วนนิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา และพลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 76 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงงูใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับกาที่ผู้เรียนเข้ามาเรียนของนิสิต

วิชาเอก	เทคโนโลยี		การจัดการศึกษา		จิตวิทยา		การศึกษาระดับสูง		การศึกษาระดับมัธยมศึกษา		การศึกษาระดับประถมศึกษา	
	เทคโนโลยี	การจัดการศึกษา	การจัดการศึกษา	การจัดการศึกษา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับมัธยมศึกษา	การศึกษาระดับประถมศึกษา	การศึกษาระดับประถมศึกษา
วิชาเอก	2.83	2.93	2.96	2.98	3.04	3.09	3.41	3.52	3.77	3.82		
เทคโนโลยีทางการศึกษา	2.83	0.10	0.13	0.15	0.21	0.26	0.58	0.69	0.94*	0.99*		
การศึกษาผู้ใหญ่	2.93	-	0.03	0.05	0.11	0.16	0.48	0.59	0.84*	0.89*		
การบริหารการศึกษา	2.96		-	0.02	0.08	0.13	0.45	0.56	0.81*	0.86*		
จิตวิทยาพัฒนาการ	2.98			-	0.06	0.11	0.43	0.54	0.79*	0.84*		
จิตวิทยาการแนะแนว	3.04				-	0.05	0.37	0.48	0.73*	0.78*		
การศึกษาพิเศษ	3.09					-	0.32	0.43	0.68*	0.73		
การวัดผลการศึกษา	3.41						-	0.11	0.36	0.41		
ภาษาไทย	3.52							-	0.25	0.30		
พลศึกษา	3.77								-	0.05		
สุขศึกษา	3.82									-		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 76 แสดงว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงงูใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับกาที่ผู้เรียนเข้ามาเรียนด้านอาชีวศึกษาเริ่มต้น แต่ต่างกันเล็กน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการพลศึกษา และจิตวิทยาการแนะแนว ส่วนนิสิตมากกว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหารการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการแนะแนว ส่วนนิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกพลศึกษา มีระดับแรงงูใจมากกว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาระดับสูง แต่ต่างกันเล็กน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 77 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่กำ เป็นระยะเพิ่มขึ้นของผลิต

วิชาเอก	การศึกษา		จิตวิทยา		การบริหาร		ภาษาไทย		การศึกษา		เทคโนโลยี		สุศึกษา		จิตวิทยา		การวัดผล		ผลศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การแนะแนว	การแนะแนว	การศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ	ทางการศึกษา	พิเศษ
$\bar{X}$	2.68	3.19	3.27	3.30	3.43	3.52	3.59	3.75	3.78	3.19										
การศึกษาผู้ใหญ่	2.68	0.51*	0.59*	0.62	0.75*	0.84*	0.91	1.07*	1.01*	1.23*										
จิตวิทยาการแนะแนว	3.19	-	0.08	0.11	0.23	0.32	0.39	0.56	0.59	0.72*										
การบริหารการศึกษา	3.27	-	-	0.03	0.16	0.25	0.32	0.48	0.51	0.64*										
ภาษาไทย	3.30	-	-	-	0.13	0.22	0.29	0.45	0.48	0.61										
การศึกษพิเศษ	3.43	-	-	-	-	0.09	0.16	0.32	0.35	0.48										
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.52	-	-	-	-	-	0.07	0.23	0.26	0.39										
สุศึกษา	3.59	-	-	-	-	-	-	0.16	0.19	0.32										
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.75	-	-	-	-	-	-	-	0.03	0.16										
การวัดผลการศึกษา	3.78	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13										
ผลศึกษา	3.19	-	-	-	-	-	-	-	-	-										

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 77 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่กำ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่กำ เป็นระยะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ เทคโนโลยีทางการศึกษา สุศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การวัดผลการศึกษา และผลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษผู้ใหญ่ ส่วนนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกผลศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา และการศึกษผู้ใหญ่ แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 78 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ประกอบการที่ผู้ประกอบการที่เรียนแนะนำให้มาเรียนของนิติศาสตร์

สาขาวิชาเอก	นิติศึกษา		จิตวิทยา		เทคโนโลยี		การบริหาร		ภาษาไทย		พลศึกษา		สุขศึกษา		จิตวิทยา		การศึกษา	
	ผู้ให้	ผู้รับ	แนะแนว	แนะแนว	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	พลศึกษา	พลศึกษา	สุขศึกษา	สุขศึกษา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	การศึกษา	การศึกษา
Y	3.14	3.19	3.41	3.41	3.60	3.61	3.63	3.66	3.68	3.75	3.76	3.76	3.76	3.76	3.75	3.75	3.76	3.76
3.14	-	3.05	0.27	0.46	0.47	0.49	0.52	0.54	0.61	0.62*	0.62*	0.62*	0.62*	0.62*	0.61	0.61	0.62*	0.62*
3.19	-	-	0.22	0.41	0.42	0.44	0.47	0.49	0.56	0.57	0.57	0.57	0.57	0.56	0.56	0.56	0.57	0.57
3.41	-	-	-	0.19	0.20	0.22	0.25	0.27	0.34	0.35	0.35	0.35	0.35	0.34	0.34	0.34	0.35	0.35
3.60	-	-	-	-	0.01	0.03	0.06	0.08	0.15	0.16	0.16	0.16	0.16	0.15	0.15	0.15	0.16	0.16
3.61	-	-	-	-	-	0.02	0.05	0.07	0.14	0.15	0.15	0.15	0.15	0.14	0.14	0.14	0.15	0.15
3.63	-	-	-	-	-	-	0.03	0.05	0.12	0.13	0.13	0.13	0.13	0.12	0.12	0.12	0.13	0.13
3.66	-	-	-	-	-	-	-	-	0.11	0.10	0.10	0.10	0.10	0.11	0.11	0.11	0.10	0.10
3.68	-	-	-	-	-	-	-	-	0.07	0.08	0.08	0.08	0.08	0.07	0.07	0.07	0.08	0.08
3.75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 78 แสดงว่านิติศึกษามีค่าความคาดหวังของผู้เรียนที่เรียนแนะนำให้มาเรียนของนิติศาสตร์สูงกว่าจิตวิทยา พลศึกษา สุขศึกษา จิตวิทยา การศึกษา ผู้ให้และผู้รับที่เรียนแนะนำให้มาเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิติศึกษาไทยภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิติศึกษาไทยภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาคือใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 79 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ ของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		จิตวิทยา		เทคโนโลยี		สุขศึกษา		การบริหาร		การวัดผล		จิตวิทยา		พลศึกษา		ภาษาไทย		การศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การแนะแนว	การแนะแนว	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	พิเศษ
$\bar{x}$	3.43	3.15	3.43	3.45	3.52	3.54	3.16	3.66	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70
การศึกษาผู้ใหญ่	2.43	-	0.72*	1.00*	1.02*	1.09*	1.11*	1.18*	1.23*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*	1.27*
จิตวิทยาการแนะแนว	3.15	-	-	0.28	0.30	0.37	0.46	0.51	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55	0.55
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.43	-	-	0.02	0.02	1.09	0.18	0.23	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27	0.27
สุขศึกษา	3.45	-	-	-	0.07	0.09	0.16	0.21	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
การบริหารการศึกษา	3.52	-	-	-	-	0.02	0.09	0.14	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
การวัดผลการศึกษา	3.54	-	-	-	-	-	-	0.07	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พลศึกษา	3.66	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาไทย	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาพิเศษ	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 79 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา สุขศึกษา การบริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา พลศึกษา ภาษาไทย และการศึกษาศึกษาภาคพิเศษมีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 80 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับวิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานของวิไล

วิชาเอก	การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาตรี		การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาตรี		การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาตรี		
	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	
$\bar{X}$	2.98	3.45	3.45	3.56	3.56	3.56	3.56	3.58	3.16	3.16	3.16	3.66	3.74
การศึกษาระดับปริญญาโท	-	0.47*	0.47	0.58*	0.58	0.60*	0.63*	0.63	0.66*	0.66*	0.66*	0.66*	0.76
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.45	-	0.00	0.11	0.11	0.13	0.16	0.16	0.19	0.19	0.19	0.29	0.29
สุขศึกษา	3.45	-	0.11	0.11	0.13	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.29	0.29
การบริหารการการศึกษา	3.56	-	-	0.00	0.02	0.05	0.05	0.05	0.08	0.08	0.08	0.18	0.18
ภาษาไทย	3.56	-	-	-	0.02	0.02	0.05	0.05	0.08	0.08	0.08	0.18	0.18
จิตวิทยาการแนะแนว	3.58	-	-	-	-	-	0.03	0.03	0.06	0.06	0.06	0.16	0.16
การวัดผลการศึกษา	3.61	-	-	-	-	-	-	0.00	0.03	0.03	0.03	0.13	0.13
การศึกษาพิเศษ	3.61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.03	0.13
พลศึกษา	3.64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.10
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 80 แสดงว่าผลผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่เสนาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับการที่วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา การบริหารการศึกษาด้านจิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา พลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษ การศึกษาระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 81 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องกับทางการ โสขณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียนมาสนใจของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่	การศึกษา พิเศษ	การศึกษา พิเศษ	จิตวิทยา การแนะแนว	จิตวิทยา ทางการศึกษา	เทคโนโลยี ทางการศึกษา	การบริหาร การศึกษา	พลศึกษา การศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ	ภาษาไทย	ภาษาไทย	การวัดผล การศึกษา	สุศึกษา
$\bar{x}$	2.75	3.30	3.35	3.41	3.52	3.55	3.65	3.67	3.73				
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.55*	0.60*	0.66*	0.77*	2.80*	0.84*	0.92*	0.98*				
การศึกษาพิเศษ		-	0.05	0.11	0.22	0.25	0.29	0.37	0.43				
จิตวิทยาการแนะแนว			-	0.06	0.17	0.20	0.24	0.32	0.38				
เทคโนโลยีทางการศึกษา				-	0.11	0.14	0.18	0.26	0.32				
การบริหารการศึกษา					-	0.02	0.04	0.15	0.21				
พลศึกษา						-	0.04	0.12	0.18				
จิตวิทยาพัฒนาการ							-	0.08	0.14				
ภาษาไทย								0.02	0.08				
การวัดผลการศึกษา								-	0.06				
สุศึกษา									-				
	2.75	3.30	3.35	3.41	3.52	3.55	3.65	3.67	3.73				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 81 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียนมาสนใจ แต่ต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษจิตวิทยาแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหารการศึกษา พลศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทย การวัดผลทางการศึกษาและสุศึกษาพิเศษ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แต่ต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 82 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับการทำตามความคาดหวังของผู้ที่อำนาจเป็นทางการของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		จิตวิทยา		การพัฒน		จิตวิทยา		การศึกษา		เทคโนโลยี		สุศึกษา	
	ผู้ให้	การแนะแนว	การพัฒนา	การศึกษา	พิเศษ	พัฒนาการ	ไทย	เทคโนโลยี	ทางการศึกษา	ไทย	เทคโนโลยี	ทางการศึกษา	ไทย	เทคโนโลยี
$\bar{x}$	2.84	3.40	3.48	3.50	3.57	3.61	3.66	3.70	3.76	3.82				
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.56*	0.64*	0.66*	0.73*	0.77*	0.82	0.86*	0.92*	0.98*				
จิตวิทยาการแนะแนว	3.40	-	0.08	0.10	0.17	0.21	0.26	0.30	0.36	0.42				
การพัฒนการศึกษา	3.48	-	-	0.02	0.09	0.13	0.18	0.22	0.28	0.34				
การบริหารการศึกษา	3.50	-	-	-	0.07	0.11	0.16	0.20	0.26	0.32				
การศึกษาพิเศษ	3.57	-	-	-	-	0.04	0.09	0.13	0.19	0.25				
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.16	-	-	-	-	-	0.05	0.09	0.15	0.21				
พลศึกษา	3.66	-	-	-	-	-	-	0.04	0.10	0.16				
ภาษาไทย	3.70	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.12				
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.76	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06				
สุศึกษา	3.82	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 82 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับการทำตามความคาดหวังของผู้ที่อำนาจเป็นทางการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาแนะแนว การพัฒนการศึกษา การบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาพัฒนาการ พลศึกษา ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 83 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับการให้ เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อ
ในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		จิตวิทยา		จิตวิทยา		การบริหาร		การวัดผล		สาขาวิชา		เทคโนโลยี		การศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การแนะแนว	จิตวิทยา	จิตวิทยา	พัฒนาการ	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	ศึกษา	ศึกษา	ศึกษา	ศึกษา	ศึกษา	ศึกษา
Σ	3.11	3.25	3.57	3.58	3.67	3.82	3.83	3.85	3.87	3.89						
การศึกษาผู้ใหญ่	3.11	-	0.14	0.46	0.47	0.56*	0.71*	0.72*	0.74*	0.76*	0.78*					
จิตวิทยาการแนะแนว	3.25	-	0.32	0.33	0.42	0.57	0.58	0.60	0.62	0.64						
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.57	-	-	0.01	0.10	0.25	0.26	0.28	0.30	0.32						
การบริหารการศึกษา	3.58	-	-	-	0.09	0.22	0.23	0.25	0.27	0.29						
การวัดผลการศึกษา	3.67	-	-	-	-	0.15	0.16	0.18	0.20	0.22						
สาขาวิชา	3.82	-	-	-	-	-	0.01	0.03	0.05	0.07						
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.83	-	-	-	-	-	-	0.02	0.04	0.06						
การศึกษาพิเศษ	3.85	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.04						
ผลการศึกษา	3.87	-	-	-	-	-	-	-	-	0.02						
	3.89	-	-	-	-	-	-	-	-	-						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 83 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนเกี่ยวกับการให้ เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา สาขาวิชา ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ พลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ นิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา และพลศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 84 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนโดยรวมของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษาระดับปริญญาตรี		การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาเอก		ผลการศึกษา	สุขศึกษา
	ผู้ใหญ่	เด็ก	ผู้ใหญ่	เด็ก	ผู้ใหญ่	เด็ก		
X	3.02	3.28	3.31	3.38	3.44	3.15	3.59	3.72
การศึกษาระดับปริญญาตรี	-	0.26*	0.29*	0.36*	0.42*	0.49*	0.54*	0.70*
การศึกษาระดับปริญญาโท	3.28	-	0.03	0.10	0.16	0.23	0.28	0.44*
การศึกษาระดับปริญญาเอก	3.31	-	-	0.07	0.13	0.20	0.25	0.41*
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.38	-	-	-	0.06	0.13	0.18	0.34*
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.44	-	-	-	-	0.07	0.12	0.28
การศึกษาพิเศษ	3.51	-	-	-	-	-	0.05	0.21
ภาษาไทย	3.56	-	-	-	-	-	-	0.16
การวัดผลการศึกษา	3.59	-	-	-	-	-	0.03	0.13
ผลศึกษา	3.72	-	-	-	-	-	-	-
สุขศึกษา	3.72	-	-	-	-	-	-	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 84 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สำเร็จปริญญาโท 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวและการบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาการพัฒนนาการ การศึกษาพิเศษ ภาษาไทย การวัดผลการศึกษา ผลศึกษา และสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาเอกผลศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอก การบริหารการศึกษา และเทคโนโลยีทางการศึกษา แต่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 85 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	9	28.26	3.22	3.64**
	ภายในกลุ่ม	387	342.32	0.88	
	รวม	396	371.28		
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน	ระหว่างกลุ่ม	9	33.70	3.74	3.87**
	ภายในกลุ่ม	387	374.40	0.97	
	รวม	396	408.10		
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก	ระหว่างกลุ่ม	9	23.19	2.58	2.34*
	ภายในกลุ่ม	387	426.67	1.10	
	รวม	396	449.86		
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง	ระหว่างกลุ่ม	9	71.98	8.00	7.22**
	ภายในกลุ่ม	387	428.96	1.11	
	รวม	396	500.93		

ตาราง 85 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	9	34.71	3.86	3.21**
	ภายในกลุ่ม	387	464.35	1.20	
	รวม	396	499.06		
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า	ระหว่างกลุ่ม	9	27.71	3.08	2.58**
	ภายในกลุ่ม	387	460.91	1.19	
	รวม	396	488.62		
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม	ระหว่างกลุ่ม	9	14.94	1.66	2.01*
	ภายในกลุ่ม	387	320.23	0.83	
	รวม	396	335.16		
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	ระหว่างกลุ่ม	9	14.20	1.58	2.10*
	ภายในกลุ่ม	387	290.87	0.75	
	รวม	396	305.07		

ตาราง 85 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคง ในวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	9	11.03	1.23	1.37
	ภายในกลุ่ม	387	345.03	0.89	
	รวม	396	356.07		
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวาง มากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	9	18.72	2.08	2.54**
	ภายในกลุ่ม	387	316.97	0.82	
	รวม	396	335.69		
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ เท่าเทียมผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	9	8.28	0.92	1.12
	ภายในกลุ่ม	387	317.52	0.82	
	รวม	396	325.79		
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	9	3.87	0.43	0.49
	ภายในกลุ่ม	387	341.22	0.88	
	รวม	396	345.09		

ตาราง 85 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	9	3.26	0.36	1.37
	ภายในกลุ่ม	387	102.30	0.26	
	รวม	396	105.56		

$$*F.05 (9,387) = 1.88$$

$$**F.01 (9,387) = 2.41$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 85 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 9 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 10 จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 10 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 86 - 94 ต่อไปนี้

ตาราง 86 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับกาเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานของผลิต

วิทยาเอก	จิตวิทยา การแนะแนว	การวัดผล การศึกษา	ผลศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ	เทคโนโลยี ทางการศึกษา	สุศึกษา	การบริหาร การศึกษา	ภาษาไทย	การศึกษา พิเศษ	การศึกษา ผู้ใหญ่
X	3.35	3.52	3.70	3.70	3.76	3.86	4.06	4.13	4.13	4.18
จิตวิทยาการแนะแนว	-	0.17	0.35	0.35	0.41	0.51	0.65*	0.78*	0.78*	0.83*
การวัดผลการศึกษา		-	0.18	0.18	0.24	0.34	0.54	0.61	0.61	0.66*
ผลศึกษา			-	0.00	0.06	0.16	0.36	0.43	0.43	0.48
จิตวิทยาพัฒนาการ				-	0.06	0.16	0.36	0.43	0.43	0.48
เทคโนโลยีทางการศึกษา					-	0.10	0.30	0.37	0.37	0.42
สุศึกษา						-	0.20	0.27	0.27	0.32
การบริหารการศึกษา							-	0.07	0.07	0.12
ภาษาไทย								-	0.00	0.05
การศึกษาพิเศษ									-	0.05
การศึกษาผู้ใหญ่										-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 86 แสดงว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถภาพในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอก การบริหารการศึกษา ภาษาไทย การศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่ มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว และการวัดผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 87 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงสูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับทางเลือกตำแหน่งในหน้าที่การงานของนิสิต

วิทยาเอก	การวัดผล		เทคโนโลยี		พลศึกษา		จิตวิทยา		จิตวิทยา		จิตวิทยา		การศึกษา		การบริหาร		สุศึกษา		ภาษาไทย	
	การศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	การแนะแนว	พัฒนาการ	พิเศษ	ผู้ให้	การศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	ผู้ให้	การศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	ผู้ให้	การศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	ผู้ให้
	3.45	3.45	3.64	3.69	3.82	3.91	4.11	4.17	4.23	4.25										
การวัดผลการศึกษา	-	0.00	0.10	0.15	0.28	0.37	0.57	0.63*	0.69	0.98*										
เทคโนโลยีทางการศึกษา		-	0.10	0.15	0.28	0.37	0.57	0.63*	0.69	0.98*										
พลศึกษา			-	0.05	0.18	0.27	0.47	0.53	0.59	0.88*										
จิตวิทยาการแนะแนว				-	0.13	0.22	0.42	0.48	0.54	0.83*										
จิตวิทยาพัฒนาการ					-	0.09	0.29	0.35	0.41	0.70										
การศึกษาพิเศษ						-	0.20	0.26	0.32	0.61										
การศึกษาผู้ใหญ่							-	0.06	0.12	0.41										
การบริหารการศึกษา								-	0.06	0.35										
สุศึกษา									-	0.06										
ภาษาไทย										-										

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 87 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงสูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับทางเลือกตำแหน่งในหน้าที่การงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษาและภาษาไทย มีระดับแรงสูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา พลศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 88 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษาพิเศษ	จิตวิทยา	เทคโนโลยี	จิตวิทยา	การศึกษา	พลศึกษา	การวัดผล	ภาษาไทย	การบริหาร	สุศึกษา
	พิเศษ	พัฒนาการ	ทางการศึกษา	การแนะแนว	ผู้ใหญ่	การศึกษา	การศึกษา		การศึกษา	
$\bar{X}$	3.09	3.20	3.41	3.44	0.55	3.64	3.67	3.83	3.88	3.95
การศึกษาพิเศษ	-	0.11	0.32	0.35	0.46	0.55	0.58	0.74	0.79	0.86
จิตวิทยาพัฒนาการ		-	0.21	0.24	0.35	0.44	0.47	0.63	0.68*	0.75
เทคโนโลยีทางการศึกษา			-	0.03	0.14	0.23	0.26	0.42	0.47	0.54
จิตวิทยาการแนะแนว				-	0.11	0.20	0.23	0.39	0.44	0.51
การศึกษาผู้ใหญ่					-	0.09	0.12	0.28	0.33	0.40
พลศึกษา						-	0.03	0.19	0.24	0.31
การวัดผลการศึกษา							-	0.16	0.21	0.28
ภาษาไทย								-	0.05	0.12
การบริหารการศึกษา									-	0.07
สุศึกษา										-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 88 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการนำไปประกอบอาชีพหลัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา ภาษาไทย มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 89 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการนำไปประกอบเป็นอาชีพครองของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่	จิตวิทยา พัฒนาการ	เทคโนโลยีทางการศึกษา	การบริหาร การศึกษา	ภาษาไทย การแนะแนว	จิตวิทยา การแนะแนว พิเศษ	การศึกษา การวัดผล การศึกษา	พลศึกษา	สุศึกษา
	2.39	2.82	2.91	2.96	3.17	3.19	3.22	3.52	3.86
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.43	0.52*	0.57	0.78*	0.80*	0.83*	1.13*	1.49*
จิตวิทยาพัฒนาการ		-	0.09	0.14	0.35	0.37	0.40	0.70*	1.06*
เทคโนโลยีทางการศึกษา	2.91		-	0.05	0.26	0.28	0.31	0.61	0.97*
การบริหารการศึกษา	2.96			-	0.21	0.23	0.26	0.56	0.92*
ภาษาไทย	3.17				-	0.02	0.05	0.35	0.71
จิตวิทยาการแนะแนว	3.19					-	0.03	0.33	0.69
การศึกษาพิเศษ	3.22						-	0.30	0.66
การวัดผลการศึกษา	3.52							-	0.36
พลศึกษา	3.75							-	0.13
สุศึกษา	3.86								-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 89 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สาขาวิชาเอก 10 วิทยาระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการนำไปประกอบอาชีพครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาษาไทย จิตวิทยาการแนะแนว การศึกษาพิเศษ การวัดผล การศึกษา พลศึกษา และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ และการบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 90 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการนำไปความรู้อุบัติหารายได้พิเศษของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		จิตวิทยา		การศึกษา		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การบริหาร		การวัดผล		พลศึกษา		ภาษาไทย	
	ผู้ใหญ่	พัฒนาการ	พิเศษ	ทางการศึกษา	การแนะแนว	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การวัดผล	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา
X	3.86	2.91	2.91	2.93	3.04	3.38	3.39	3.45	3.62	3.70								
การศึกษาผู้ใหญ่	3.86	-	0.05	0.07	0.18	0.42	0.43	0.49	0.66*	0.74								
จิตวิทยาพัฒนาการ	2.91	-	0.00	0.02	0.13	0.47	0.48	0.54	0.71*	0.79								
การศึกษาพิเศษ	2.91	-	-	0.02	0.13	0.47	0.48	0.54	0.71*	0.79								
เทคโนโลยีทางการศึกษา	2.93	-	-	-	0.11	0.45	0.46	0.52	0.69*	0.77								
จิตวิทยาการแนะแนว	3.04	-	-	-	-	0.34	0.35	0.41	0.58	0.66								
การบริหารการศึกษา	3.38	-	-	-	-	-	0.01	0.07	0.24	0.32								
การวัดผลการศึกษา	3.39	-	-	-	-	-	-	0.06	0.23	0.31								
พลศึกษา	3.45	-	-	-	-	-	-	-	0.17	0.25								
พลศึกษา	3.62	-	-	-	-	-	-	-	-	0.08								
ภาษาไทย	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	-								

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 90 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการนำความรู้อุบัติหารายได้พิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกพลศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษา ผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 91 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงสูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการศึกษาที่เพิ่มขึ้นแต่ไม่เจริญก้าวหน้าของผลิต

วิชาเอก	จิตวิทยา เทคโนโลยี การศึกษา การวัดผล การบริหาร การศึกษา จิตวิทยา ภาษาไทย										
	พัฒนาการ	ทางการศึกษา	ผู้ใหญ่	พิเศษ	การศึกษา	การวัดผล	การบริหาร	สุขศึกษา	พลศึกษา	จิตวิทยา	ภาษาไทย
	2.86	2.93	3.05	3.17	3.30	3.31	3.50	3.55	3.56	3.65	
จิตวิทยาพัฒนาการ	-	0.07	0.19	0.31	0.44	0.45	0.64	0.69*	0.07	0.79	
เทคโนโลยีทางการศึกษา	2.93	-	0.12	0.24	0.37	0.38	0.57	0.62	0.63	0.72	
การศึกษาผู้ใหญ่	3.05	-	-	0.12	0.25	0.26	0.45	0.50	0.51	0.60	
การศึกษาพิเศษ	3.17	-	-	-	0.13	0.14	0.33	0.38	0.39	0.48	
การวัดผลการศึกษา	3.30	-	-	-	-	0.01	0.20	0.25	0.26	0.35	
การบริหารการศึกษา	3.31	-	-	-	-	-	0.19	0.24	0.25	0.34	
สุขศึกษา	3.50	-	-	-	-	-	-	0.05	0.06	0.15	
พลศึกษา	3.55	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.10	
จิตวิทยาการแนะแนว	3.56	-	-	-	-	-	-	-	-	0.09	
ภาษาไทย	3.65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 91 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงสูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการศึกษาที่เพิ่มขึ้นแต่ไม่เจริญก้าวหน้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกพลศึกษามีระดับแรงสูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 92 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการใช้ความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิมของนิสิต

วิชาเอก	สุขศึกษา	จิตวิทยา	การแนะแนว	การวัดผล	การศึกษา	จิตวิทยา	เทคโนโลยี	การศึกษา	การบริหาร	ผลศึกษา	ภาษาไทย
	3.45	3.71	3.80	3.89	3.93	3.97	4.00	4.08	4.09	4.09	3.35
สุขศึกษา	-	0.26	0.35	0.44	0.48	0.52	0.55	0.63	0.64	0.64	0.90*
จิตวิทยาการแนะแนว	3.71	-	0.09	0.18	0.22	0.20	0.29	0.37	0.38	0.38	0.64
การวัดผลการศึกษา	3.89		-	0.09	0.13	0.17	0.20	0.28	0.29	0.29	0.55
การศึกษาผู้ใหญ่	3.89			-	0.04	0.08	0.11	0.19	0.20	0.20	0.46
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.93				-	0.04	0.07	0.15	0.16	0.16	0.42
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.97					-	0.03	0.11	0.12	0.12	0.38
การศึกษาพิเศษ	4.00						-	0.08	0.09	0.09	0.35
การบริหารการศึกษา	4.08							-	0.01	0.01	0.27
ผลศึกษา	4.09								-	-	0.26
ภาษาไทย	3.35										-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 92 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สำเร็จปริญญาโท 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการใช้ความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกภาษาไทยมีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกสุขศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 93 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับผู้แข่งขันกับผู้ได้ขงผลิต

สาขาวิชาเอก	สุศึกษา	พลศึกษา	การศึกษา	จิตวิทยา	การวัดผล	เทคโนโลยี	การบริหาร	การศึกษา	จิตวิทยา	ภาษาไทย
	ผู้ใหญ่	การแนะแนว	การศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	พิเศษ	พัฒนาการ	พิเศษ	พัฒนาการ
$\bar{X}$	3.41	3.51	3.55	3.65	3.72	3.76	3.18	3.86	4.02	4.09
สุศึกษา	-	0.10	0.14	0.24	0.31	0.35	0.40	0.45	0.61	0.68*
พลศึกษา		-	0.04	0.14	0.21	0.25	0.30	0.35	0.51	0.58
การศึกษาผู้ใหญ่			-	0.10	0.17	0.21	0.26	0.31	0.47	0.54
จิตวิทยาการแนะแนว				-	0.07	0.11	0.16	0.21	0.37	0.44
การวัดผลการศึกษา					-	0.04	0.09	0.14	0.30	0.37
เทคโนโลยีทางการศึกษา						-	0.05	0.10	0.26	0.33
การบริหารการศึกษา							-	0.05	0.21	0.28
การศึกษาพิเศษ								-	0.16	0.23
จิตวิทยาพัฒนาการ									-	0.07
ภาษาไทย										-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 93 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับผู้แข่งขันกับผู้ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกภาษาไทย มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกสุศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 94 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้ให้มากขึ้นของนิติ

วิชาเอก	นิติศึกษา	ผลศึกษา	การวัดผล	จิตวิทยา	ภาษาไทย	การบริหาร	จิตวิทยา	เทคโนโลยี	การศึกษา	การศึกษา
	3.00	3.53	3.51	3.71	3.74	3.79	3.85	3.85	3.87	3.95
นิติศึกษา	-	0.53*	0.59*	0.71*	0.74	0.79*	0.85*	0.85*	0.87*	0.95*
ผลศึกษา		-	0.06	0.18	0.21	0.26	0.32	0.32	0.34	0.42
การวัดผลการศึกษา			-	0.12	0.15	0.20	0.26	0.26	0.28	0.36
จิตวิทยาการแนะแนว				-	0.03	0.08	0.14	0.14	0.16	0.24
ภาษาไทย					-	0.05	0.11	0.11	0.13	0.21
การบริหารการศึกษา						-	0.06	0.06	0.08	0.16
จิตวิทยาพัฒนาการ							-	0.00	0.02	0.10
เทคโนโลยีทางการศึกษา								-	0.02	0.10
การศึกษาพิเศษ									-	0.08
การศึกษาผู้ใหญ่										-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 94 แสดงว่านิติศึกษาไทยภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิติศึกษาไทยภาคพิเศษสาขาวิชาเอกผลศึกษาการวัดผลการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ การศึกษาผู้ใหญ่ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิติศึกษาไทยภาคพิเศษสาขาวิชาเอกผลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 95 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เพื่อบรรเทาความเขื่อน่าย	ระหว่างกลุ่ม	9	25.87	2.87	3.11**
	ภายในกลุ่ม	387	357.24	0.92	
	รวม	396	383.11		
2. เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	9	20.26	2.25	2.60**
	ภายในกลุ่ม	387	334.94	0.87	
	รวม	396	355.20		
3. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	9	55.63	6.18	6.15**
	ภายในกลุ่ม	387	388.96	1.01	
	รวม	396	444.59		
4. เพื่อหลีกเลี่ยงจากภาระหน้าที่รับผิดชอบการงานชั่วคราว	ระหว่างกลุ่ม	9	37.78	4.20	4.73**
	ภายในกลุ่ม	387	343.46	0.89	
	รวม	396	381.24		

ตาราง 95 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. เพื่อจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน	ระหว่างกลุ่ม	9	26.08	2.90	3.25**
	ภายในกลุ่ม	387	345.40	0.89	
	รวม	396	371.48		
6. เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข	ระหว่างกลุ่ม	9	35.41	3.93	4.21**
	ภายในกลุ่ม	387	361.33	0.93	
	รวม	396	397.14		
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความแตกต่างไปจากเดิม	ระหว่างกลุ่ม	9	8.38	0.93	1.07
	ภายในกลุ่ม	387	336.25	0.87	
	รวม	396	344.63		
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานในหน้าที่เดิม	ระหว่างกลุ่ม	9	14.56	1.62	1.64
	ภายในกลุ่ม	387	381.70	0.99	
	รวม	396	396.26		

ตาราง 95 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	9	3.94	0.44	0.52
	ภายในกลุ่ม	387	328.97	0.85	
	รวม	396	332.91		
0. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	9	19.66	2.18	2.00*
	ภายในกลุ่ม	387	421.58	1.09	
	รวม	396	441.23		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	9	17.06	1.90	6.01
	ภายในกลุ่ม	387	121.98	0.32	
	รวม	396	105.56		

$$*F.05 (9,387) = 1.88$$

$$**F.01 (9,387) = 2.41$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 95 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 7 ข้อ จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 7 ค่านี้ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลในตาราง 96 - 103 ต่อไปนี้

ตาราง 96 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการผลิตที่มีสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบริหารเหาความเบื้องต้นของผลิต

วิชาเอก	การศึกษา		การบริหาร		จิตวิทยา		เทคโนโลยี		การศึกษา		การบริหาร		ภาษาไทย		จิตวิทยา		พลศึกษา		สุขศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา
การศึกษาผู้ใหญ่	3.07	3.08	3.42	3.50	3.52	3.61	3.61	3.61	3.66	0.68	4.00									
การบริหารการศึกษา	3.07	0.01	0.35	0.43	0.47	0.56	0.56	0.56	0.61	0.63*	0.95*									
จิตวิทยาการแนะแนว	3.08	-	0.34	0.42	0.44	0.53	0.53	0.53	0.58	0.60*	0.92									
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.42	-	-	0.08	0.10	0.19	0.19	0.19	0.24	0.26	0.58									
การศึกษาพิเศษ	3.50	-	-	-	0.02	0.11	0.11	0.11	0.16	0.18	0.50									
การวัดผลการศึกษา	3.52	-	-	-	-	0.09	0.09	0.09	0.14	0.16	0.48									
ภาษาไทย	3.61	-	-	-	-	-	-	-	0.05	0.07	0.39									
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.66	-	-	-	-	-	-	-	0.05	0.07	0.39									
พลศึกษา	3.68	-	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.34									
สุขศึกษา	4.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-									

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 96 แสดงว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาที่มีระดับแรงจูงใจด้านการผลิตที่เห็นจากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการบริหารเหาความเบื้องต้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกพลศึกษาและสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ และการบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 97 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการผลิตที่เลิกจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวันของผลิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่	การบริหาร การศึกษา	จิตวิทยา การศึกษา	การศึกษา พิเศษ	ภาษาไทย	เทคโนโลยีทางการศึกษา	พลศึกษา การศึกษา	การวัดผล การศึกษา	สุขศึกษา พัฒนาการ	จิตวิทยา พัฒนาการ
	3.02	3.31	3.40	3.48	3.57	3.61	3.64	3.67	3.73	3.80
การศึกษาผู้ใหญ่	3.02	-	0.29	0.38	0.46	0.55*	0.62*	0.65*	0.71	0.78*
การบริหารการศึกษา	3.31	-	0.09	0.17	0.26	0.30	0.33	0.36	0.42	0.49
จิตวิทยาการแนะแนว	3.40	-	-	0.08	0.17	0.21	0.24	0.27	0.33	0.40
การศึกษาพิเศษ	3.48	-	-	-	0.09	0.13	0.16	0.19	0.25	0.32
ภาษาไทย	3.57	-	-	-	-	0.04	0.07	0.10	0.16	0.23
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.61	-	-	-	-	-	0.03	0.01	0.12	0.19
พลศึกษา	3.64	-	-	-	-	-	-	0.03	0.04	0.16
การวัดผลการศึกษา	3.67	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.13
สุขศึกษา	3.73	-	-	-	-	-	-	-	-	0.07
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.80	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 97 แสดงว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการผลิตที่เลิกจากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชา เอกเทคโนโลยีทางการศึกษา พลศึกษา การวัดผล การศึกษา และจิตวิทยาพัฒนาการ มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชา เอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 99 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการผลิตที่มาจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการผลิตของหน่วยงานชั่วคราวของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		การบริหาร		การวัดผล		การศึกษา		จิตวิทยา		ภาษาไทย		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		ผลศึกษา		สุขศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง
	2.77	3.30	3.43	3.43	3.43	3.43	3.43	3.43	3.46	3.46	3.57	3.57	3.65	3.65	3.73	3.73	3.85	3.85	3.86	3.86
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.53*	0.66*	0.66*	0.66*	0.66*	0.66*	0.66*	0.69*	0.69*	0.78*	0.78*	0.86*	0.86*	0.94*	0.94*	1.06*	1.06*	1.07*	1.07*
การบริหารการศึกษา	3.33	-	0.13	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.16	0.25	0.25	0.33	0.33	0.41	0.41	0.53	0.53	0.54	0.54
การวัดผลการศึกษา	3.43	-	-	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.12	0.12	0.20	0.20	0.28	0.28	0.40	0.40	0.41	0.41
การศึกษาพิเศษ	3.43	-	-	-	-	-	-	-	0.03	0.03	0.12	0.12	0.20	0.20	0.28	0.28	0.40	0.40	0.41	0.41
จิตวิทยาการแนะแนว	3.46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.09	0.09	0.17	0.17	0.25	0.25	0.37	0.37	0.38	0.38
ภาษาไทย	3.57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.08	0.08	0.16	0.16	0.28	0.28	0.29	0.29
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.08	0.08	0.20	0.20	0.21	0.21
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.12	0.12	0.13	0.13
ผลศึกษา	3.85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.01
สุขศึกษา	3.86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากราย 99 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีเป็นอยู่เกี่ยวกับการผลิตที่รับผลิตของจากงานชั่วคราว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาการแนะแนว ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 100 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการหลีกหนีจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการจัดปัญหาความมุ่งมั่นในชีวิตประจำวันของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์		การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์		การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์		การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์		การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	
	ผู้ใหญ่	การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	ภาษาไทย	พลศึกษา	การศึกษาพิเศษ	จิตวิทยา	การบริการการศึกษา	เทคโนโลยีทางการศึกษา	จิตวิทยา	จิตวิทยาพัฒนาการ
$\bar{X}$	2.87	3.13	3.31	3.42	3.52	3.54	3.61	3.63	3.63	3.77
การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์	-	0.26	0.52	0.55*	0.65	0.67*	0.74*	0.76*	0.76*	0.90*
การบริการการศึกษา	3.13	-	0.26	0.29	0.39	0.41	0.48	0.50	0.50	0.64
ภาษาไทย	3.39		-	0.03	0.13	0.15	0.22	0.24	0.24	0.38
พลศึกษา	3.42			-	0.10	0.12	0.19	0.21	0.21	0.35
การศึกษาพิเศษ	3.52				-	0.02	0.09	0.11	0.11	0.25
จิตวิทยาการแนะแนว	3.54					-	0.07	0.09	0.09	0.23
การวัดผลการศึกษา	3.61						-	0.02	0.02	0.16
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.63							-	0.00	0.14
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.63								-	0.14
สุขศึกษา	3.77									-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 100 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการหลีกหนีจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการจัดปัญหาความมุ่งมั่นในชีวิตประจำวัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกพลศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 101 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการผลิตที่มาจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการผลิตที่มีพัฒนาภาพที่ไม่มีความสมบูรณ์ของผลิต

วิชาเอก	การศึกษา		จิตวิทยา		การบริหาร		การศึกษา		การวัดผล		เทคโนโลยี		พลศึกษา		จิตวิทยา		ภาษาไทย		สุขศึกษา	
	ผู้ใหญ่	การแนะแนว	การแนะแนว	การศึกษา	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	พิเศษ	การศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	พัฒนาการ
$\bar{x}$	2.80	3.40	3.40	3.40	3.40	3.52	3.52	3.57	3.57	3.59	3.59	3.74	3.74	3.75	3.75	3.78	3.78	3.95	3.95	3.95
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.60*	0.60*	0.72*	0.72*	0.77*	0.77*	0.79*	0.79*	0.94*	0.94*	0.98*	0.98*	1.15*	1.15*	1.15*	1.15*	1.15*	1.15*	1.15*
จิตวิทยาการแนะแนว	-	-	0.00	0.12	0.12	0.17	0.17	0.19	0.19	0.34	0.34	0.35	0.35	0.38	0.38	0.38	0.38	0.55	0.55	0.55
การบริหารการศึกษา	-	-	-	0.12	0.12	0.17	0.17	0.19	0.19	0.34	0.34	0.35	0.35	0.38	0.38	0.38	0.38	0.55	0.55	0.55
การศึกษาพิเศษ	-	-	-	-	-	0.05	0.05	0.07	0.07	0.22	0.22	0.23	0.23	0.26	0.26	0.26	0.26	0.43	0.43	0.43
การวัดผลการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.02	0.17	0.17	0.18	0.18	0.21	0.21	0.21	0.21	0.38	0.38	0.38
เทคโนโลยีทางการศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.15	0.15	0.16	0.16	0.19	0.19	0.19	0.19	0.36	0.36	0.36
พลศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1z	0.1z	0.04	0.04	0.04	0.04	0.21	0.21	0.21
จิตวิทยาพัฒนาการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.03	0.03	0.03	0.03	0.20	0.20	0.20
ภาษาไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.17	0.17	0.17
สุขศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 101 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการผลิตที่มาจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการผลิตที่มีพัฒนาภาพที่ไม่มีความสย แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีนิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา พลศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทย และสุขศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 102 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการผลิตที่แยกสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับทำให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากน้อย

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่		การบริหาร ผลิตศึกษา		ภาษาไทย		การวัดผล การศึกษา		จิตวิทยา การแนะแนว พัฒนาการ		จิตวิทยา สุขศึกษา		เทคโนโลยีทางการศึกษา พิเศษ	
	2.98	3.42	3.45	3.48	3.54	3.56	3.64	3.64	3.64	3.64	3.70	3.70	3.70	3.19
การศึกษาผู้ใหญ่	2.98	-	0.47	0.50	0.56	0.58	0.66	0.66	0.66	0.66	0.72*	0.72*	0.93	
การบริหารการศึกษา	3.42	-	0.03	0.06	0.12	0.14	0.22	0.22	0.22	0.22	0.28	0.28	0.49	
ผลิตศึกษา	3.45	-	-	0.03	0.09	0.11	0.19	0.19	0.19	0.19	0.25	0.25	0.46	
ภาษาไทย	3.48	-	-	-	0.06	0.08	0.16	0.16	0.16	0.16	0.22	0.22	0.43	
การวัดผลการศึกษา	3.45	-	-	-	-	0.02	0.10	0.10	0.10	0.10	0.16	0.16	0.37	
จิตวิทยาการแนะแนว	3.56	-	-	-	-	-	0.08	0.08	0.08	0.08	0.14	0.14	0.35	
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.06	0.27	
สุขศึกษา	3.64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.06	0.27	
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.21	
การศึกษาพิเศษ	3.91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 102 แสดงว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการผลิตที่จากสภาพที่เป็นอยู่ เกี่ยวกับการให้เข้าใจตนเอง รวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา และการศึกษาพิเศษ มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาคู่ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 103 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการผลิตที่มาจากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวมของผลิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่		การบริหาร จิตวิทยา การวัดผล ภาษาไทย การวัดผล การศึกษา		จิตวิทยา การแนะแนว การศึกษา		จิตวิทยา การศึกษา พิเศษ		จิตวิทยา พัฒนาการ		พลศึกษา		สุขศึกษา	
	3.02	3.36	3.51	3.55	3.59	3.60	3.60	3.60	3.65	3.67	3.84			
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.34*	0.49*	0.53*	0.57*	0.58*	0.58*	0.63*	0.65*	0.82*				
การบริหารการศึกษา	3.36	-	0.15	0.19	0.23	0.24	0.24	0.29	0.31	0.48*				
จิตวิทยาการแนะแนว	3.51		-	0.04	0.08	0.09	0.09	0.14	0.16	0.33				
การวัดผลการศึกษา	3.55			-	0.04	0.05	0.05	0.10	0.12	0.29				
ภาษาไทย	3.59				-	0.01	0.01	0.06	0.08	0.25				
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.60					-	0.00	0.05	0.07	0.24				
การศึกษาพิเศษ	3.60						-	0.05	0.07	0.24				
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.65							-	0.02	0.19				
พลศึกษา	3.67								-	0.17				
สุขศึกษา	3.84									-				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 103 แสดงว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการผลิตที่มาจากสภาพที่เป็นอยู่โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาพัฒนาการ พลศึกษา และสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่าผลิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ และการบริหารการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 104 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต จำแนกตาม สาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้	ระหว่างกลุ่ม	9	57.79	6.42	6.49**
	ภายในกลุ่ม	387	382.70	0.99	
	รวม	396	440.49		
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	9	15.21	1.69	2.13*
	ภายในกลุ่ม	387	307.71	0.80	
	รวม	396	322.92		
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่	ระหว่างกลุ่ม	9	12.95	1.44	1.75
	ภายในกลุ่ม	387	317.54	0.82	
	รวม	396	230.49		
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	9	7.49	0.83	1.15
	ภายในกลุ่ม	387	279.40	0.72	
	รวม	396	268.89		

ร่าง 104 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่ กำลังประสบปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	9	10.58	1.18	1.43
	ภายในกลุ่ม	387	318.34	0.82	
	รวม	396	328.92		
. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพ ชุมชนที่อาศัยอยู่	ระหว่างกลุ่ม	9	16.70	1.86	2.37*
	ภายในกลุ่ม	387	302.50	0.78	
	รวม	396	319.20		
. บรรณาธิที่จะเป็นอาสาสมัคร สอนหนังสือให้แก่ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	9	11.39	1.27	1.47
	ภายในกลุ่ม	387	332.38	0.86	
	รวม	396	343.77		
. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	9	8.77	0.97	1.42
	ภายในกลุ่ม	387	265.74	0.69	
	รวม	396	274.51		

ตาราง 104 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการ สังคม	ระหว่างกลุ่ม	9	19.83	2.20	2.78**
	ภายในกลุ่ม	387	306.31	0.79	
	รวม	396	326.14		
0. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์ มากยิ่งขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	9	17.99	2.00	2.73**
	ภายในกลุ่ม	387	283.65	0.73	
	รวม	396	301.64		
1. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการ รับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	9	19.94	2.22	3.04**
	ภายในกลุ่ม	387	281.80	0.73	
	รวม	396	301.74		
2. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมี ส่วนร่วมงานชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	9	25.29	2.81	3.87**
	ภายในกลุ่ม	387	281.02	0.73	
	รวม	396	306.31		

ตาราง 104 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ ไปช่วยเหลือสังคม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	9	5.90	0.66	2.89**
	ภายในกลุ่ม	387	87.85	0.23	
	รวม	396	93.75		

$$*F.05 (9,387) = 1.88$$

$$**F.01 (9,387) = 2.41$$

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 104 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติจำนวน 7 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 8 จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 8 ค่านี้
ไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลล์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผล
ตาราง 105 - 112 ต่อไปนี้

ตาราง 105 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชาใหม่ของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		การบริหาร		สุขภาพ		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การศึกษา		จิตวิทยา		ภาษาไทย	
	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ	ผู้ให้	ผู้รับ
	2.80	3.56	3.82	3.84	3.96	3.96	4.02	4.06	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17
การศึกษาผู้ใหญ่	2.80	0.76*	1.02*	1.04*	1.16*	1.16*	1.22*	1.26*	1.37*	1.37*	1.37*	1.37*	1.37*	1.37*	1.37*	1.37*
การบริหารการศึกษา	3.56	-	0.26	0.28	0.40	0.40	0.46	0.52	0.63	0.63	0.63	0.63	0.63	0.63	0.63	0.63
สุขภาพ	3.82	-	-	0.02	0.14	0.14	0.20	0.24	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35	0.35
การวัดผลการศึกษา	3.84	-	-	-	0.12	0.12	0.18	0.22	0.33	0.33	0.33	0.33	0.33	0.33	0.33	0.33
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.96	-	-	-	-	0.00	0.06	0.10	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.96	-	-	-	-	-	0.06	0.10	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21
การศึกษาพิเศษ	4.02	-	-	-	-	-	-	0.04	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15
พลศึกษา	4.06	-	-	-	-	-	-	-	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11
จิตวิทยาการแนะแนว	4.17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาไทย	4.17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 105 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา สุขศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ พลศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว และภาษาไทย มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 106 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัวของตัวเอง

วิชาเอก	การศึกษาค้นคว้า									
	ผู้ให้	ผลศึกษา	การบริหาร	จิตวิทยาพัฒนาการ	จิตวิทยาการแนะแนว	การวัดผลทางการศึกษา	เทคโนโลยีทางการศึกษา	สุศึกษา	ภาษาไทย	การศึกษาพิเศษ
$\bar{X}$	3.18	3.55	3.58	3.66	3.69	3.74	3.76	3.82	3.91	3.91
การศึกษาผู้ใหญ่	3.18	0.37*	0.40	0.48	0.51	0.56*	0.58*	0.64	0.73*	0.73*
ผลศึกษา	3.55	-	0.03	0.11	0.14	0.19	0.21	0.27	0.36	0.36
การบริหารการศึกษา	3.58	-	-	0.08	0.11	0.16	0.18	0.24	0.33	0.33
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.66	-	-	-	0.03	0.08	0.10	0.16	0.25	0.25
จิตวิทยาการแนะแนว	3.69	-	-	-	-	0.05	0.07	0.13	0.22	0.22
การวัดผลการศึกษา	3.74	-	-	-	-	-	0.02	0.08	0.17	0.17
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.76	-	-	-	-	-	-	0.06	0.15	0.15
สุศึกษา	3.82	-	-	-	-	-	-	-	0.09	0.09
ภาษาไทย	3.91	-	-	-	-	-	-	-	-	0.00
การศึกษาพิเศษ	3.91	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 106 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกผลการศึกษา การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา ภาษาไทย และการศึกษาพิเศษ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 107 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเพื่อสังคมเกี่ยวกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาตรี		การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาตรี		การศึกษาระดับปริญญาโท		การศึกษาระดับปริญญาตรี	
	3.25	3.37	3.38	3.48	3.60	3.63	3.72	3.74	3.80	4.00		
การศึกษาระดับปริญญาโท	-	0.12	0.13	0.23	0.35	0.38	0.47	0.49	0.55	0.75*		
การวัดผลการศึกษา	-	-	0.01	0.11	0.23	0.26	0.35	0.37	0.43	0.63		
การบริหารการศึกษา	-	-	-	0.10	0.22	0.25	0.34	0.36	0.42	0.62		
ภาษาไทย	-	-	-	-	0.12	0.15	0.24	0.26	0.32	0.52		
จิตวิทยาการแนะแนว	-	-	-	-	-	0.03	0.12	0.14	0.20	0.40		
เทคโนโลยีทางการศึกษา	-	-	-	-	-	-	0.09	0.11	0.17	0.37		
พลศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.08	0.28		
การศึกษาศาสตรบัณฑิต	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06	0.26		
จิตวิทยาพัฒนาการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.20		
สุบศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
$\bar{X}$	3.25	3.37	3.38	3.48	3.60	3.63	3.72	3.74	3.80	4.00		

จากตาราง 107 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่ในสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเพื่อสังคม เกี่ยวกับวงการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกสุบศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 108 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคมของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล การศึกษา	จิตวิทยา การแนะแนว	จิตวิทยา พัฒนาการ	เทคโนโลยี ทางการศึกษา	พลศึกษา	การบริหาร การศึกษา	ภาษาไทย	การศึกษา พิเศษ	การศึกษา สุศึกษา	การศึกษา ผู้ใหญ่
	$\bar{X}$	3.33	3.54	3.73	3.78	3.79	3.96	3.96	4.00	4.11
การวัดผลการศึกษา	3.33	-	0.21	0.40	0.45	0.46	0.33	0.63	0.67	0.78*
จิตวิทยาการแนะแนว	3.54	-	-	0.19	0.24	0.25	0.42	0.42	0.46	0.57
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.73	-	-	-	0.05	0.06	0.23	0.23	0.27	0.38
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.78	-	-	-	-	0.01	0.18	0.18	0.22	0.33
พลศึกษา	3.79	-	-	-	-	-	0.17	0.17	0.21	0.32
การบริหารการศึกษา	3.83	-	-	-	-	-	0.13	0.13	0.17	0.28
ภาษาไทย	3.96	-	-	-	-	-	-	0.00	0.04	0.15
การศึกษาพิเศษ	3.96	-	-	-	-	-	-	-	0.04	0.15
สุศึกษา	4.00	-	-	-	-	-	-	-	-	0.11
การศึกษาผู้ใหญ่	4.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 108 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสายวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอก การศึกษาผู้ใหญ่ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการพัฒนาการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 109 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากยิ่งขึ้นของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล การศึกษา	ภาษาไทย	จิตวิทยา การแนะแนว	การบริหาร การศึกษา	พลศึกษา	เทคโนโลยีทางการศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ ผู้ใหญ่	การศึกษา ผู้ใหญ่	การศึกษา พิเศษ	สุศึกษา	
	$\bar{X}$	3.22	3.48	3.54	3.71	3.72	3.78	3.84	3.86	3.87	4.00
การวัดผลการศึกษา	3.22	-	0.26	0.32	0.49*	0.50*	0.56*	0.62*	0.64*	0.65	0.78*
ภาษาไทย	3.48	-	-	0.06	0.23	0.24	0.30	0.36	0.38	0.39	0.52
จิตวิทยาการแนะแนว	3.54	-	-	-	0.17	0.18	0.24	0.30	0.32	0.33	0.46
การบริหารการศึกษา	3.71	-	-	-	-	0.01	0.07	0.13	0.15	0.16	0.29
พลศึกษา	3.72	-	-	-	-	-	0.06	0.12	0.14	0.15	0.28
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.78	-	-	-	-	-	-	0.06	0.08	0.09	0.22
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.84	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.03	0.16
การศึกษาผู้ใหญ่	3.86	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.14
การศึกษาพิเศษ	3.87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.13
สุศึกษา	4.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 109 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม เกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากยิ่งขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา พลศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาพิเศษ และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 110 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเพื่อสังคมเกี่ยวกับการปรับรูปร่างความสามารถในการรับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม
ของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล การศึกษา	จิตวิทยา การแนะแนว	การศึกษา พิเศษ	พลศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ	การบริหาร การศึกษา	ภาษาไทย	เทคโนโลยี ทางการศึกษา	สุศึกษา	การศึกษา ผู้ใหญ่
	$\bar{x}$	3.35	3.58	3.61	3.70	3.73	3.87	3.93	4.09	4.11
การวัดผลการศึกษา	3.35	-	0.23	0.26	0.35	0.38	0.52	0.58*	0.74*	0.76*
จิตวิทยาการแนะแนว	3.58	-	-	0.03	0.12	0.15	0.29	0.35	0.51	0.53
การศึกษาพิเศษ	3.61	-	-	-	0.09	0.12	0.26	0.32	0.48	0.50
พลศึกษา	3.70	-	-	-	-	0.03	0.17	0.23	0.39	0.41
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.73	-	-	-	-	-	0.14	0.20	0.36	0.38
การบริหารการศึกษา	3.83	-	-	-	-	-	0.04	0.10	0.26	0.28
ภาษาไทย	3.87	-	-	-	-	-	-	0.06	0.22	0.24
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.93	-	-	-	-	-	-	-	0.16	0.18
สุศึกษา	4.09	-	-	-	-	-	-	-	-	0.02
การศึกษาผู้ใหญ่	4.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 110 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่สาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเพื่อสังคม เกี่ยวกับการปรับปรุง
ความสามารถในการรับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
สุศึกษา และการศึกษาผู้ใหญ่ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการพัฒนการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 111 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการศึกษา นำความรู้ไปช่วยเพื่อสังคม เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมของชุมชนของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล		จิตวิทยา		การศึกษา		จิตวิทยา		การบริหาร		เทคโนโลยี		การศึกษา		ภาษาไทย		พลศึกษา		สุศึกษา	
	การศึกษา	การแนะแนว	จิตวิทยา	การแนะแนว	พิเศษ	พิเศษ	พัฒนาการ	พัฒนาการ	การศึกษา	การศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่	ภาษาไทย	พลศึกษา	สุศึกษา	สุศึกษา	สุศึกษา	สุศึกษา
X	3.35	3.42	3.42	3.42	3.52	3.52	3.73	3.73	3.75	3.75	3.87	3.87	3.89	3.89	3.96	3.96	4.02	4.02	4.23	4.23
การวัดผลการศึกษา	-	0.07	0.07	0.17	0.17	0.17	0.28	0.28	0.30	0.30	0.42*	0.42*	0.44*	0.44*	0.51	0.51	0.57*	0.57*	0.78*	0.78*
จิตวิทยาการแนะแนว		-	-	0.10	0.10	0.10	0.31	0.31	0.33	0.33	0.45	0.45	0.47	0.47	0.54	0.54	0.60*	0.60*	0.81*	0.81*
การศึกษาพิเศษ				-	-	-	0.21	0.21	0.23	0.23	0.35	0.35	0.37	0.37	0.42	0.42	0.48	0.48	0.69	0.69
จิตวิทยาพัฒนาการ							-	-	0.02	0.02	0.14	0.14	0.16	0.16	0.23	0.23	0.29	0.29	0.50	0.50
การบริหารการศึกษา									-	-	0.12	0.12	0.14	0.14	0.21	0.21	0.27	0.27	0.48	0.48
เทคโนโลยีทางการศึกษา											-	-	0.02	0.02	0.09	0.09	0.15	0.15	0.36	0.36
การศึกษาผู้ใหญ่													-	-	0.07	0.07	0.13	0.13	0.34	0.34
ภาษาไทย															-	-	0.06	0.06	0.27	0.27
พลศึกษา																	-	-	0.21	0.21
สุศึกษา																			-	-

จากตาราง 111 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการศึกษา นำความรู้ไปช่วยเพื่อสังคม เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ พลศึกษา และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา และจิตวิทยาการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 112 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมโดยรวมของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล การศึกษา	การศึกษ ผู้ใหญ่	จิตวิทยา การแนะแนว	จิตวิทยา การบริหาร การศึกษา	พลศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ	การศึกษา พิเศษ	เทคโนโลยี ทางการศึกษา	ภาษาไทย	สุศึกษา	
	$\bar{x}$	3.51	3.56	3.61	3.61	3.75	3.75	3.83	3.84	3.85	3.91
การวัดผลการศึกษา	3.51	-	0.05	0.10	0.16	0.24	0.24	0.32	0.33*	0.34	0.40*
การศึกษาผู้ใหญ่	3.56	-	-	0.05	0.11	0.19	0.19	0.28	0.29	0.30	0.36
จิตวิทยาการแนะแนว	3.61	-	-	-	0.06	0.14	0.14	0.22	0.23	0.24	0.30
การบริหารการศึกษา	3.67	-	-	-	-	0.08	0.08	0.16	0.17	0.18	0.24
พลศึกษา	3.75	-	-	-	-	-	0.00	0.08	0.09	0.10	0.16
จิตวิทยาการแนะแนว	3.75	-	-	-	-	-	-	0.08	0.09	0.10	0.16
การศึกษาพิเศษ	3.83	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.02	0.08
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.84	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.07
ภาษาไทย	3.85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.06
สุศึกษา	3.91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 112 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านความรู้ไปช่วยเหลือสังคมโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 113 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. บรรณาธิที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้	ระหว่างกลุ่ม	9	20.44	2.27	2.57**
	ภายในกลุ่ม	387	342.26	0.88	
	รวม	396	362.70		
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน	ระหว่างกลุ่ม	9	22.76	2.53	2.78**
	ภายในกลุ่ม	387	352.56	0.91	
	รวม	396	375.32		
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่	ระหว่างกลุ่ม	9	20.79	2.31	3.43**
	ภายในกลุ่ม	387	260.96	0.67	
	รวม	396	281.75		
4. ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด	ระหว่างกลุ่ม	9	12.77	1.42	2.49**
	ภายในกลุ่ม	387	220.78	0.57	
	รวม	396	233.55		

ตาราง 113 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ	ระหว่างกลุ่ม	9	8.66	0.96	1.35
	ภายในกลุ่ม	387	295.43	0.71	
	รวม	396	284.09		
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	9	12.98	1.44	1.93*
	ภายในกลุ่ม	387	289.95	0.75	
	รวม	396	302.93		
7. รู้คุณค่าของการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	9	12.24	1.36	1.58
	ภายในกลุ่ม	387	332.93	0.86	
	รวม	396	345.17		
8. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและ น่าสนใจ	ระหว่างกลุ่ม	9	10.60	1.18	1.64
	ภายในกลุ่ม	387	278.38	0.72	
	รวม	396	288.98		

ตาราง 113 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	ระหว่างกลุ่ม	9	13.61	1.51	1.99*
	ภายในกลุ่ม	387	293.32	0.76	
	รวม	396	306.93		
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา	ระหว่างกลุ่ม	9	16.16	1.80	2.28*
	ภายในกลุ่ม	387	305.22	0.79	
	รวม	396	321.38		
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	9	19.26	2.14	2.17*
	ภายในกลุ่ม	387	380.95	0.98	
	รวม	396	400.21		
12. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	9	33.70	3.74	3.46**
	ภายในกลุ่ม	387	418.49	1.08	
	รวม	396	452.19		

ตาราง 113 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่างชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	9	19.81	2.20	2.09*
	ภายในกลุ่ม	387	407.62	1.05	
	รวม	396	427.43		
รวมทุกข้อ	ระหว่างกลุ่ม	9	6.48	0.72	3.28**
	ภายในกลุ่ม	387	84.96	0.22	
	รวม	396	91.44		

*F.05 (9,387) = 1.88

**F.01 (9,387) = 2.41

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนในตาราง 113 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 10 ข้อ รวมกับคะแนนรวมทุกข้อด้วยเป็น 11 จึงได้นำค่า F ที่มีนัยสำคัญทั้ง 11 ค่าไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของนิวแมนคูลล์ (Newman Keuls) ต่อไป ดังผลตาราง 114 - 124 ต่อไปนี้

ตาราง 114 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการบรรณาการที่เรียนในสิ่งที่มีคุณสมบัติเรียนได้ของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล	จิตวิทยา	จิตวิทยา	การศึกษา	จิตวิทยา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การบริหาร	ภาษาไทย	เทคโนโลยี	สุศึกษา
	การศึกษา	การแนะแนว	พิเศษ	พิเศษ	พัฒนาการ	ผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่	การศึกษา	การศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา
	3.17	3.38	3.52	3.52	3.52	3.59	3.68	3.81	3.83	3.85	3.95	
การวัดผลการศึกษา	3.17	0.16	0.30	0.30	0.37	0.46	0.59*	0.61	0.63*	0.73*		
จิตวิทยาการแนะแนว	3.38	-	0.14	0.14	0.21	0.30	0.43	0.45	0.47	0.57		
การศึกษาพิเศษ	3.52	-	-	0.00	0.07	0.16	0.29	0.31	0.33	0.43		
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.52	-	-	-	0.07	0.16	0.29	0.31	0.33	0.43		
การศึกษาผู้ใหญ่	3.59	-	-	-	-	0.09	0.22	0.24	0.26	0.36		
พลศึกษา	3.68	-	-	-	-	-	0.13	0.15	0.17	0.27		
การบริหารการศึกษา	3.81	-	-	-	-	-	-	0.02	0.04	0.14		
ภาษาไทย	3.83	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.12		
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.85	-	-	-	-	-	-	-	-	0.10		
สุศึกษา	3.95	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

จากตาราง 114 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการบรรณาการที่เรียนในสิ่งที่มีคุณสมบัติเรียนได้จะเรียนได้แตกต่างกันเล็กน้อย แต่ต่างกันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา และสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการพัฒนการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 115 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเองในอดีต

วิชาเอก	จิตวิทยาการแนะแนว		การศึกษาผู้ใหญ่		การวัดผลการศึกษาพิเศษ		จิตวิทยาพัฒนาการ		ภาษาไทยพลศึกษา		การบริหารการศึกษา		เทคโนโลยีทางการศึกษา	
	3.33	3.34	3.39	3.39	3.39	3.39	3.50	3.52	3.77	3.85	3.86	3.98		
จิตวิทยาการแนะแนว	3.33	-	0.01	0.06	0.17	0.19	0.39	0.47	0.48	0.60*				
การศึกษาผู้ใหญ่	3.34	-	0.05	0.05	0.16	0.18	0.38	0.46	0.47	0.59*				
การวัดผลการศึกษา	3.39	-	-	0.00	0.11	0.13	0.33	0.41	0.42	0.54				
การศึกษาพิเศษ	3.39	-	-	-	0.11	0.13	0.33	0.41	0.42	0.54				
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.50	-	-	-	-	0.02	0.22	0.30	0.31	0.43				
ภาษาไทย	3.52	-	-	-	-	-	0.20	0.28	0.29	0.41				
พลศึกษา	3.77	-	-	-	-	-	-	0.08	0.09	0.21				
การบริหารการศึกษา	3.85	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.13				
สุศึกษา	3.86	-	-	-	-	-	-	-	-	0.12				
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.98	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

จากตาราง 115 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว และการศึกษาผู้ใหญ่ แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 116 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับความต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนรู้ของนิสิต

วิชาเอก	เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การศึกษา		การบริหาร		การวัดผล		จิตวิทยา		พลศึกษา		สุขศึกษา		ภาษาไทย	
	ทางการศึกษา	ผู้ให้	ผู้ให้	พัฒนาการ	พิเศษ	พิเศษ	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การแนะแนว	การแนะแนว	การแนะแนว	การแนะแนว	การแนะแนว	การแนะแนว	การแนะแนว	การแนะแนว
$\bar{X}$	3.70	3.84	3.86	3.91	3.92	4.04	4.13	4.26	4.45	4.48								
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.70	0.14	0.16	0.21	0.22	0.34	0.43	0.56*	0.75*	0.78*								
การศึกษาผู้ให้	3.84	-	0.02	0.07	0.08	0.20	0.29	0.42	0.61	0.64								
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.86	-	-	0.05	0.06	0.18	0.27	0.40	0.49	0.52								
การศึกษาพิเศษ	3.91	-	-	-	0.01	0.13	0.22	0.35	0.54	0.57								
การบริหารการศึกษา	3.92	-	-	-	-	0.12	0.21	0.34	0.53	0.56								
การวัดผลการศึกษา	4.04	-	-	-	-	-	0.09	0.21	0.30	0.33								
จิตวิทยาการแนะแนว	4.13	-	-	-	-	-	-	0.13	0.32	0.35								
พลศึกษา	4.26	-	-	-	-	-	-	-	0.16	0.22								
สุขศึกษา	4.45	-	-	-	-	-	-	-	-	0.03								
ภาษาไทย	4.48	-	-	-	-	-	-	-	-	-								

จากตาราง 116 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับความต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกพลศึกษา สุขศึกษา และภาษาไทย มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 117 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับความต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่อยู่มากที่สุดของนิสิต

วิชาเอก	เทคโนโลยี		การพัฒนาผล การศึกษา	ผลศึกษา	จิตวิทยา		การบริหาร การศึกษา	ภาษาไทย	จิตวิทยา พัฒนาการ	การศึกษา พิเศษ	การศึกษา ผู้ใหญ่	สุศึกษา
	ทางการศึกษา	การศึกษา			การแนะแนว	การศึกษา						
$\bar{x}$	3.57	3.74	3.87	3.88	3.90	3.91	4.05	4.13	4.14	4.18		
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.57	-	0.17	0.30	0.31	0.33	0.34	0.48*	0.56	0.57*	0.61	
การพัฒนาผลการศึกษา	3.74	-	0.13	0.14	0.16	0.17	0.17	0.31	0.38	0.39	0.43	
ผลศึกษา	3.87	-	-	0.01	0.03	0.04	0.18	0.17	0.26	0.29	0.33	
จิตวิทยาการแนะแนว	3.88	-	-	-	0.02	0.03	0.17	0.15	0.25	0.26	0.30	
การบริหารการศึกษา	3.90	-	-	-	-	0.01	0.15	0.23	0.24	0.24	0.28	
ภาษาไทย	3.91	-	-	-	-	-	0.14	0.22	0.23	0.23	0.27	
จิตวิทยาพัฒนาการ	4.05	-	-	-	-	-	-	0.08	0.09	0.09	0.13	
การศึกษาพิเศษ	4.13	-	-	-	-	-	-	-	0.01	0.01	0.05	
การศึกษาผู้ใหญ่	4.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.04	
สุศึกษา	4.18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

จากตาราง 117 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่อยู่มากที่สุด แต่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ และการศึกษาผู้ใหญ่ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 118 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการณ์ความสูงเมื่อได้เรียนของนิสิต

สาขาวิชาเอก	การวัดผล ภาษาไทย		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การศึกษา		พลศึกษา		การบริหาร		จิตวิทยา		การศึกษา		สาขาวิชาเอก	
	การศึกษ	การศึกษ	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	การแนะแนว	ผู้ใหญ่	การศึกษา	การศึกษา	พลศึกษา	พลศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	พัฒนาการ	พิเศษ	พิเศษ	พิเศษ	พิเศษ
	3.57	3.70	3.72	3.75	3.77	3.89	3.96	4.05	4.17	4.18								
การวัดผลการศึกษา	3.57	0.13	0.15	0.05	0.02	0.32	0.39	0.48	0.60	0.61*								
ภาษาไทย	3.70	-	0.02	0.05	0.07	0.19	0.26	0.35	0.42	0.48								
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.72	-	-	0.03	0.05	0.17	0.24	0.33	0.45	0.46								
จิตวิทยาการแนะแนว	3.75	-	-	-	0.02	0.14	0.21	0.30	0.42	0.43								
การศึกษผู้ใหญ่	3.77	-	-	-	-	0.12	0.19	0.28	0.40	0.41								
พลศึกษา	3.89	-	-	-	-	-	0.07	0.16	0.28	0.29								
การบริหารการศึกษา	3.96	-	-	-	-	-	-	0.09	0.21	0.22								
จิตวิทยาพัฒนาการ	4.05	-	-	-	-	-	-	-	0.12	0.05								
การศึกษาพิเศษ	4.17	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01								
สาขาวิชาเอก	4.18	-	-	-	-	-	-	-	-	-								

จากตาราง 118 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการมีความสูงเมื่อได้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกสุขศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 119 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับความเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไปของนิสิต

วิชาเอก	การวัดผล การศึกษา	เทคโนโลยีทางการศึกษา	สุขศึกษา	จิตวิทยา การแนะแนว	การศึกษา ผู้ใหญ่	ภาษาไทย	การบริหาร การศึกษา	การศึกษา พิเศษ	พลศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ
$\bar{x}$	3.83	3.96	4.05	4.06	4.11	4.22	4.27	4.30	4.32	4.43
การวัดผลการศึกษา	3.83	0.13	0.22	0.23	0.28	0.39	0.44	0.47	0.49	0.60*
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.96	-	0.09	0.10	0.15	0.26	0.31	0.34	0.36	0.47
สุขศึกษา	4.05	-	-	0.01	0.06	0.17	0.22	0.25	0.27	0.38
จิตวิทยาการแนะแนว	4.06	-	-	-	0.05	0.16	0.21	0.24	0.26	0.37
การศึกษาผู้ใหญ่	4.11	-	-	-	-	0.11	0.16	0.19	0.21	0.32
ภาษาไทย	4.22	-	-	-	-	-	0.05	0.08	0.10	0.21
การบริหารการศึกษา	4.27	-	-	-	-	-	-	0.03	0.05	0.16
การศึกษาพิเศษ	4.30	-	-	-	-	-	-	-	0.02	0.13
พลศึกษา	4.32	-	-	-	-	-	-	-	-	0.11
จิตวิทยาพัฒนาการ	4.43	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 119 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการศึกษาเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 120 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการให้ได้รับปริญญาองงผลิต

สาขาวิชาเอก	เทคโนโลยี		การศึกษาระดับสูง		การศึกษาระดับสูง		การศึกษาระดับสูง		การศึกษาระดับสูง		การศึกษาระดับสูง	
	ทางการศึกษา	ผู้ใหญ่	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง	การศึกษาระดับสูง
$\bar{X}$	3.91	3.93	3.96	4.02	4.09	4.15	4.32	4.33	4.43	4.48		
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.19	0.02	0.05	0.11	0.18	0.24	0.41	0.42	0.52	0.57*		
การศึกษาผู้ใหญ่	3.93	-	0.03	0.09	0.16	0.22	0.39	0.40	0.50	0.55		
การวัดผลการศึกษา	3.96		-	0.06	0.13	0.19	0.36	0.37	0.47	0.52		
พลศึกษา	4.02			-	0.07	0.13	0.30	0.31	0.41	0.46		
ภาษาไทย	4.09				-	4.06	0.23	0.24	0.34	0.39		
จิตวิทยาการแนะแนว	4.15					-	0.17	0.18	0.28	0.33		
สุขศึกษา	4.32						-	0.01	0.11	0.16		
การบริหารการศึกษา	4.33							-	0.10	0.15		
การศึกษาพิเศษ	4.43								-	0.05		
จิตวิทยาพัฒนาการ	4.48									-		

จากตาราง 120 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชา มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการให้ได้รับปริญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 121 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับ การเพิ่มเติมนวัตกรรมใหม่ให้กว้างขวางมากขึ้นของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		การบริหาร		เทคโนโลยี		การวัดผล		ภาษาไทย		จิตวิทยา		พลศึกษา		จิตวิทยา		การศึกษา		การศึกษา		จิตวิทยา		การศึกษา		พิเศษ		สุศึกษา	
	ผู้ใหญ่	3.39	3.54	3.78	3.80	3.83	3.85	3.96	4.05	4.09	4.14																	
การศึกษานักศึกษา	-	0.15	0.39	0.41	0.44	0.46	0.57	0.63*	0.67	0.72																		
การบริหารการศึกษา	-	-	0.24	0.26	0.29	0.31	0.42	0.51	0.55	0.60																		
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.78	-	-	0.02	0.05	0.07	0.18	0.27	0.31	0.36																		
การวัดผลการศึกษา	3.80	-	-	-	0.03	0.05	0.16	0.25	0.29	0.34																		
ภาษาไทย	3.83	-	-	-	-	0.02	0.13	0.22	0.26	0.31																		
จิตวิทยาและการแนะแนว	3.85	-	-	-	-	-	0.11	0.20	0.24	0.29																		
พลศึกษา	3.96	-	-	-	-	-	-	0.09	0.13	0.18																		
จิตวิทยาพัฒนาการ	4.05	-	-	-	-	-	-	-	0.04	0.09																		
การศึกษาพิเศษ	4.09	-	-	-	-	-	-	-	-	-																		
สุศึกษา	4.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-																		

จากตาราง 121 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการเพิ่มเติมนวัตกรรมใหม่ให้กว้างขวางมากขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 122 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ไปต่างประเทศของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา ผู้ใหญ่	การบริหาร การศึกษา	จิตวิทยา การแนะแนว	เทคโนโลยีทางการศึกษา	การวัดผล การศึกษา	จิตวิทยา พัฒนาการ	ภาษาไทย	พลศึกษา	การศึกษา พิเศษ	สุศึกษา
	2.77	3.27	3.33	3.48	3.54	3.57	3.65	3.66	3.70	3.95
การศึกษาผู้ใหญ่	2.77	0.50*	0.56*	0.71*	0.78*	0.81*	0.89*	0.90*	0.94*	1.19*
การบริหารการศึกษา	3.27	-	0.06	0.21	0.28	0.31	0.39	0.40	0.44	0.69
จิตวิทยาการแนะแนว	3.33		-	0.15	0.22	0.25	0.33	0.34	0.38	0.63
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.48			-	0.07	0.10	0.18	0.19	0.23	0.48
การวัดผลการศึกษา	3.54				-	0.03	0.11	0.12	0.16	0.41
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.57					-	0.08	0.09	0.13	0.38
ภาษาไทย	3.65						-	0.01	0.05	0.30
พลศึกษา	3.66							-	0.04	0.29
การศึกษาพิเศษ	3.70								-	0.25
สุศึกษา	3.95									-

จากตาราง 122 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ไปต่างประเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทย พลศึกษา การศึกษาพิเศษ สุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 123 . เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับกาารให้แหล่งที่ตองการทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่างชัดเจนของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา		การบริการ		เทคโนโลยี		การศึกษา		จิตวิทยา		ภาษาไทย		การวัดผล		พลศึกษา		สุศึกษา		
	ผู้ใหญ่	การศึกษา	การศึกษา	ทางการศึกษา	พิเศษ	พัฒนาการ	การแนะแนว	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา	จิตวิทยา
$\bar{x}$	3.09	3.17	3.17	3.17	3.17	3.20	3.31	3.35	3.43	3.62	3.95								
การศึกษาผู้ใหญ่	-	0.06	0.06	0.06	0.06	0.09	0.20	0.24	0.32	0.59	0.92*								
การบริหารการศึกษา		-	0.00	0.00	0.03	0.14	0.18	0.26	0.53	0.86									
เทคโนโลยีทางการศึกษา			-	0.00	0.03	0.14	0.18	0.26	0.53	0.86									
การศึกษาพิเศษ				-	0.03	0.14	0.18	0.26	0.53	0.86									
จิตวิทยาพัฒนาการ					-	0.11	0.50	0.72											
จิตวิทยาการแนะแนว						-	0.39	0.68											
ภาษาไทย							-	0.60											
การวัดผลการศึกษา								-	0.27										
พลศึกษา									-										
สุศึกษา																			

จากตาราง 123 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เกี่ยวกับกาารให้แหล่งที่ตองการทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่างชัดเจน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกสุศึกษา มีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 124 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้โดยรวมของนิสิต

วิชาเอก	การศึกษา การวัดผล		เทคโนโลยี		จิตวิทยา		การบริหาร		ภาษาไทย		พลศึกษา		จิตวิทยา		การศึกษา		สุขภาพ	
	ผู้ใหญ่	การศึกษาศึกษา	ทางการศึกษา	ทางการศึกษา	การแนะแนว	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา	การศึกษา
	3.65	3.68	3.74	3.76	3.85	3.86	3.91	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94
การศึกษาผู้ใหญ่	3.65	3.68	3.74	3.76	3.85	3.86	3.91	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94	3.94
การวัดผลการศึกษา	-	0.03	0.09	0.11	0.20	0.21	0.26	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29	0.29
เทคโนโลยีทางการศึกษา	3.68	-	0.06	0.08	0.17	0.18	0.23	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26	0.26
จิตวิทยาการแนะแนว	3.74	-	-	0.02	0.11	0.12	0.17	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20
จิตวิทยาการศึกษา	3.76	-	-	-	0.09	0.10	0.15	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18
การบริหารการศึกษา	3.85	-	-	-	-	0.01	0.06	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09
ภาษาไทย	3.86	-	-	-	-	-	0.05	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08
พลศึกษา	3.91	-	-	-	-	-	-	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
จิตวิทยาพัฒนาการ	3.94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การศึกษาพิเศษ	3.94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สุขภาพ	4.15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 124 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอก 10 วิชาเอก มีระดับแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษสาขาวิชาเอกสุขภาพจิตศึกษามีระดับแรงจูงใจมากกว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ สาขาวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ การวัดผลการศึกษา และจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ
บริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ

ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ การวิเคราะห์การใช้ความถี่และร้อยละดังตาราง 125 ต่อไปนี้

ตาราง 125 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ด้านการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการเรียน</u>		
ต้องการให้ลดค่าหน่วยกิต	208	52.40
ต้องการให้ห้องสมุดเปิดบริการในวันเสาร์ทั้งวัน	57	14.36
ต้องการให้จัดการเสียค่าบริการ	48	12.09
ต้องการจ่ายค่าหน่วยกิตในวันต้นเดือน	35	8.81
ต้องการลงทะเบียนเรียนอย่างเสรี	25	6.30
ต้องการให้ลดค่าสมัครสอบข้อเขียนพิสดาร	8	2.01
2. <u>ด้านการวัดผล</u>		
ต้องการการสอบที่มีมาตรฐาน	162	40.80
เห็นว่า การสอบไม่มีมาตรฐาน	38	9.57
ต้องการให้นิสิตมีความคิดอย่างเป็นอิสระในการ ตอบข้อสอบ	24	6.05

ตาราง 125 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ต้องการสอบข้อเขียนพิสดารเมื่อเรียนครบรายวิชา	10	2.52
ต้องการเลือกการทำปฏิญานิพนธ์หรือ สอบข้อเขียนพิสดารอย่างใดอย่างหนึ่ง	10	2.52
3. <u>ด้านวิธีการสอน</u>		
เห็นว่ามีเกณฑ์การสอนดี	180	45.34
ต้องการให้มีการสอนแบบอภิปราย	46	11.58
ต้องการให้อาจารย์มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ	36	9.07
4. <u>ด้านประชาสัมพันธ์หลักสูตร</u>		
ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่าเดิม	180	45.34
ต้องการทิศทางในการเรียน	58	14.61
5. <u>ด้านหลักสูตรและเนื้อหา</u>		
ต้องการให้ปรับปรุงหลักสูตร	160	40.30
ต้องการหลักสูตรที่เน้นการนำไปใช้	55	13.85
ต้องการให้มีการทำปฏิญานิพนธ์เพื่อให้สำเร็จ การศึกษา	15	3.78

ตาราง 125 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
6. ด้านอุปกรณ์การสอน		
ต้องการอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย	160	40.50
ต้องการความสะดวกในการใช้อุปกรณ์	45	11.33
ต้องการมีอุปกรณ์ประจำห้องเรียน	35	8.82
7. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน		
ต้องการบรรยากาศที่เป็นกันเอง	165	41.56
ต้องการห้องเรียนที่ไม่มีเสียงรบกวน	35	8.82
ต้องการห้องเรียนที่มีเครื่องปรับอากาศ	24	6.05
ต้องการเวลาพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิต ที่เรียนวิชาเอกต่างกัน	13	3.27
8. ด้านสวัสดิการ		
ต้องการเรื่องห้องน้ำ	103	25.95
ต้องการเรื่องน้ำดื่ม	80	20.15
ต้องการเรื่องโรงอาหาร	44	11.08
ต้องการบริการห้องสมุดเพิ่มขึ้น	13	3.27
ต้องการบริการถ่ายเอกสาร	10	2.52

ตาราง 125 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
9. <u>ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียน</u>		
ต้องการเวลาจากอาจารย์	202	50.88
ต้องการการแนะนำเรื่องเรียน	40	10.07
ต้องการทุนการศึกษา	20	5.04
10. <u>ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ</u>		
ต้องการบริการห้องสมุดในวันหยุด	89	22.42
ต้องการจัดกิจกรรม	40	10.07
ต้องการเวลาปรึกษาอาจารย์	30	7.56

จากตาราง 125 แสดงว่านิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำนวน 397 คน มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษใน 10 ด้าน ดังนี้

ด้านการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการเรียน มีความคิดเห็นเรื่อง ต้องการให้ลดค่าหน่วยกิต 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ต้องการให้ห้องสมุด เปิดบริการวันเสาร์ทั้งวัน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.36 ต้องการให้งดการเสีย ค่าปรับ 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.09 ต้องการจ่ายค่าหน่วยกิตในวันต้นเดือน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.81 ต้องการลงทะเบียนเรียนอย่างเสรี 25 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.30 และต้องการให้ลดค่าสมัครสอบข้อเขียนพิสดาร 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.01

ด้านการวัดผล มีความคิดเห็นว่าการสอบมีมาตรฐาน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 การสอบไม่มีมาตรฐาน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.57 ต้องการให้นักศึกษามีความคิดอย่างเป็นอิสระในการตอบข้อสอบ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05 และต้องการสอบข้อเขียนพิสดารเมื่อครบรายวิชา 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52

ด้านวิธีการสอน มีความคิดเห็นว่ามีเกณฑ์การสอนดี 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.34 ต้องการให้มีการสอนแบบอภิปราย 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.58 และต้องการให้อาจารย์มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.07

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร มีความคิดเห็นเรื่องต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่าเดิม 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.34 และต้องการทิศทางการเรียน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.61 .

ด้านหลักสูตรและเนื้อหา มีความคิดเห็นเรื่องต้องการให้ปรับปรุงหลักสูตร 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ต้องการหลักสูตรที่เน้นการนำไปใช้ 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.85 และต้องการให้มีการทำปฏิญาณพันธเพื่อใหสำเร็จการศึกษา 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.78

ด้านอุปกรณ์การสอน มีความคิดเห็นว่าการอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.50 ต้องการความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.33 และต้องการมีอุปกรณ์ประจำห้อง 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82

ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน มีความคิดเห็นเรื่องต้องการบรรยากาศที่เป็นกันเอง 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.56 ต้องการห้องเรียนที่ไม่มีเสียงรบกวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 ต้องการห้องเรียนที่มีเครื่องปรับอากาศ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05 และต้องการเวลาพบปะสังสรรค์ระหว่างเอก 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.27

ด้านสวัสดิการ มีความคิดเห็นเรื่องต้องการเรื่องห้องน้ำ 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.95 ต้องการเรื่องน้ำดื่ม 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.15 ต้องการเรื่องโรงอาหาร 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.08 ต้องการบริการห้องสมุดเพิ่มขึ้น

13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.27 และต้องการบริการถ่ายเอกสาร 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.52

ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียน มีความคิดเห็นเรื่อง ต้องการเวลาจากอาจารย์ 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.88 ต้องการการแนะนำเรื่องเรียน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.07 และต้องการทุนการศึกษา 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.04

ส่วนด้านความคิดเห็นอื่น ๆ นั้น นิสิตมีความต้องการใช้บริการห้องสมุดในวันหยุด 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.42 ต้องการจัดกิจกรรม 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.07 และต้องการเวลาปรึกษาอาจารย์ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.56

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะส่วนตัวของนิสิตในด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และสาขาวิชาเอก

2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทภาคพิเศษของ นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยแบ่งตามแรงจูงใจ 6 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้

3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทภาคพิเศษของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และสาขาวิชาเอก

4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวของนิสิต และแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ข้อมูลนี้สามารถโยงไปสู่หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งจะช่วยให้เกิดทฤษฎีและรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนการสอน เป็นประโยชน์กับนักการศึกษาผู้ใหญ่ ทำให้สามารถปรับปรุงกระบวนการและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้ใหญ่ และยังนำไปสู่การส่งเสริมความพยายามในการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของประสบการณ์ในการเรียนด้านต่าง ๆ สำหรับผู้ใหญ่ นอกจากนี้แล้วข้อมูลยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยในการวางแผนรับและขยายการเปิดสาขาวิชา ให้ตอบสนองแรงจูงใจและสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและสังคมมากขึ้นด้วย

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
2. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
3. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
4. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน
5. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีสาขาวิชาเอกต่างกัน มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ชั้นปี 1, 2 และ 3 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประจำปีการศึกษา 2534 จำนวน 10 สาขาวิชาเอก จำนวน 550 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนิสิตปริญญาโทปี 1 และ 2 จำนวน 421 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าตัวเลือก จำนวน 72 ข้อ (ดังแสดงในภาคผนวก ข)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในเดือนมีนาคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1 และ 2 จำนวน 421 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน 407 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.67 เมื่อตรวจสอบแล้วได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิจัย จำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.30

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. คำนวณหาค่าร้อยละสำหรับข้อมูลส่วนตัว
2. สำหรับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ทำโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย สำหรับจำนวนกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม ใช้ F-test และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าว โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Package for the Social Sciences Version-X)

4. สำหรับข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการบริการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษ วิเคราะห์ทำโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของนิสิต นิสิตกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 61.00 ส่วนเพศชายมีร้อยละ 39.00 ส่วนมากจะมีอายุ 26 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมาจ้อยละ 29.50 มีอายุ 36 - 45 ปี และที่เหลือเพียงร้อยละ 9.00 มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ทางด้านสถานภาพสมรสนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 59.70 เป็นโสด ที่สมรสแล้วมีเพียงร้อยละ 40.30 ส่วนทางด้านอาชีพพบว่าส่วนใหญ่ที่นิสิตประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 86.10 ที่เหลือเป็นอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 13.90 ส่วนทางด้านสาขาวิชาเอกนั้นมี 10 สาขาวิชา ซึ่งเรียงตามลำดับ พลศึกษา การบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การศึกษาผู้ใหญ่ ภาษาไทย การศึกษาพิเศษ และสุขศึกษา

2. แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิต ซึ่งมี 6 ด้าน สรุปผลดังนี้

ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเรียนเพื่อรู้สูงสุด ($\bar{X} = 3.83$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้คือ

การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.73$) การนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม ($\bar{X} = 3.70$) การประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.62$) การหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ($\bar{X} = 3.52$) และการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.43$)

เมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการศึกษาต่อเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมี 62 ข้อ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ

3. เปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาค่ของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และสาขาวิชาเอก สรุปผลได้คือ

3.1 ด้านเพศ พบว่านิสิตชายและหญิงมีแรงจูงใจโดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า นิสิตชายมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการต้องการพบเพื่อนใหม่ (ระดับ .05) และเกี่ยวกับการต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ (ระดับ .01) และนิสิตหญิงมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน และด้านการเรียนเพื่อรู้เกี่ยวกับการรู้คุณค่าทางการศึกษา (ระดับ .05) และเกี่ยวกับการต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ (ระดับ .01)

3.2 ด้านอายุ พบว่านิสิตที่มีอายุต่างกันมีระดับแรงจูงใจโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

กลุ่มอายุ 26 - 35 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอายุ 36 - 45 ปี ในด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน (ระดับ .05) ด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน (ระดับ .05) ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่าย (ระดับ .05) เกี่ยวกับการเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือกิจกรรมประจำวัน (ระดับ .05) เกี่ยวกับการขจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน (ระดับ .05) ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่เรียนวิชานี้ (ระดับ .05) เกี่ยวกับการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา (ระดับ .05) เกี่ยวกับการเน้นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่มีอาศัยอยู่ (ระดับ .05)

กลุ่มอายุ 26 - 35 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอายุ 46 ปี ขึ้นไป ในด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน และเกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน (ระดับ .05) ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่าย (ระดับ .05) เกี่ยวกับการ

หลักฐานปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน (ระดับ .05) ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนวิชานี้ (ระดับ .05) ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น และเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ (ระดับ .05)

กลุ่มอายุ 26 - 35 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอายุ 36 - 45 และ 46 ปีขึ้นไป ในด้านด้านการหลักฐานจากสภาพที่เป็นอยู่เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่าย (ระดับ .05) ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนวิชานี้ (ระดับ .05) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ (ระดับ .05)

กลุ่มอายุอื่น เช่น 46 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอายุ 26 - 35 ปี ในด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับการบรรณาธิที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมีความสามารถเรียนได้ (ระดับ .05) กลุ่มอายุ 36 - 45 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอายุ 26 - 35 ปี ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม (ระดับ .05) และเกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ (ระดับ .05) กลุ่มอายุ 36 - 45 ปี มีแรงจูงใจสูงกว่ากลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับการมีสมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน (ระดับ .05)

3.3 ด้านสถานภาพสมรส พบว่านิสิตที่เป็นโสดและสมรสมีระดับแรงจูงใจโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่เป็นโสดมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตที่สมรสแล้วอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากสังคมบางประการ (ระดับ .05) และในด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นเกี่ยวกับเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำเป็นประเพณีในหน่วยงาน (ระดับ .05) และสูงกว่าเกี่ยวกับเพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย (ระดับ .05) และในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับเพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา (ระดับ .05)

3.4 ด้านอาชีพ พบว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการและอาชีพอื่นที่ไม่ใช่

รับราชการมีระดับแรงจูงใจโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีอาชีพรับราชการมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตที่มีอาชีพที่ไม่ใช่รับราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเกี่ยวกับการต้องการพบเพื่อนใหม่ (ระดับ .05) และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมเกี่ยวกับการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้ (ระดับ .05) และเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัวกับเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่ (ระดับ .05)

3.5 ด้านสาขาวิชาเอก พบว่านิสิตที่มีสาขาวิชาเอกแตกต่างกันมีระดับแรงจูงใจโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังต่อไปนี้

ในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (ระดับ .01) และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่า นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษวิชาเอกการบริหารการศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา และนิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวเกี่ยวกับการต้องการพบเพื่อนใหม่ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา พลศึกษา สุขศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกทางบริหารการศึกษาและสุขศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับคู่ครองหรือเพื่อน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวเกี่ยวกับการมีโอกาสได้คุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในวิชาที่เรียน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตจิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมรวมกลุ่ม (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกภาษาไทย การบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว พลศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การศึกษาพิเศษ และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับ

การให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกสุขศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกภาษาไทย เกี่ยวกับการต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่ (ระดับ .05)

ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่านิสิตวิชาเอกพลศึกษา ภาษาไทย สุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ และการบริหารการศึกษา และนิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว เกี่ยวกับการที่ผู้บังคับขานับสนุนให้มาเรียน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการแนะแนว เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ การวัดผลการศึกษา พลศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา นิสิตวิชาเอกพลศึกษาและสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา และพลศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ เกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา พลศึกษา และสุขศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา และนิสิตวิชาเอกวัดผลการศึกษา และพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา เกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การบริหารการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาแนะแนว และนิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาพิเศษ เกี่ยวกับการที่ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการศึกษาพิเศษ เทคโนโลยีทางการศึกษา สุขศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การวัดผลทางการศึกษาและพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ และนิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา และพลศึกษา เกี่ยวกับการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำเป็นประจำ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการศึกษาพิเศษมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับ

การที่ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน (ระดับ .05) นิสิต
 วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา สุขศึกษา การบริหารการ
 ศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ พลศึกษา ภาษาไทย และการศึกษา
 พิเศษมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุน
 จากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ การ
 บริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา พลศึกษาและเทคโนโลยี
 ทางการศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกพลศึกษาและการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับ
 วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอก
 การบริหารการศึกษา พลศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทย การวัดผลการศึกษา
 และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการโฆษณา
 ประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียนน่าสนใจ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการ
 แนะแนว การวัดผลการศึกษา การบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ จิตวิทยา
 พัฒนาการ พลศึกษา ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจ
 สูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการทำตามความคาดหวังของผู้มีอำนาจ
 เป็นทางการ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา สุขศึกษา ภาษาไทย
 เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ พลศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอก
 การศึกษาผู้ใหญ่ กับนิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา และพลศึกษา มีแรงจูงใจ
 สูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวเกี่ยวกับการให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่า
 ผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ (ระดับ .05)

ด้านการประกอบอาชีพ และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่านิสิตวิชาเอก
 การบริหารการศึกษา ภาษาไทย การศึกษาพิเศษ และการศึกษาผู้ใหญ่ มีแรงจูงใจ
 สูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว และการวัดผลการศึกษา เกี่ยวกับการเพิ่ม
 สมรรถภาพในการทำงาน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา ภาษาไทย
 มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา
 พลศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว เกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน (ระดับ
 .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา ภาษาไทย มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอก

จิตวิทยาพัฒนาการเกี่ยวกับการนำไปประกอบอาชีพหลัก (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาษาไทย จิตวิทยาการแนะแนว การศึกษาพิเศษ การวัดผลการศึกษา พลศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ และการบริหารการศึกษา เกี่ยวกับการนำไปประกอบอาชีพรอง (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ จิตวิทยาพัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา และการบริหารการศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ นิสิตวิชาเอกพลศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกภาษาไทย มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกสุขศึกษาเกี่ยวกับการให้ความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่อยู่เดิม (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกภาษาไทยมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกสุขศึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้าและมั่นคงในวิชาชีพ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกพลศึกษา การวัดผลการศึกษาจิตวิทยาการแนะแนว การบริหารทางการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ และการศึกษาผู้ใหญ่มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกสุขศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น (ระดับ .05)

ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแล้วพบว่า นิสิตวิชาเอกพลศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่และการบริหารการศึกษา เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่าย (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ พลศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา การศึกษาพิเศษ จิตวิทยาการแนะแนว ภาษาไทย เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ สุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการ

ศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการหลักหนี้หน้าที่รับผิดชอบจากงานชั่วคราว (ระดับ .05) นิสิต
 วิชาเอกพลศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีทางการ
 ศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษา
 ผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิตประจำวัน (ระดับ .05) นิสิต
 วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว การบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ การวัดผลการ
 ศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา พลศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทยและสุขศึกษา
 เกี่ยวกับการหลักหนี้สัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข (ระดับ .05)

ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว
 พบว่านิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา สุขศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยา
 พัฒนาการ เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาพิเศษ พลศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว
 และภาษาไทย มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการนำความรู้
 ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนวิชานี้ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกพลศึกษา การวัดผล
 การศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา ภาษาไทยและการศึกษาพิเศษ มีแรงจูงใจสูง
 กว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว (ระดับ
 .05) นิสิตวิชาเอกสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
 เกี่ยวกับการเน้นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ (ระดับ .05) นิสิต
 วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา เกี่ยวกับการ
 เตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารการ
 ศึกษา พลศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ การศึกษาผู้ใหญ่ การ
 ศึกษาพิเศษและสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับ
 การให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากยิ่งขึ้น (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกเทคโนโลยี
 ทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ พลศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิต
 วิชาเอกการวัดผลการศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการรับใช้เพื่อ
 มนุษย์และสังคม (ระดับ .05) นิสิตเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่
 พลศึกษา และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา และ
 จิตวิทยาการแนะแนว เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมงานชุมชน
 (ระดับ .05)

ด้านการเรียนเพื่อรู้ และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่านิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของงาน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกพลศึกษา สุขศึกษาและภาษาไทย มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา เกี่ยวกับการต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการและการศึกษาผู้ใหญ่มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา เกี่ยวกับการต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่มากที่สุด (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกสุขศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกวัดผลการศึกษา เกี่ยวกับการมีความสุขเมื่อได้เรียน (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการวัดผลการศึกษา เกี่ยวกับการให้ได้รับปริญญา (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกจิตวิทยาการพัฒนาการมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกการบริหารทางการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ ภาษาไทย พลศึกษา การศึกษาพิเศษ และสุขศึกษา มีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไปต่างประเทศ (ระดับ .05) นิสิตวิชาเอกสุขศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตวิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปี ข้างหน้าอย่างชัดเจน (ระดับ .05)

4. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษในด้านการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการเรียนมากที่สุดคือ ต้องการให้ลดค่าหน่วยกิต รองลงไปคือ ต้องการให้ห้องสมุดเปิดบริการในวันเสาร์ทั้งวัน ให้งดการเสียค่าบริการ ให้จ่ายค่าหน่วยกิตในวันสิ้นเดือน ให้ลงทะเบียนเรียนได้อย่างเสรี และให้ลดค่าสมัครสอบข้อเขียนพิสตา ด้านการวัดผลนั้น มากที่สุดคือ ต้องการการสอนที่มีมาตรฐาน รองลงไปคือ ให้นิสิตมีความคิดอย่างเป็นอิสระในการตอบข้อสอบ สอบข้อเขียนพิสตาเมื่อเรียนครบรายวิชา และเลือกกระท่างทำปัญญากับการสอบข้อเขียนพิสตา ในด้านวิธีการสอน มากที่สุดคือ

อาจารย์มีเกณฑ์การสอนดี รองลง ไปคือต้องการมีการสอนแบบอภิปรายและให้อาจารย์มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่าเดิม และทิศทางในการเรียน ด้านหลักฐานและเนื้อหา มากที่สุดคือต้องการให้ปรับปรุงหลักสูตร รองลง ไปคือ ต้องการหลักสูตรที่เน้นการนำไปใช้ และให้มีการทำปฏิสัมพันธ์เพื่อให้สำเร็จการศึกษา ด้านอุปกรณ์การสอน มากที่สุดคือต้องการอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย รองลง ไป คือความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ และมีอุปกรณ์ประจำห้องเรียน ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน มากที่สุดคือบรรยากาศที่เป็นกันเอง รองลง ไปคือห้องเรียนที่ไม่มีเสียงรบกวน ห้องเรียนที่มีเครื่องปรับอากาศ และเวลาพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกัน ด้านสวัสดิการ มากที่สุดคือต้องการเรื่องห้องน้ำ รองลง ไปคือ น้ำดื่ม โรงอาหาร บริการห้องสมุดและบริการถ่ายเอกสาร - ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียน มากที่สุดคือ ต้องการให้อาจารย์มีเวลาให้นิสิตมากขึ้น รองลง ไป คือ การแนะแนวเรื่องเรียนและทุนการศึกษา และในด้านความคิดเห็นอื่น ๆ มากที่สุดคือต้องการบริการห้องสมุดในวันหยุด รองลง ไปคือ จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และมีเวลาปรึกษากับอาจารย์ที่แน่นอน

อภิปรายผล

1. จากข้อมูลส่วนตัวของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีอายุ 26 - 35 ปี และมีอาชีพรับราชการ มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศูนย์สถิติการศึกษาแห่งชาติ (National Center for Education Statistics 1975) ของสหรัฐอเมริกาหรือที่เรียกว่า NECS ซึ่งได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุน้อย ผิวดำ มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูง และทำงานประจำเกี่ยวกับการให้บริการสังคม ส่วนเพศนั้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าแนวโน้มของผู้ที่ต้องการเรียนต่อจะเป็นบุคคลที่มีอายุน้อย และมีอาชีพที่มีความมั่นคงอยู่ในประเภทของอาชีพด้านวิชาชีพมากกว่าอื่น ๆ

2. แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิต

ผลการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ พบว่ามีระดับแรงจูงใจสูงในการเข้าศึกษาต่อด้านการเรียนเพื่อรู้ คือ มาเรียนเพราะต้องการเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป การเรียนเพื่อให้ได้รับปริญญา และการต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ ทั้งนี้อาจมาจากค่านิยมของสังคมไทยที่เน้นความสำคัญของการศึกษา อีกประการหนึ่งคือความต้องการนำทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ ทำให้บุคคลต้องเรียนสูงขึ้น และพัฒนาตัวเองในด้านความรู้มากขึ้น ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัตนา พุ่มไพศาล (2521 : 33) ที่ได้สำรวจความต้องการในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาพบว่า ผู้ใหญ่ที่เข้าเรียนต่อให้ความสำคัญต่อการต้องการประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรและเพื่อยกระดับการศึกษา นอกจากนั้นเพื่อต้องการพบเพื่อนใหม่ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพอใจ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวัน เพื่อหางานใหม่ เพื่อต้องการเข้าใจปัญหาสังคม เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาส่วนตัว

3. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิต เมื่อจำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้แก่

ตัวแปรด้านเพศ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อรวมกันทุกด้านระหว่างเพศชายและหญิง ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตชายมีแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการต้องการพบเพื่อนใหม่และการต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสังคมไทยเปิดโอกาสและให้ความเป็นอิสระให้เพศชายมากกว่าเพศหญิง ในด้านการประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน ซึ่งอาจทำให้เพศชายสนใจที่จะได้กลุ่มพวกหรือมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงานซึ่งผลวิจัยนี้ก็ตรงกับผลการวิจัยของ สุนทรีย์ ไคมิน และสนิท สมัครการ (2522) ที่พบว่าเพศชายให้ความสำคัญต่อการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นมากกว่าเพศหญิง ส่วนในด้านการเรียนเพื่อรู้ นิสิตหญิงมีแรงจูงใจเกี่ยวกับการรู้คุณค่าของการศึกษา มากกว่าชาย อาจเป็นเพราะในปัจจุบันนี้ผู้หญิงมีโอกา และได้รับการส่งเสริมทาง

การศึกษามากขึ้นทำให้มีโอกาสที่จะเลือกงานหรือเลื่อนตำแหน่งการงานมากขึ้นกว่าเดิม จึงทำให้มีความกระตือรือร้นทางด้านการศึกษา ส่วนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม นั้นไม่มีความแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะปัจจัยดังกล่าวนี้อาจไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญ ในสังคมไทยในด้านการตัดสินใจศึกษาต่อของบุคคลและผลการวิจัยข้อนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของโบเชียร์ (Boshier. 1968) ที่พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นและด้านการเรียนเพื่อรู้สูงกว่านักศึกษาหญิง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของหน่วยบริการทดสอบทางการศึกษา ที่พบว่านักศึกษาผู้ใหญ่ชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านประกอบอาชีพสูงกว่านักศึกษาหญิง หรือผลการวิจัยของมอร์สแตน และสมาร์ท (Morstain and Smart. 1974 : 83) ที่พบว่าเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการมีความรู้ ซึ่งจะแตกต่างไปจากเพศชาย

ตัวแปรด้านอายุ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อร่วมกันระหว่าง นิสิตที่มีอายุ 26 - 35 ปี 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป ไม่พบความแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับการสรุปผลการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ของ ดาร์เคนวัลด์ (Darkenwald) ว่าอายุไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 154; อ้างอิงมาจาก Darkenwald. 1982) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่คนกลุ่มนี้เข้าเรียนต่อไม่ใช่เกิดจากแรงจูงใจด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว หากแต่จะต้องประกอบด้วยแรงจูงใจหลายด้าน ประกอบกันที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาได้

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า นิสิตที่มีอายุ 26 - 35 ปี และอายุ 36 - 45 ปี มีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นมากกว่ากลุ่มนิสิตที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป ส่วนกลุ่มอายุ 46 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้สูงกว่ากลุ่มอายุ 26 - 35 ปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3) ที่พบว่าผู้มีอายุน้อยมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง และ

ผู้ที่มีอายุมากมีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้สูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีอายุน้อยนั้นยังต้องการการสนับสนุนจากบุคคลอื่นให้เรียนต่อเพื่อความก้าวหน้าของอาชีพ บุคคลเหล่านี้ อาจเป็นผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน หรือสมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียนก็ได้

ตัวแปรด้านสถานภาพสมรส เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการศึกษาต่อรวมกันทุกด้านระหว่างนิสิตที่เป็นโสดกับสมรสแล้วนั้นไม่พบความแตกต่าง ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตที่เป็นโสดมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อสูงกว่านิสิตที่สมรสแล้วถึง 4 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม ที่เป็นเช่นนี้เพราะนิสิตที่เป็นโสด เป็นผู้ที่มีความว่างเป็นของตัวเอง ไม่มีภาระครอบครัวที่จะต้องแบ่งเวลาให้ไป จึงสามารถอุทิศเวลาให้แก่ผู้อื่นและสังคมได้มากกว่านิสิตที่สมรสแล้ว และมีความต้องการที่จะใช้เวลาว่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ทั้งตนเองและผู้อื่น สำหรับด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้ นั้นเป็นแรงจูงใจที่ไม่มี ความแตกต่างกันระหว่างนิสิตที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาพสังคมปัจจุบันบังคับให้ทุกคนต่างต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดด้วยการทำงานและการเพิ่มพูนความรู้ให้กับตัวเอง เพราะฉะนั้นจึงเป็นไปได้ว่าทุกคนมองเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อเท่า ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาเคนวัลด์ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2530 : 149; อ้างอิงมาจาก Darkenwald. 1982) ซึ่งพบเหตุผลในการเรียนต่อของผู้ใหญ่ว่า เพื่อปรับปรุงการทำงานหรือความก้าวหน้าในอาชีพและเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพหรือความพึงพอใจในบทบาทของพ่อแม่หรือสามีภรรยา ด้วยเหตุนี้แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อดังกล่าวของนิสิตที่เป็นโสดและสมรสจึงไม่น่าแตกต่างกันด้านการประกอบอาชีพและด้านการเรียนเพื่อรู้

ตัวแปรด้านอาชีพ เมื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจระหว่างนิสิตที่ประกอบอาชีพรับราชการ เอกชน รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอิสระ โดยพบว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการ และอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการนั้น มีแรงจูงใจโดยรวมแล้วไม่พบความแตกต่างกัน

ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการมีแรงจูงใจมากกว่านิสิตที่มีอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ที่เป็นเช่นนี้เพราะนิสิตที่มีอาชีพรับราชการมองเห็นความสำคัญในการติดต่อประสานงานของหน่วยอื่นมาก ทั้งนี้เพราะงานราชการเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือที่ดีและการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ลักษณะดังกล่าวนี้ก็ได้ผลในงานวิจัยชิ้นอื่น ๆ แล้ว ดังเช่นงานของ สุนทร โคมินและสนิท สัมครการ ดังกล่าวมาแล้ว ส่วนแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมนั้น นิสิตที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ เอกชน และอาชีพอิสระ มีแรงจูงใจมากกว่านิสิตที่มีอาชีพรับราชการซึ่งอาจเป็นเพราะการสนับสนุนจากลักษณะของงานก็ได้ที่ต้องมุ่งสังคมด้วย ซึ่งอันนี้ตรงกับทฤษฎีแรงจูงใจของ มาสโลว์ (Maslow, 1954 : 80) ที่อธิบายว่าความต้องการของมนุษย์ขั้นที่สี่ คือความต้องการได้รับการยกย่องนับถือ เป็นการยอมรับจากสังคม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ครอสและแวลเลย์ (Darkenwald and Mesiam, 1985 : 128 - 130; citing Cross and Valley, 1982) ที่พบว่าผู้ใหญ่ที่เข้าศึกษาต่อมีเหตุผลในการเข้าเรียนด้านสังคมด้วย ส่วนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ และด้านการเรียนเพื่อรู้นั้น ไม่พบความแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิสิตทั้งสองกลุ่มต่างมีแรงจูงใจในด้านทั้งสิ้นเช่นเดียวกัน

ตัวแปรด้านสาขาวิชาเอก นิสิตที่เข้ามาเรียนในแต่ละวิชาเอกนั้นมีแรงจูงใจที่ต่างกันในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยที่แรงจูงใจในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เกี่ยวกับการต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับคู่อหรือเพื่อน เกี่ยวกับการมีโอกาสได้คุ้นเคยกับผู้ที่มีความสามารถในวิชาที่เรียน เกี่ยวกับการต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม เกี่ยวกับการให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ เกี่ยวกับการต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่ จึงเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเข้ามาเรียนต่อเหตุผล ที่เป็นเช่นนี้อาจ

เป็นเพราะนิสิตที่มาเรียนส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ เพราะฉะนั้นการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือการมีส่วนร่วมกับสังคม จึงมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตน

แรงจูงใจสำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ด้านการมาเรียนด้วยแรงสนับสนุนจากผู้อื่น เช่น การที่ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน เกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือนายจ้าง เกี่ยวกับการที่สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน เกี่ยวกับการที่เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน เกี่ยวกับการที่ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน เกี่ยวกับการเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำเป็นประเพณี เกี่ยวกับการที่ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียนแนะนำให้มาเรียน เกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคมต่าง ๆ เกี่ยวกับการที่วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เกี่ยวกับการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียนน่าสนใจ เกี่ยวกับการทำตามความคาดหวังของผู้มีอำนาจเป็นทางการ เกี่ยวกับการให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อในชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาเป็นที่นิยมของสังคมไทย และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาตนเองและบุคคลอื่นด้วย จึงเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจเข้ามาเรียน

แรงจูงใจที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ เช่น เกี่ยวกับการบรรเทาความเบื่อหน่าย เกี่ยวกับการเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้านหรือภารกิจประจำวัน เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหน้าที่รับผิดชอบจากงานชั่วคราว เกี่ยวกับการขจัดปัญหาความวุ่นวายในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงหนีสัมพันธ์ภาพที่ไม่มีความสุข ที่เป็นเช่นนี้ เพราะส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากไม่พอใจสภาพแวดล้อมของหน่วยงานที่เป็นอยู่ และอีกส่วนหนึ่งเป็นความบีบคั้นทางสังคม ซึ่งต้องการให้คนมีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี จึงเป็นแรงจูงใจที่ต้องดิ้นรนเพื่อเข้าศึกษาต่อ

แรงจูงใจที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม เช่น การนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนวิชานี้ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว เกี่ยวกับการเน้นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่ เกี่ยวกับการ

เตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม เกี่ยวกับการให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ มากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการรับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม เกี่ยวกับการปรับปรุงความสามารถในการมีส่วนร่วมงานชุมชน ที่เป็นเช่นนี้เพราะในปัจจุบันมีการตื่นตัวในการศึกษาและนำการศึกษาไปใช้แก้ปัญหา และพัฒนาสังคม ฉะนั้นการมีความรู้เพิ่มขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น เหตุผลนี้อาจเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

ปัจจัยสุดท้ายที่มีความสำคัญ คือแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ เช่น เกี่ยวกับการเป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเกี่ยวกับการต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ เกี่ยวกับการต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด เกี่ยวกับการมีความสุขเมื่อได้เรียน เกี่ยวกับการให้ได้รับปริญญา เกี่ยวกับการเพิ่มเติมความรู้เดิมให้กว้างขวางมากขึ้น เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์เพื่อเดินทางไปต่างประเทศ เกี่ยวกับการให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่างชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถสูงขึ้นทันกับการพัฒนาสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาให้ทันกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นข้างหน้า เป็นเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ เพื่อหาความรู้ให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้เรียนส่วนมากเป็นกลุ่มอายุน้อยและมีแรงจูงใจในด้านการเรียนเพื่อรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อและปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ผู้เรียนเพศหญิงเป็นผู้รู้คุณค่าการศึกษา ในกลุ่มนี้เพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย และผู้เรียนยังมาเรียนด้วยเหตุผลอื่น เช่น ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่น และยังมาเรียนเนื่องจากต้องการหลีกเลี่ยงจากสภาพแวดล้อมอีกด้วย การศึกษาต่อปริญญาโทมีความจำเป็นต้องจัดให้กับบุคคลและผู้เรียนมาเรียนด้วยปัจจัยหลายอันที่เข้ามามีส่วนร่วมเข้ามาเรียน ในการปฏิบัติ

1.1 ต้องขยายในวิชาเอกต่าง ๆ และเปิดให้ได้รับจำนวนมากขึ้น โดยที่ความแตกต่างในด้านเพศไม่เป็นสิ่งสำคัญ

1.2 แรงจูงใจด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ จึงน่าจะเป็นการชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนนั้นไม่ได้มีจุดมุ่งหมายนำความรู้ไปใช้ในหลายด้าน ทั้งในด้านการพัฒนาตนเองและสังคมด้วย

1.3 ในการศึกษาต่อปริญญาโทเป็นการศึกษาที่ได้รับการสนับสนุนโดยทั่วไปทั้งในระดับหน่วยราชการที่สังกัดและของหน่วยงานใหญ่ ๆ ด้วย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาระดับนี้มุ่งไปที่คนทั่วไป

2. ในการจัดการศึกษาปริญญาโทภาคพิเศษควรมุ่งเน้นด้านความรู้หรือเนื้อหาสาระของวิชาที่เปิดสอนเป็นสำคัญ ให้ความรู้ที่สามารถนำไปปรับปรุงหรือประกอบอาชีพในแต่ละสาขาวิชาเอก

3. ควรจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสรู้จักกันมากขึ้น เพื่อให้สามารถสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนมากที่สุด

4. ข้อเสนอแนะที่มหาวิทยาลัยควรพิจารณาการจัดการเรียนการสอนในบัณฑิตศึกษา สอนองความต้องการของนิสิตมากยิ่งขึ้น โดยมีการปรับปรุงค่าใช้จ่ายในการเรียน เพิ่มสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักศึกษา จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยและได้รับความสะดวกในการใช้ตลอดจนการสนับสนุนนิสิตในด้านต่าง ๆ ข้อเสนอแนะที่นำมาเสนอนี้ได้มาจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษจากการวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยในเรื่องนี้อีก แต่ให้ครอบคลุมตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภูมิลาเนา สถาบันการศึกษาเดิม ตำแหน่งงาน รายได้ จำนวนครั้งที่สอบเข้า

2. ควรใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เรียนที่มีอายุน้อยเช่นกลุ่มอายุ 26 - 35 จะเป็นกลุ่มที่จะศึกษาเป็นหลัก เพราะเป็นกลุ่มที่มีผู้เรียนมากที่สุด และควรศึกษาด้าน

แรงจูงใจโดยละเอียดอีกครั้งมีการเปรียบเทียบผู้ที่เรียนในสถาบันการศึกษาที่ต่างกัน
ประเภทสถาบันการศึกษาของรัฐบาลและของเอกชน

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโทภาคปกติและ
ภาคพิเศษ เพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตปริญญาโทมากยิ่งขึ้น

4. ควรศึกษาปัญหา อุปสรรคและความต้องการของนิสิต ในการเรียน
การสอนปริญญาโทภาคพิเศษให้ละเอียดในด้านต่าง ๆ

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสว่างซ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528.
- ขุนทอง อินทร์ไทย. "การศึกษาในระดับปริญญาโท," นิต้า 18. หน้า 76-79,
องค์การนักศึกษาศาสนาบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2519.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก,"
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17-23, ธันวาคม 2524 - มกราคม
2525.
- จรรยา โกมลบุญย์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2528.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. "การจูงใจและการเข้าใจกับการสอน," วิทยาสาร. 12 :
20-22; ธันวาคม 2520.
- เขียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
ผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527.
- ณัฐฉิ ธรรมกุลมงคล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทศึกษานอกระบบ ในเขต
กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. จิตวิทยาสังคม. 2518. อัดสำเนา.
- ถวิล เกื้อกุลย่วงศ์. การจูงใจเพื่อผลงาน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2528.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. "เรียนเพื่ออะไร," วิทยาคารย. 4 : 32-35;
ตุลาคม - ธันวาคม 2526.
- ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษร, 2528.

- ประหยัศ ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
 อัดสำเนา.
- ปรุง บุญผดุง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของ
นักเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิต
 พัฒนบริหารศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
 2 : 7-35; ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.
- เพ็ญแข ประจวบจันทน์. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- มนัสวีร์ บุญเปี่ยม. แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าโรงเรียนพยาบาล
ผดุงครรภ์และอนามัย กองทัพบก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- ยนต์ ชุ่มจิตต์. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่ม
วิทยาลัยครูภาคตะวันตก. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวง
 ศึกษาธิการ, 2525. อัดสำเนา.
- ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษา
ฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : ศึกษาพร จำกัด, 2531.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย และวัชรภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นนิสิต
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะพาณิชย-
 ศาสตร์และการบัญชี กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
 อัดสำเนา.

ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย. โครงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ
ชั้นปริญญาโทบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, 2532.

..... . หลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา 2534. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, 2534.

..... . คู่มือและตารางสอนระดับบัณฑิตศึกษา 2534. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย, 2535.

..... . ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย,
2535.

สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรสยาม
การพิมพ์, 2526.

..... . การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.

สุวรรณ ลีลาภรณ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียน
พลตำรวจศึกษาเปรียบเทียบกับนักเรียนตำรวจภูธรและนครบาล. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อุดลำนานา.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
ผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร,
2533.

..... . หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.

อรรถพล เต็ดดวง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาล
ของนักเรียนพลตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518. อุดลำนานา.

อุทุมพร ทองอุไทย. "ความมุ่งหวังในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา," วารสารวิจัย
ทางการศึกษา. 10 : 63-74; ตุลาคม 2523.

อุเทน บัญญา, ยงยุทธ เปลียนผดุง และบุบผา อนันต์สุชาติกุล. การเลือกเข้าศึกษา
ในคณะศึกษาศาสตร์ และทัศนคติต่ออาชีพครูของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520. เชียงใหม่ : คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2520. อุดลำนานา.

- Boshier, Roger W. "Motivation Orientations of Adult Education Participants : A Factor Analytic Exploration of Houle's Typology," Adult Education. Vol. 21, No. 1, 1971.
- Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed., New York : Harper, 1970.
- Darkenwald, Gordon G. and Sharan B. Merriam Adult Education : Foundation of Practice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.
- Edward, Gross and Dmitai Etzioni. Work and Nature Man. New York : Crowell, 1966.
- Good, Cater V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill, 1973.
- Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison, Wisc., : University of Wisconsin Press, 1961.
- Krejcie, Robert V. and Daryle Morgan. Educational and Psychological Measurement. Minnesota, 1970.
- Lindgren, Henry C. Educational Psychology in the Classroom. New York : John Wiley & Sons Inc., 1967.
- Maslow, A. H. Motivation and Personality in the Classroom. New York : Harper & Brothers, 1954.
- Morstain, Barry R. and John C. Smart "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Multivariate Analysis of Group Differences," Adult Education. Vol. 24, No.2, 1974.
- National Institute for Adult Education. "Adequacy of Provision," Adult Education. Vol. 42, No.6, 1970.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd ed., New York : McGraw-Hill, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์คัดลอกแบบสอบถาม

(สำเนา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

20 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ

ด้วยข้าพเจ้า .นางรังรอง สีทองดี นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ วิชาเอก การศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงด้วยดี ก็ต่อเมื่อได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน โดยการตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความจริงให้มากที่สุด ซึ่งผลของคำตอบของ ท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถาม ที่แนบมาพร้อมนี้และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางรังรอง สีทองดี)

นิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อ

ตอนที่ 1

ค่านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ 26-35 ปี	☐ 36-45 ปี
☐ 46 ปีขึ้นไป	
3. สถานภาพสมรส

☐ โสด	☐ สมรส
------------------------------	-------------------------------
4. อาชีพ

☐ รับราชการ	☐ อาชีพอื่นที่ไม่ใช่ราชการ
------------------------------------	---
5. สาขาวิชาเอก

☐ จิตวิทยาการแนะแนว	☐ พลศึกษา
☐ จิตวิทยาพัฒนาการ	☐ สุขศึกษา
☐ การวัดผลการศึกษา	☐ ภาษาไทย
☐ การศึกษาผู้ใหญ่	☐ เทคโนโลยีทางการศึกษา
☐ การบริหารการศึกษา	☐ การศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 2

ด้านเหตุผลที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเป็นเหตุผลที่เป็นแรงจูงใจทำให้ท่านตัดสินใจ
เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตอบคำถาม
โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของท่านเพียง
ข้อละ 1 ช่องเท่านั้น

ช่องมากที่สุด	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่าน เข้าศึกษาต่อ
ช่องมาก	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ท่าน เข้าศึกษาต่อ
ช่องปานกลาง	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญปานกลางที่ทำให้ท่าน เข้าศึกษาต่อ
ช่องน้อย	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่าน เข้าศึกษาต่อ
ช่องน้อยที่สุด	หมายถึง	เป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่สุดหรือไม่ใช่ เหตุที่ทำให้ท่านเข้าศึกษาต่อ

ข้อที่	แรงจูงใจในการศึกษาต่อ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1.	ต้องการพบเพื่อนใหม่.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร่วมกันกับคู่ครองหรือเพื่อน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4.	เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่มี ความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5.	ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ยอมรับ...	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัว และมีมิตรภาพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7.	ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม.....	.....	.....	.....	.....	.....
8.	เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบาง ประการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
9.	เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการเข้าสังคม..	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้..	.....	.....	.....	.....	.....
11.	ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหญ่.....	.....	.....	.....	.....	.....
12.	ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้มาเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
13.	ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือ นายจ้าง.....	.....	.....	.....	.....	.....
14.	สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้มาเรียน...	.....	.....	.....	.....	.....
15.	เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
16.	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้มาเรียน...	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	แรงจูงใจในการศึกษาต่อ	มาก ที่สุด	มาก กลาง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
17.	เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำเป็น ประเพณีในหน่วยงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
18.	ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียน แนะนำให้มาเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
19.	ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและสมาคม ต่าง ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
20.	วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
21.	การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของสถาบันที่เรียน น่าสนใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
22.	เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่งทาง สังคม.....	.....	.....	.....	.....	.....
23.	เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่เป็นทางการ บางอย่าง.....	.....	.....	.....	.....	.....
24.	เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่มีอำนาจ เป็นทางการ.....	.....	.....	.....	.....	.....
25.	เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มี ตำแหน่งจะ ไป เข้า เรียนต่อในชั้นเรียน สำหรับผู้ใหญ่.....	.....	.....	.....	.....	.....
26.	เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
27.	เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
28.	เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	แรงจูงใจในการศึกษาต่อ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
29.	เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง	.....	.....	.....	.....	.....
30.	เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ	.....	.....	.....	.....	.....
31.	เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญก้าวหน้า ...	.....	.....	.....	.....	.....
32.	เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มีอยู่เดิม	.....	.....	.....	.....	.....
33.	เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	.....	.....	.....	.....	.....
34.	เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคงใน วิชาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
35.	เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวางมากขึ้น..	.....	.....	.....	.....	.....
36.	เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมผู้อื่น	.....	.....	.....	.....	.....
37.	ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ.....	.....	.....	.....	.....	.....
38.	เพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
39.	เพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศจากงานบ้านหรือ ภารกิจประจำวัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
40.	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน.....	.....	.....	.....	.....	.....
41.	เพื่อหลีกเลี่ยงจากภาระหน้าที่รับผิดชอบ การงานชั่วคราว.....	.....	.....	.....	.....	.....
42.	เพื่อจัดปัญหาความวุ่นวายใจในชีวิต ประจำวัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.	เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข.....	.....	.....	.....	.....	.....
44.	เพื่อให้ชีวิตที่ดำเนินต่อไปมีความแตกต่าง ไปจากเดิม.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	แรงจูงใจในการศึกษาต่อ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
45.	เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานใน หน้าที่เดิม.....	.....	.....	.....	.....	.....
46.	ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....	.....	.....	.....	.....	.....
47.	เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัว มากขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
48.	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะ เรียนในวิชานี้.....	.....	.....	.....	.....	.....
49.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	.....	.....	.....	.....	.....
50.	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่	.....	.....	.....	.....	.....
51.	เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาด โอกาสทางการศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
52.	เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลัง ประสบปัญหา.....	.....	.....	.....	.....	.....
53.	เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่ อาศัยอยู่.....	.....	.....	.....	.....	.....
54.	ปรารถนาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือ ให้แก่ชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
55.	เพื่อความ เป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
56.	เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม..	.....	.....	.....	.....	.....
57.	เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษยสัมพันธ์มาก ยิ่งขึ้น.....	.....	.....	.....	.....	.....
58.	เพื่อปรับปรุงความสามารถในการรับใช้ เพื่อนมนุษย์และสังคม.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการจัดการศึกษา
ปริญญาโทภาคพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งท่านกำลัง
ศึกษาอยู่ โดยให้รายละเอียดมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1. ด้านการลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายในการเรียน.....
.....
2. ด้านการวัดผล.....
.....
3. ด้านวิธีการสอน.....
.....
4. ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร.....
.....
5. ด้านหลักสูตรและเนื้อหา.....
.....
6. ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....
.....
7. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน.....
.....
8. ด้านสวัสดิการต่าง ๆ.....
.....
9. ด้านการช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียน.....
.....
10. ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดและข้อเสนอแนะ..
.....
.....

ภาคผนวก ค
ตารางค่าเฉลี่ย

ตาราง 126 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจ	26 - 35 ปี n = 244		36 - 45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการติดต่อสัมพันธ์ . . .	3.73	0.56	3.67	0.55	3.44	0.46	3.36*
ด้านการทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น	3.47	0.61	3.41	0.52	3.25	0.52	2.35
ด้านการประกอบอาชีพ . . .	3.60	0.51	3.60	0.55	3.77	0.41	1.722
ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่	3.59	0.59	3.42	0.59	3.40	0.57	3.89*
ด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือสังคม	3.72	0.49	3.66	0.49	3.72	0.44	0.57
ด้านการเรียนเพื่อรู้	3.83	0.47	3.79	0.52	3.88	0.41	0.47
รวม	3.65	0.41	3.60	0.40	3.65	0.30	0.90

* $F_{.05}(2, 394) = 3.00$

ตาราง 127 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่.....	3.68	0.95	3.79	1.02	4.08	0.81	2.91
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างเพศ...	3.59	0.90	3.55	0.95	3.86	0.72	1.75
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดเห็นร่วมกันกับคู่อุปถัมภ์หรือเพื่อน..	3.59	0.88	3.48	1.02	3.89	0.82	2.75
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จักคุ้นเคยกับผู้ที่ มีความสามารถในสาขาวิชาที่เรียน..	3.68	0.96	3.72	1.06	4.14	0.72	3.50*
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จักและเป็นที่ ยอมรับ.....	3.84	0.89	3.72	0.96	4.00	0.79	1.49
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ ส่วนตัวและมิตรภาพกับผู้อื่นให้ กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	3.82	0.91	3.78	0.97	4.14	0.90	2.16
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม..	3.58	0.97	3.54	1.03	3.97	0.81	2.89
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคม บางประการ.....	3.73	0.90	3.48	1.05	3.50	1.03	3.20*
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านการ เข้าสังคม.....	3.80	0.86	3.76	0.88	3.83	0.94	0.14
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตน ก็เรียนได้.....	3.88	0.86	3.73	0.92	4.11	0.71	2.94

ตาราง 127 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหม่.	3.79	0.95	3.84	0.81	3.81	0.86	0.11
รวม	3.73	0.56	3.67	0.55	3.94	0.46	3.36*

*F.05 (2, 394) = 3.00

ตาราง 128 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นของนิสิต
จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้บังคับบัญชานับสนุนให้มาเรียน...	3.47	1.09	3.15	1.14	3.06	1.26	4.46*
2. ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานหรือ นายจ้าง.....	3.27	1.10	3.34	1.14	3.14	1.33	0.28
3. สมาชิกในครอบครัวสนับสนุนให้ มาเรียน.....	3.26	1.13	3.39	1.14	2.78	1.17	4.04*
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน.....	3.25	1.13	3.32	1.12	2.72	1.14	4.12*
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพแนะนำให้ มาเรียน.....	3.20	1.04	3.25	1.07	3.03	1.00	0.61
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ทำ เป็นประเพณี.....	3.54	1.08	3.38	1.06	3.11	1.12	2.85
7. ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาที่เรียน แนะนำให้มาเรียน.....	3.50	0.98	3.60	0.89	3.50	0.91	0.47
8. ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันและ สมาคมต่าง ๆ	3.42	1.09	3.40	1.03	3.19	1.06	0.69
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงาน.....	3.56	0.89	3.47	0.94	3.42	1.00	0.65

ตาราง 128 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของ สถาบันที่เรียนน่าสนใจ.....	3.47	1.02	3.36	1.08	3.50	0.94	0.50
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ซึ่งตำแหน่ง ทางสังคม.....	3.65	0.98	3.56	0.99	3.44	1.00	0.91
12. เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ เป็นทางการบางอย่าง.....	3.70	0.93	3.61	0.84	3.67	0.68	0.49
13. เพื่อทำตามความคาดหวังของผู้ที่ มีอำนาจเป็นทางการ.....	3.58	0.98	3.40	0.96	3.39	0.87	1.62
14. เพื่อให้เป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้มีตำแหน่งจะไปเข้าเรียนต่อใน ชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่.....	3.65	0.93	3.57	0.95	3.53	0.97	0.42
รวม	3.47	0.61	3.41	0.52	3.25	0.52	2.35

$$*F_{.05}(2, 364) = 3.00$$

ตาราง 129 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน..	3.71	0.95	3.91	1.01	4.06	0.86	3.18*
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งในหน้าที่การงาน.	3.80	1.05	3.90	0.96	4.14	0.90	1.88
3. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพหลัก...	3.56	1.06	3.45	1.07	3.92	1.02	2.63
4. เพื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพรอง...	3.17	1.10	3.19	1.17	2.92	1.18	0.87
5. เพื่อนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ...	3.19	1.13	3.23	1.15	3.22	1.05	0.05
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ไม่เจริญ ก้าวหน้า.....	3.20	1.15	3.44	1.03	3.25	1.05	1.85
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่แตกต่างจากที่มี อยู่เดิม.....	3.96	0.89	3.85	1.01	4.03	0.81	0.81
8. เพื่อสามารถประกอบอาชีพแข่งขันกับ ผู้อื่นได้.....	3.75	0.87	3.62	0.91	3.89	0.78	1.68
9. เพื่อความก้าวหน้าและความมั่นคง ในวิชาชีพ.....	3.77	0.97	3.81	0.95	4.06	0.75	1.47
10. เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กว้างขวาง มากขึ้น.....	3.73	0.95	3.62	0.87	3.86	0.90	1.05

ตาราง 129 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพ	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ เท่าเทียมผู้อื่น.....	3.73	0.89	3.69	0.94	4.03	0.84	2.01
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ..	3.69	0.91	3.52	1.01	3.89	0.78	2.59
รวม	3.60	0.51	3.60	0.55	3.77	0.41	1.72

$$*F_{.05}(2, 394) = 3.00$$

ตาราง 130 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ของนิสิต
จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่ เป็นอยู่	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อบรรเทาความเบื่อหน่าย.....	3.60	0.96	3.35	1.01	3.11	0.92	5.43**
2. เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากงานบ้าน หรือภารกิจประจำวัน.....	3.61	0.92	3.36	0.97	3.36	1.02	3.24*
3. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน	3.52	1.05	3.30	1.04	3.14	1.13	3.07*
4. เพื่อหลีกเลี่ยงจากภาระหน้าที่รับผิดชอบ การทำงานชั่วคราว.....	3.55	1.00	3.44	0.98	3.28	0.85	1.47
5. เพื่อขจัดปัญหาความวุ่นวายใจ ในชีวิตประจำวัน.....	3.54	0.95	3.27	0.97	3.22	1.02	4.02*
6. เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ไม่มีความสุข	3.54	1.02	3.46	1.00	3.53	0.91	0.25
7. เพื่อให้ชีวิตที่จะดำเนินต่อไปมีความ แตกต่างไปจากเดิม.....	3.69	0.92	3.52	0.94	3.75	1.00	1.58
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงาน ในหน้าที่เดิม.....	3.57	0.99	3.61	1.04	3.67	0.93	0.19

ตาราง 130 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยงหนี้จากสภาพที่เป็นอยู่	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	3.64	0.91	3.52	0.88	3.61	1.10	0.70
10. เพื่อให้เข้าใจตนเองรวมทั้งปัญหาส่วนตัวมากขึ้น.....	3.54	0.98	3.38	1.19	3.33	1.22	2.23
รวม	3.59	0.59	3.42	0.59	3.40	0.57	3.89*

* $F_{.05}(2, 394) = 3.00$ ** $F_{.01}(2, 394) = 4.61$

ตาราง 131 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต
จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือสังคม	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่ จะเรียนในวิชานี้.....	3.92	0.93	3.62	1.15	3.31	1.31	7.37***
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว...	3.69	0.86	3.56	0.95	3.58	1.02	0.89
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่ สังกัดอยู่.....	3.81	0.92	3.74	0.87	3.69	1.01	0.44
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา.....	3.72	0.81	3.59	0.87	3.81	1.04	1.31
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่ กำลังประสบปัญหา.....	3.75	0.88	3.43	0.96	3.61	1.05	5.22**
6. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชน ที่อาศัยอยู่.....	3.66	0.86	3.38	0.90	3.56	1.08	3.89*
7. บรรารณาที่จะเป็นอาสาสมัคร สอนหนังสือให้แก่ชุมชน.....	3.64	0.93	3.66	0.97	3.92	0.81	1.41
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น..	3.67	0.83	3.71	0.87	3.81	0.71	0.46
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการ สังคม.....	3.68	0.95	3.93	0.83	3.89	0.78	3.51*

ตาราง 131 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือสังคม	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
0. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์ มากยิ่งขึ้น.....	3.60	0.90	3.87	0.80	3.64	0.83	3.88*
1. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการ รับใช้เพื่อนมนุษย์และสังคม.....	3.73	0.88	3.74	0.89	4.03	0.74	1.83
2. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการมี ส่วนร่วมงานชุมชน.....	3.75	0.91	3.72	0.86	3.83	0.77	0.24
รวม	3.72	0.49	3.66	0.49	3.72	0.44	0.57

* $F_{.05}(2,394) = 3.00$ ** $F_{.01}(2,394) = 4.61$

ตาราง 132 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำแนกตามอายุ

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. บรรารณาที่จะเรียนในสิ่งที่ตนมี ความสามารถเรียนได้.....	3.53	0.98	3.65	0.91	4.00	0.83	4.03*
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของตน.....	3.60	0.98	3.54	0.98	3.81	0.89	1.04
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่.	3.98	0.82	4.14	0.87	4.00	0.89	1.47
4. ต้องการใช้ความสามารถในการ เรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด.....	3.90	0.74	3.86	0.86	4.00	0.65	1.15
5. ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ	3.91	0.85	3.99	0.88	4.11	0.75	1.06
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน.....	3.84	0.86	3.79	0.91	4.14	0.83	2.32
7. รู้คุณค่าของการศึกษา.....	3.91	0.93	3.84	0.95	4.06	0.92	0.77
8. เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและ น่าสนใจ.....	4.02	3.83	3.92	0.91	4.17	0.81	1.25
9. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูง ต่อไป.....	4.09	0.89	4.22	0.88	4.33	0.76	1.74
10. เพื่อให้ได้รับปริญญา.....	4.16	0.86	4.10	0.93	4.11	1.06	0.18
11. เพื่อเพิ่มเติมความรู้เดิมให้ กว้างขวางมากขึ้น.....	3.91	0.97	3.74	0.99	3.42	1.16	4.35*

ตาราง 132 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	26-35 ปี n = 244		36-45 ปี n = 117		46 ปีขึ้นไป n = 36		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
2. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อเดินทางไป ต่างประเทศ.....	3.57	0.97	3.31	1.19	3.11	1.19	4.35*
3. เพื่อให้เห็นสิ่งที่ต้องการทำใน 5 ปี ข้างหน้าอย่างชัดเจน.....	3.41	1.03	3.23	1.02	3.06	1.09	2.61
รวม	3.83	0.47	3.79	0.52	3.88	0.41	0.47

* $F_{.05}(2, 394) = 3.00$

ตาราง 133 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจเป็นรายด้านของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจ	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น.	3.63	0.64	3.77	0.52	3.63	0.49	3.46	0.65	3.92	0.41	3.87	0.59	3.92	0.37	3.71	0.36	3.70	0.58	3.92	0.38	3.85**
ด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น.....	3.28	0.70	3.44	0.56	3.59	0.45	3.02	0.54	3.31	0.34	3.72	0.51	3.72	0.67	3.56	0.56	3.38	0.55	3.51	0.58	6.49**
ด้านประกอบอาชีพ.....	3.54	0.53	3.53	0.47	3.59	0.50	3.59	0.53	3.74	0.44	3.66	0.65	3.63	0.65	3.86	0.37	3.53	0.48	3.66	0.38	1.37
ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพ ที่เป็นอยู่.....	3.51	0.46	3.66	0.64	3.55	0.47	3.02	0.68	3.36	0.43	3.67	0.56	3.84	0.56	3.59	0.30	3.60	0.63	3.60	0.78	6.01**
ด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือสังคม.....	3.61	0.46	3.75	0.60	3.51	0.37	3.56	0.54	3.67	0.37	3.75	0.43	3.91	0.52	3.85	0.32	3.84	0.53	3.83	0.55	2.89**
ด้านการเรียนรู้.....	3.76	0.52	3.94	0.44	3.68	0.41	3.65	0.64	3.85	0.40	3.91	0.53	4.15	0.33	3.86	0.31	3.74	0.40	3.94	0.48	3.28**
รวม	3.54	0.43	3.68	0.40	3.59	0.34	3.39	0.45	3.64	0.24	3.76	0.43	3.86	0.41	3.74	0.29	3.62	0.38	3.74	0.32	4.45**

* F.05(9,387) = 1.88

** F.01(9,387) = 2.41

ตาราง 134 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. ต้องการพบเพื่อนใหม่...	3.35	1.06	3.50	0.63	3.91	0.86	3.48	1.15	4.25	0.70	3.98	1.22	3.41	0.43	3.61	0.89	3.63	0.97	3.87	0.69	4.05**
2. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อน ต่างเพศ.....	3.48	1.07	3.50	0.66	3.52	0.96	3.09	1.18	3.85	0.58	3.89	0.78	4.05	0.90	3.61	0.84	3.54	0.78	3.65	0.83	3.16**
3. ต้องการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นร่วมกับ ผู้ครองหรือเพื่อน.....	3.70	0.98	3.59	0.69	3.63	0.83	3.14	1.17	3.90	0.86	3.66	1.02	3.95	0.65	3.65	0.88	3.54	0.84	3.57	0.90	2.53**
4. เพื่อมีโอกาสได้รู้จัก คุ้นเคยกับผู้ที่มีความ สามารถในสาขาวิชาที่ เรียน.....	3.48	1.13	3.84	0.91	3.59	1.02	4.05	0.89	3.96	0.71	3.70	1.08	3.68	0.89	3.61	0.99	3.48	1.01	4.04	0.88	2.02*
5. ต้องการให้ผู้อื่นได้รู้จัก และเป็นที่ยอมรับ.....	3.54	1.03	3.89	0.84	3.61	0.83	3.57	1.02	3.98	0.81	4.15	0.91	3.95	0.79	3.91	0.85	3.76	0.90	3.91	0.79	2.33*

ตาราง 134 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6. ต้องการขยายการติดต่อสัมพันธ์ส่วนตัวและมีตรรกภาพกับผู้อื่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	3.67	1.00	4.00	0.89	3.50	0.94	3.66	1.12	4.10	0.72	3.96	0.88	3.91	0.92	3.91	0.73	3.87	1.00	3.87	0.87	1.79
7. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม.....	3.46	0.97	3.89	0.84	3.50	0.78	3.09	1.14	3.83	0.81	3.79	1.16	3.68	0.89	3.74	0.75	3.48	1.07	3.83	0.94	2.70**
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทางสังคมบางประการ..	3.63	0.96	3.82	0.72	3.78	0.94	2.98	1.28	3.60	0.92	3.68	1.03	3.95	0.49	3.48	0.90	3.76	0.85	3.87	0.55	3.34**
9. เพื่อปรับปรุงตนเองในด้านกรเข้าสังคม.....	3.60	0.84	3.86	0.82	3.63	0.80	3.64	1.16	3.67	0.91	4.02	0.82	3.95	0.84	3.87	0.63	3.78	0.84	4.22	0.67	1.87
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็นว่าตนก็เรียนได้.....	3.75	0.89	3.91	0.80	3.61	0.80	3.77	1.08	3.94	0.70	3.85	0.95	3.95	0.95	3.96	0.64	3.85	0.89	4.30	0.88	1.34

ตาราง 134 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการศึกษา สัมพันธ์กับผู้อื่น	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
6. ต้องการขยายการศึกษาติดต่อ สัมพันธ์ส่วนตัวและ มิตรภาพกับผู้อื่นที่ กว้างขวางยิ่งขึ้น.....	3.67	1.00	4.00	0.89	3.50	0.94	3.66	1.12	4.10	0.72	3.96	0.88	3.91	0.92	3.91	0.73	3.87	1.00	3.87	0.87	1.79
7. ต้องการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่ม.....	3.46	0.97	3.89	0.84	3.50	0.78	3.09	1.14	3.83	0.81	3.79	1.16	3.68	0.89	3.74	0.75	3.48	1.07	3.83	0.94	2.70**
8. เพื่อให้ได้รับประโยชน์ ทางสังคมบางประการ...	3.63	0.96	3.82	0.72	3.78	0.94	2.98	1.28	3.60	0.92	3.68	1.03	3.95	0.49	3.48	0.90	3.76	0.85	3.87	0.55	3.34**
9. เพื่อปรับปรุงตนเองใน ด้านการศึกษาสังคม.....	3.60	0.84	3.86	0.82	3.63	0.80	3.64	1.16	3.67	0.91	4.02	0.82	3.95	0.84	3.87	0.63	3.78	0.84	4.22	0.67	1.87
10. ต้องการพิสูจน์ให้ผู้อื่นเห็น ว่าตนก็เรียนได้.....	3.75	0.89	3.91	0.80	3.61	0.80	3.77	1.08	3.94	0.70	3.85	0.95	3.95	0.95	3.96	0.64	3.85	0.89	4.30	0.88	1.34

ตาราง 134 (ต่อ)

	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		ผลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
แรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.63	0.96	3.73	0.85	3.65	0.90	3.61	0.99	4.04	0.77	3.92	0.83	4.14	0.89	3.48	0.90	3.96	0.87	3.96	1.02	2.01*
11. ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย.....	3.63	0.64	3.77	0.52	3.63	0.49	3.46	0.65	3.92	0.41	3.87	0.59	3.92	0.37	3.71	0.36	3.70	0.58	3.92	0.38	3.85**
รวม																					

* $F_{.05}(9,387) = 1.88$ ** $F_{.01}(9,387) = 2.41$

ตาราง 135 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้เรียนของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้เรียน	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนให้ มาเรียน.....	3.10	1.04	3.25	1.04	3.57	1.03	2.91	1.33	3.00	1.20	3.75	0.87	3.91	0.81	3.87	1.01	3.20	1.13	3.35	1.37	3.97**
2. ปฏิบัติตามนโยบายของ หน่วยงานหรือนายจ้าง...	3.17	1.17	3.11	0.99	3.41	0.93	3.02	1.28	2.98	1.18	3.81	0.90	3.73	1.16	3.39	0.84	3.02	1.18	3.26	1.39	2.96**
3. สมาชิกในครอบครัว สนับสนุนให้มาเรียน.....	3.17	1.19	3.02	1.21	3.41	0.88	3.34	1.08	2.92	1.15	3.79	0.91	3.82	1.05	3.43	1.16	2.67	1.08	3.30	1.46	4.41**
4. เพื่อนฝูงชักจูงให้มาเรียน	3.13	1.16	3.02	1.11	3.65	1.04	3.18	1.11	2.73	1.18	3.66	1.11	3.77	0.97	3.39	0.89	2.98	1.04	2.91	1.24	4.13**
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ แนะนำให้มาเรียน.....	3.04	1.15	2.98	0.95	3.41	0.83	2.93	1.11	2.96	0.82	3.77	1.05	3.82	0.96	3.52	0.95	2.83	0.93	3.09	1.20	5.15**
6. เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมที่เข้าเป็นระยะเพื่อ	3.19	1.12	3.75	0.97	3.78	0.81	2.68	1.07	3.27	0.89	3.91	0.90	3.59	1.14	3.30	1.29	3.52	1.15	3.43	1.16	5.43**

ตาราง 135 (ต่อ)

	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
แรงจูงใจด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่น																					
7. ผู้ประสบความสำเร็วจน วิชาที่เรียนแนะนำให้มา เรียน.....	3.19	1.04	3.75	0.78	3.63	0.74	3.14	1.23	3.60	0.82	3.66	0.76	3.68	1.09	3.61	0.78	3.41	1.13	3.87	0.76	2.57**
8. ได้รับการสนับสนุนจาก สถาบันและสมาคมต่าง ๆ	3.15	1.13	3.61	0.95	3.54	1.07	2.43	1.09	3.52	0.71	3.66	0.96	3.45	1.10	3.70	0.82	3.43	1.28	3.70	0.63	6.07**
9. วิชาที่เรียนอยู่กำลังเป็นที่ ต้องการของตลาด แรงงาน.....	3.58	0.96	3.45	0.87	3.61	0.91	2.98	1.02	3.56	0.68	3.64	0.86	3.45	0.96	3.57	0.90	3.74	0.98	3.61	0.89	2.33*
10. การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ของสถาบันที่เรียน น่าสนใจ.....	3.35	1.04	3.59	0.97	3.67	1.01	2.75	1.08	3.52	0.74	3.55	0.87	3.73	1.12	3.65	0.83	3.41	1.15	3.30	1.33	3.18**

ตาราง 135 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการทำความ ความคาดหวังของผู้สอน	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
11. เพื่อปรับปรุงหรือดำรงไว้ ซึ่งตำแหน่งทางสังคม...	3.56	1.05	3.64	0.92	3.65	0.87	3.48	1.32	3.50	0.77	3.58	1.01	3.91	0.92	3.39	1.12	3.67	0.90	3.83	0.83	0.68
12. เพื่อให้สอดคล้องกับ คุณสมบัติที่เป็นทางการ บางอย่าง.....	3.58	0.90	3.73	0.90	3.70	1.01	3.48	0.95	3.67	0.66	3.68	0.92	3.64	1.09	3.48	0.85	3.83	0.77	4.00	0.74	0.95
13. เพื่อทำตามความคาดหวัง ของผู้ที่มีอำนาจเป็น ทางการ.....	3.40	1.03	3.61	0.81	3.48	0.89	2.84	1.08	3.50	0.90	3.66	0.98	3.82	1.05	3.70	1.02	3.72	0.82	3.57	0.84	3.49**

แรงจูงใจด้านการทำความ ความคาดหวังของผู้สอน	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
14. เพื่อให้เป็นไปตาม ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้มี ตำแหน่งจะไปเข้าเรียน ต่อขั้นเรียนสำหรับ ผู้ใหญ่.....	3.25	0.98	3.57	0.70	3.67	0.99	3.11	0.87	3.58	0.85	3.89	0.97	3.82	1.14	3.83	0.83	3.85	0.92	3.87	0.81	3.70**
รวม	3.28	0.70	3.44	0.56	3.59	0.45	3.02	0.54	3.31	0.34	3.72	0.51	3.72	0.67	3.56	0.56	3.38	0.55	3.51	0.58	6.49**

* F.05(9,387) = 1.88

** F.01(9,387) = 2.41

ตาราง 136 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้าน การประกอบอาชีพ	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เพื่อเพิ่มสมรรถภาพใน การทำงาน.....	3.35	1.21	3.70	0.70	3.52	0.91	4.18	0.92	4.06	0.76	3.70	0.95	3.86	1.04	4.23	0.87	3.76	0.97	4.13	1.01	3.64**
2. เพื่อเลื่อนตำแหน่งใน หน้าที่การงาน.....	3.69	1.07	3.82	0.90	3.54	0.91	4.11	0.84	4.17	0.83	3.64	1.06	4.23	0.97	4.52	0.67	3.54	1.24	3.91	1.12	3.87**
3. เพื่อนำไปประกอบเป็น อาชีพหลัก.....	3.44	1.09	3.20	0.90	3.67	0.99	3.55	1.02	3.88	1.02	3.64	1.09	3.95	0.95	3.83	0.83	3.41	1.24	3.09	1.20	2.34*
4. เพื่อนำไปประกอบเป็น อาชีพรอง.....	3.19	0.91	2.82	1.17	3.52	1.05	2.39	1.26	2.96	1.03	3.75	0.85	3.86	0.89	3.17	1.07	2.91	1.03	3.22	1.28	7.22**
5. เพื่อนำความรู้ไปหา รายได้พิเศษ.....	3.04	1.11	2.91	1.22	3.39	1.08	2.86	1.34	3.38	0.89	3.62	1.06	3.45	1.10	3.70	0.70	2.93	1.02	2.91	1.24	3.21**

ตาราง 136 (ต่อ)

แรงจูงใจด้าน การประกอบอาชีพ	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48	จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44	การวัดผล การศึกษา n = 46	การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44	การบริหาร การศึกษา n = 48	พลศึกษา n = 53	สุขศึกษา n = 22	ภาษาไทย n = 23	เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46	การศึกษา พิเศษ n = 23	F
	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.		
6. เพื่อหลีกเลี่ยงอาชีพเดิมที่ ไม่เจริญก้าวหน้า.....	3.56 1.05	2.86 0.95	3.30 1.11	3.05 1.22	3.31 0.93	3.55 1.17	3.50 1.10	3.65 1.03	2.93 1.10	3.17 1.27	2.58**
7. เพื่อให้มีความรู้ใหม่ที่ แตกต่างจากที่มอยู่เดิม..	3.71 1.13	3.93 0.62	3.80 0.98	3.89 0.87	4.08 0.71	4.09 0.99	3.45 1.37	4.35 0.83	3.98 0.80	4.00 0.67	2.01*
8. เพื่อสามารถประกอบ อาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้..	3.65 0.91	4.02 0.66	3.72 0.96	3.55 0.90	3.81 0.82	3.51 0.87	3.41 0.91	4.09 0.73	3.76 0.92	3.87 0.92	2.10*
9. เพื่อความก้าวหน้าและ ความมั่นคงในวิชาชีพ...	3.75 0.96	3.82 0.81	3.63 0.88	3.95 0.91	3.85 0.85	3.77 1.12	3.41 1.26	3.61 0.84	4.02 0.98	4.09 0.73	1.37
10. เพื่อเพิ่มขีดความรู้ให้ กว้างขวางมากขึ้น.....	3.71 0.96	3.84 0.81	3.89 0.96	3.95 1.08	3.79 0.82	3.53 0.82	3.00 1.07	3.74 0.75	3.85 0.99	3.87 0.92	2.54**
11. เพื่อให้มีความรู้ความ สามารถเท่าเทียมผู้อื่น..	3.73 0.82	3.70 0.82	3.61 0.86	3.93 0.93	3.90 0.88	3.51 1.05	3.68 0.95	4.00 0.74	3.72 0.96	3.83 0.98	1.12

ตาราง 136 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน การประกอบอาชีพ	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
12. ต้องการได้รู้จักกับเพื่อน ต่างอาชีพ.....	3.67	0.88	3.73	0.79	3.71	0.93	3.68	0.93	3.69	0.80	3.62	1.00	3.73	1.16	3.48	0.73	3.48	1.05	3.87	1.10	0.49
รวม	3.54	0.53	3.53	0.47	3.59	0.50	3.59	0.53	3.74	0.44	3.66	0.65	3.63	0.65	3.86	0.37	3.53	0.48	3.66	0.38	1.37

* F.05(9,387) = 1.88

** F.01(9,387) = 2.41

ตาราง 137 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการฝึกหัดนี้ จากสภาพที่เป็นอยู่	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
5. เพื่อจัดปัญหาความ วุ่นวายใจในชีวิต ประจำวัน.....	3.54	0.92	3.64	0.89	3.61	0.83	2.89	1.28	3.13	0.82	3.42	0.99	3.77	0.81	3.39	0.66	3.63	0.85	3.52	1.20	3.25**
6. เพื่อหลีกเลี่ยงสัมพันธภาพที่ ไม่เหมาะสม.....	3.40	0.92	3.75	0.89	3.57	0.83	2.80	1.27	3.40	0.79	3.78	1.00	3.95	0.84	3.78	0.67	3.59	1.09	3.52	1.12	4.21**
7. เพื่อให้ชีวิตที่ต่างไป ต่อไปมีความแตกต่างไป จากเดิม.....	3.52	0.90	3.55	0.90	3.63	0.88	3.41	1.15	3.58	0.92	3.85	0.89	3.86	0.77	3.78	0.52	3.70	0.94	3.83	1.23	1.07
8. เพื่อจะได้โอน เปลี่ยน หรือย้ายงานไปหน้าที่เดิม	3.73	0.94	3.52	0.88	3.50	1.01	3.27	1.28	3.54	0.85	3.66	0.98	3.91	1.02	3.87	0.87	3.39	0.98	3.91	1.08	1.64
9. ต้องการใช้เวลาว่างให้ เกิดประโยชน์.....	3.71	0.90	3.52	0.88	3.57	0.86	3.52	0.93	3.54	0.94	3.68	0.96	3.86	0.89	3.43	0.59	3.65	1.04	3.57	1.08	0.52

ตาราง 137 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการหลีกเลี่ยง จากสภาพที่เป็นอยู่	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48	จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44	การวัดผล การศึกษา n = 46	การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44	การบริหาร การศึกษา n = 48	พลศึกษา n = 53	สุขศึกษา n = 22	ภาษาไทย n = 23	เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46	การศึกษา พิเศษ n = 23	F
	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	
10. เพื่อให้เข้าใจตนเอง รวมทั้งปัญหาส่วนตัว มากขึ้น.....	3.56 0.87	3.64 0.92	3.54 0.98	2.98 1.34	3.42 0.99	3.45 1.10	3.64 0.95	3.48 0.90	3.70 1.11	3.91 1.12	2.00*
รวม	3.51 0.46	3.66 0.64	3.55 0.47	3.02 0.68	3.36 0.43	3.67 0.56	3.84 0.56	3.59 0.30	3.60 0.63	3.60 0.78	6.01**

* F.05 (9,387) = 1.88

** F.01 (9,387) = 2.41

ตาราง 138 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมของนิสิต จำแนกตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้สนใจที่จะเรียนในวิชานี้.....	4.06	0.91	3.84	0.96	3.83	0.96	2.80	1.30	3.56	1.07	4.02	0.91	3.82	0.96	4.17	0.98	3.96	0.94	3.96	0.77	6.49**
2. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาครอบครัว.....	3.69	0.83	3.66	0.89	3.74	0.91	3.18	1.06	3.58	0.94	3.55	0.72	3.82	0.91	3.91	0.85	3.76	1.02	3.91	0.60	2.13*
3. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานที่สังกัดอยู่.....	3.60	0.96	3.75	0.92	3.83	0.85	3.48	1.09	3.75	0.89	3.77	0.78	3.73	0.94	3.83	0.94	4.11	0.95	4.09	0.60	1.75
4. เพื่อนำความรู้ไปใช้ถ่ายทอดให้แก่ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา.....	3.71	0.80	3.68	0.83	3.61	0.71	3.48	1.02	3.67	0.91	3.70	0.75	3.45	0.96	3.87	0.81	3.93	0.93	3.83	0.72	1.15
5. เพื่อนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนที่กำลังประสบปัญหา.....	3.48	0.80	3.66	0.94	3.70	0.87	3.41	1.11	3.56	0.94	3.55	0.89	4.00	0.82	3.78	0.74	3.85	0.94	3.83	0.83	1.43

ตาราง 138 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	จิตวิทยาการแนะแนว n = 48		จิตวิทยาพัฒนาการ n = 44		การวัดผลการศึกษา n = 46		การศึกษาผู้ใหญ่ n = 44		การบริหารการศึกษา n = 48		ผลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยีทางการศึกษา n = 46		การศึกษาพิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
11. เพื่อปรับปรุงความสามารถในการปฏิบัติเพื่อมนุษยและสังคม...	3.58	0.79	3.73	0.95	3.35	0.95	4.11	0.92	3.83	0.72	3.70	0.91	4.09	0.81	3.78	0.69	3.93	0.80	3.61	0.84	3.04**
10. เพื่อให้เข้าใจในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากยิ่งขึ้น...	3.54	0.77	3.84	0.81	3.22	1.03	3.86	0.95	3.71	0.71	3.72	0.93	4.00	0.76	3.48	0.59	3.78	0.92	3.87	0.81	2.73**
6. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนที่อาศัยอยู่...	3.60	0.92	3.80	0.85	3.37	0.93	3.25	1.08	3.38	0.87	3.72	0.74	4.00	0.98	3.48	0.67	3.63	0.83	3.74	0.92	2.37*
7. ปรารถนาที่จะเป็นอาสาสมัครสอนหนังสือให้แก่ชุมชน.....	3.56	0.90	3.82	0.84	3.39	0.98	3.43	1.21	3.75	0.73	3.74	0.92	3.95	0.95	3.91	0.73	3.72	0.93	0.70	0.93	1.47
8. เพื่อความเป็นพลเมืองดีมากยิ่งขึ้น.....	3.50	0.83	3.77	0.74	3.43	0.93	3.73	1.00	3.67	0.72	3.70	0.77	3.77	0.87	3.96	0.64	3.76	0.79	3.96	0.93	1.42
9. เพื่อเตรียมตัวในการที่จะให้บริการสังคม.....	3.54	0.82	3.73	0.87	3.33	1.06	4.11	0.97	3.83	0.69	3.79	1.03	4.00	0.76	3.96	0.64	3.78	0.87	3.96	0.93	2.78**

ตาราง 138 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
12. เพื่อปรับปรุงความ สามารถในการทำงานร่วมกัน งานชุมชน.....	3.42	0.74	3.73	1.00	3.35	0.79	3.89	0.89	3.75	0.70	4.02	1.01	4.23	0.87	3.96	0.64	3.87	0.81	3.52	0.95	3.87**
รวม	3.61	0.46	3.75	0.60	3.51	0.37	3.56	0.54	3.67	0.37	3.75	0.43	3.91	0.52	3.85	0.32	3.84	0.53	3.83	0.55	2.87**

* F.05 (9,387) = 1.88

** F.01 (9,387) = 2.41

ตาราง 139 เปรียบเทียบแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้ของนิสิต จำนวนตามสาขาวิชาเอก

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1. บรรารณาที่จะเรียนใน สิ่งที่ตนมีความสามารถ เรียนได้.....	3.38	0.89	3.52	0.93	3.17	0.97	3.59	1.04	3.81	0.76	3.68	1.09	3.95	0.65	3.83	0.65	3.85	0.97	3.52	1.16	2.57**
2. เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของ ตน.....	3.33	0.95	3.50	0.95	3.39	1.00	3.34	1.10	3.85	0.80	3.77	0.95	3.86	1.04	3.52	0.85	3.98	0.83	3.39	1.72	2.78**
3. ต้องการรู้ลักษณะของวิชา ที่เรียนอยู่.....	4.13	0.89	3.86	0.77	4.04	0.97	3.84	1.14	3.92	0.79	4.26	0.59	4.45	0.60	4.48	0.67	3.70	0.70	3.91	0.79	3.43**
4. ต้องการให้ความสามารถ ในการเรียนที่มีอยู่ให้มาก ที่สุด.....	3.88	0.82	4.05	0.71	3.74	0.71	4.14	0.88	3.90	0.66	3.87	0.73	4.18	0.73	3.91	0.73	3.57	0.83	4.13	0.63	2.49**
5. ต้องการได้รับความรู้ ใหม่ ๆ	3.96	0.90	4.07	0.66	3.78	0.89	3.95	1.03	4.00	0.77	3.84	0.80	4.32	0.72	3.87	0.69	3.76	0.90	4.22	0.90	1.35

ตาราง 139 (ต่อ)

แรงจูงใจคำถามการเรียนรู้	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		ผลศึกษา n = 53		สุ่มศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
6. มีความสุขใจเมื่อได้เรียน	3.75	1.04	4.05	0.71	3.57	1.05	3.77	0.99	3.96	0.80	3.89	0.85	4.18	0.50	3.70	0.70	3.72	0.78	4.17	0.83	1.93*
7. รู้คุณค่าของการศึกษา...	3.94	0.93	4.14	0.80	3.70	0.84	3.70	1.15	3.90	0.86	3.91	1.06	4.36	0.85	3.87	0.69	3.76	0.90	4.04	0.98	1.58
8. เป็นวิชาที่ท้าทายความ สามารถและน่าสนใจ...	3.85	0.80	4.32	0.71	3.93	0.88	3.82	1.06	4.13	0.79	3.98	0.93	4.23	0.61	3.83	0.83	3.93	0.85	4.17	0.78	1.64
9. เพื่อเป็นพื้นฐานใน การเรียนขั้นสูงต่อไป...	4.06	0.95	4.43	0.70	3.83	0.97	4.11	0.97	4.27	0.76	4.32	0.98	4.05	0.79	4.22	0.67	3.96	0.84	4.30	0.82	1.99*
10. เพื่อให้ได้รับริชชีย... 11. เพื่อเพิ่มเติมนความรู้เดิม	4.15	0.92	4.48	0.79	3.96	0.87	3.93	1.13	4.33	0.88	4.02	0.80	4.32	0.89	4.09	0.67	3.91	0.98	4.43	0.66	2.28*
12. เพื่อใช้ประโยชน์เมื่อ เดินทางไปต่างประเทศ...	3.85	0.90	4.05	1.12	3.80	0.91	3.39	1.40	3.54	1.03	3.96	0.81	4.14	1.08	3.83	0.78	3.78	0.84	4.09	0.79	2.17*
	3.33	0.93	3.57	1.09	3.54	0.81	2.77	1.36	3.27	1.07	3.66	1.04	3.95	1.00	3.65	1.19	3.48	0.84	3.70	1.06	3.46**

ตาราง 139 (ต่อ)

แรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้	จิตวิทยา การแนะแนว n = 48		จิตวิทยา พัฒนาการ n = 44		การวัดผล การศึกษา n = 46		การศึกษา ผู้ใหญ่ n = 44		การบริหาร การศึกษา n = 48		พลศึกษา n = 53		สุขศึกษา n = 22		ภาษาไทย n = 23		เทคโนโลยี ทางการศึกษา n = 46		การศึกษา พิเศษ n = 23		F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
13. เพื่อให้ทันสมัยที่ ทำใน 5 ปีข้างหน้าอย่าง ชัดเจน.....	3.31	0.93	3.20	1.13	3.43	1.11	3.09	1.07	3.17	1.12	3.62	1.06	3.95	0.72	3.35	0.71	3.17	0.95	3.17	1.11	2.09*
รวม	3.76	0.52	3.94	0.44	3.68	0.41	3.65	0.64	3.85	0.40	3.91	0.53	4.15	0.33	3.86	0.31	3.74	0.40	3.94	0.48	3.28**

* F.05 (9,387) = 1.88

** F.01 (9,387) = 2.41

ภาคผนวก ง
งานวิจัยของ Boshier

MOTIVATIONAL ORIENTATIONS OF ADULT EDUCATION PARTICIPANTS: A FACTOR ANALYTIC EXPLORATION OF HOULE'S TYPOLOGY

ROGER BOSHIER

ABSTRACT

To test Houle's typology of "motivational orientation" in a New Zealand context, and to develop a factor analytically based measure of motive for attendance, 233 adult education participants selected at random from three institutions completed a 48 item *Education Participation Scale*. A factor analysis and promax/varimax rotation yielded 14 first-order factors which were subsequently intercorrelated, factor analysed and rotated to yield second and then third-order factors. The meaning of the resultant factors is discussed. In developing a model of adult education participation, it is proposed that participants are basically "being" or "deficiency" motivated. The concept of homeo and heterostasis is discussed. *Education Participation Scale* factors purporting to measure these different types of motivation are identified. Participation is shown to stem from motives more complex than those originally identified by Houle.

STATEMENT OF THE PROBLEM

The nature of the individual learner and his reasons for participation is an important starting point for any research on adult education. An understanding of why adult education students participate would facilitate the growth of theory and models to explain participation, throw light on the conceptual desert that underpins adult education dropout research, and enhance efforts to increase the quantity and quality of learning experiences for adults. But it is almost impossible to study "reasons for participation" in a manner amenable to cross-cultural and inter-institutional replication, without the development of an appropriate measuring instrument.

Many people cannot express reasons for involvement in an activity as complex as adult education in a carefully written statement. Where

---

ROGER BOSHIER is Lecturer in Psychology at the University of Auckland, Auckland, New Zealand.

This research was carried out whilst he was employed at Victoria University of Wellington and was supported in part by Grant 42/68 from the Victoria University Internal Research Fund.

Manuscript received October 15, 1970.

written statements are elicited, the difficulty of formulating a replicable conceptual schema into which open-ended responses can be coded is so great that researchers usually use more controlled, if more restrictive, means of data collection. Many writers try to infer motivation on the basis of the activity or subject a person chooses to enrol in. Such inferences are dubious because people sometimes enrol for reasons unrelated to course content.

REVIEW OF RESEARCH

One method that avoids the coding problem and that adopted by Nicholson (32), Hall (14), Wanderer (36) and Johnstone (24), is to ask the participant to check from a list of reasons for participation those that apply to him.

Another method, used to good effect in Houle's *The Inquiring Mind* (19), is the interview. In *The Inquiring Mind*, Professor Houle reports on interviews with twenty-two continuing learners. He found all of them had goals they wished to achieve but varied in the type of motivation that impelled them to participate. Within the group he identified three motivational types. The first are the *goal-oriented*, who use education as a means of accomplishing fairly clear-cut objectives. The second, the *activity-oriented*, are those who take part because they find in the circumstances of learning a meaning which has no necessary connection, and often no connection at all, with the content or the announced purposes of the activity. The third, the *learning-oriented*, seek knowledge for its own sake. These are not pure types; the best way to represent them pictorially would be by three circles which overlap at their edges. But the central emphasis of each sub-group is clearly discernible.

Of these three groups, the goal-oriented are the easiest to understand, chiefly because their views accord so well with the usual beliefs about education. The education of these people, Houle suggests, is in episodes, each of which begins with the realization of a need or the identification of an interest. There is no even, steady, continuous flow to the learning of such people, although it is an ever recurring characteristic of their lives. Nor do they restrict their activities to any one institution or method of learning. The need or interest appears and they satisfy it by taking a course, joining a group, reading a book or going on a trip. (The awareness of the need or interest is sometimes aroused because a learning resource becomes available.) These people, Houle suggests, read a great deal, not freely or widely but always along lines of well defined interests or in connection with courses or organizational work.

The activity-oriented take part in learning primarily for reasons unrelated to the purposes or content of the activities in which they engage. All of the activity-oriented in Houle's sample were course takers and group-joiners. They might stay within a single institution or they might go to a number of different places, but it was social contact that they sought and their selection of an activity was essentially based on the amount and kind of human relationships it would yield. These people, Houle says, do almost no reading.

For the learning oriented, education might almost be called a constant rather than a continuing activity. This sub-group differs from the other two much more markedly than either of them does from the other. Each particular educational experience of the learning oriented is an activity with a goal, but the continuity and range of such experiences make the total pattern of participation far more than the sum of its parts. The learning oriented, Houle says, have a continuity, a flow and a spread which establish the basic nature of the participation in continuing or adult education. They are avid readers (and have been since childhood); they join groups and classes for educational reasons; they select the serious programmes on television and radio.

Recently, Houle has suggested that there is another group who have what might be called a universal approach to learning. Learning is so interwoven in the very fabric of their being that they have never really partialled it out for conscious attention. Their life is made up of learning and they almost regard it as demeaning to think about education as something separate from the whole texture of their being. It is for this reason, Houle (20) suggests, that some university staff members do not really like University Extension efforts.

These people have so fully accepted learning in their own lives that they seem almost prepared to cast into outer darkness all those people for whom learning must be a separate and partial activity.

Using the Houle typology, Sheffield (34) prepared a list of 58 reasons why adults say they participated in adult classes. The list contained sixteen reasons that were judged to be representative of each of Houle's three hypothesized orientations, plus ten reasons on which judges disagreed most as to which orientation each reason represented, making 58 items in all. He administered this questionnaire (respondents checked a 5 point "Very frequently important for me . . . Never important for me" scale as to how often each of the reasons influenced them) and extracted five factors, which he called orientations. They were

1. learning orientation—seeking knowledge for its own sake;
2. desire-activity orientation—taking part because in the circumstances of the learning an inter-personal or social meaning is found which may have no necessary connection, and often no connection at all, with the content or announced purposes of the activity;
3. personal-goal orientation—participation in education to accomplish fairly clear-cut personal objectives;
4. societal-goal orientation—participating in education to accomplish clear-cut social or community centred objectives; and
5. need-activity orientation—taking part because in the circumstances of learning an introspective or intra-personal meaning is found which may have no necessary connection, and often no connection at all, with the content or announced purpose of the activity.

Respondents were 453 adult education participants in 20 continuing education conferences held at 8 universities in the United States.

Sheffield's conference participants, when compared with our New Zealand participants drawn from a wide range of adult education courses, are a very homogeneous group, so motivational orientations identified could not necessarily be assumed to exist in other participant samples, particularly those drawn in other countries. Sheffield did not produce intercorrelations between his factors so we do not know the extent to which they were independent. Nor did he conduct a test/re-test check on item reliability or take steps to guard against response or social desirability bias, but did show that reasons for participation are mixed and that no one cluster of reasons accounts entirely for adult education participation.

Although factor scoring is not the task of this paper, Ingham (23), Litchfield (27), and Sheffield have each shown in separate studies that extent of participation scores from a given population range from low to high in an apparently normal distribution. The relationship between extent and/or continuity of participation in adult education and reason for participation have not been determined. Nor has the relationship between drop-out and reason for participation been adequately studied. The present study aims to develop Houle's typology further, explore its applicability in the New Zealand setting with a wide range of respondents, develop an instrument to measure motive(s) for attendance, and formulate a model of adult education participation that has cross-cultural generality.

METHOD

Reasons for participation in University Extension adult education courses were elicited in open-ended fashion by the writer for an earlier study (3).

After a close examination of *The Inquiring Mind* and the highest loading items from Sheffield's study, 48 items detailing reasons for participation (e.g. "to get a break in the routine of home and work") were assembled. Respondents were asked to check on a nine point scale "to what extent did the following reasons influence you to enrol in your adult education class?" The format was as follows:

Thinking back to when you enrolled for your course this year, please indicate the extent to which each of the reasons listed below influenced you to participate. Please read each statement carefully and circle one of the numbers (9—very much influence; 7—much influence; 5—moderate influence; 3—little influence; 1—very little influence) opposite each statement.

Here are two examples:

Every time you turn a page read the categories at the top. Sometimes the "very much influence" category is on the left of the page; sometimes it is on the right.

Reason	Very much influence		Much influence		Moderate influence		Little influence		Very little influence
23. To escape television	9	*	7	*	5	*	③	*	1
24. To prepare for service to the community	⑨	*	7	*	5	*	3	*	1

If you feel statement 23 had "little influence" in impelling you to enrol in your adult education class, then circle "3" as indicated.

If you feel statement 24 had "very much influence" in impelling you to enrol in your adult education class, then circle "9" as indicated.

If the extent of influence of a reason falls between two categories, you may circle the appropriate asterisk $\odot$. You can circle asterisks or numbers, just as long as you indicate the extent to which the reason influenced you.

No reason for enrolling is any more or any less desirable than any other reason. Be frank. There are no right or wrong answers. Remember to read the categories each time you turn a page.

Acquiescence, response and positional bias, which almost certainly operated in Sheffield's study, would be largely eliminated by the format

adopted. The "Very much influence" category was systematically varied, only three items appeared on each page, and items which had loaded highly on factors identified in a pilot study were scattered randomly throughout the instrument. Respondents were identified by code numbers. No names were required.

The Education Participation Scale (E.P.S.) was administered to 233 randomly selected participants enrolled in continuing courses at the Wellington High School Evening Institute, the Department of University Extension of Victoria University and the Wellington Workers' Educational Association (W.E.A.). Respondents were enrolled in the following types of courses:

TABLE 1

TYPES OF COURSES ATTENDED BY E.P.S. RESPONDENTS*

WELLINGTON HIGH SCHOOL EVENING INSTITUTE	UNIVERSITY EXTENSION
Cooking	New Testament Greek
Home Decorating	Western Philosophy
Car Maintenance	Japanese Language
Grace and Poise	French Language
Keep Fit	Spanish Language
Creative Writing	Teaching of English
Cake Decorating	Italian Language
Floral Art	German Language
Maori Language	Maori Language
Japanese Language	Chinese Language
Russian Language	Indonesian Language
German Language	Russian Language
French Language	Economics
Spanish Language	Music
Drawing and Painting	Singing
Embroidery	Geology
Tailoring	Astronomy
Dressmaking	Biology
Portraiture	Child Development
Millinery	Child Study
Pottery	Psychology
Woodwork	History of Art
Upholstery	
	WORKERS' EDUCATIONAL ASSOCIATION (W.E.A.)
Painting	Youth Leadership
Symphonies/concerti	Tape-recording
Effective Speech	Cookery
Fiction/feature writing	Safe Boating
Mathematics	Antiques
Law and society	Rapid Reading
History	

* There were several classes in each course type in some cases.

Most of the Wellington High School and Extension courses were 24 or 30 sessions long. W.E.A. courses were generally of 10 sessions. These courses are non-credit and are largely considered by adult educators to be non-vocational. Nearly all are evening classes. The 233 respondents did not differ significantly from the wider sample of 2,436 participants from whence they were drawn.

Prior to the administration of the E.P.S., a six week test/re-test reliability and factoring study for all items was conducted with 20 students from the writer's "Personality Studies" University Extension class. Test/re-test correlation coefficients for each of the 48 items are shown in parenthesis after the factor loadings. All correlation coefficients have a critical value significant at the .001 level. All are therefore reliable.

RESULTS

Responses to the 48 items of the E.P.S. were factor analyzed by the method of principal factors and then rotated¹ to achieve orthogonal and oblique structure according to the promax/varimax criterion of Hendrickson & White (18). The partition of variance among factors is set out in Table 2.

TABLE 2
PARTITION OF VARIANCE AMONG FACTORS
BY ITEMS IN THE EDUCATION PARTICIPATION SCALE

Factor Number	Item Numbers*	Percentage Of Variance Accounted For	Cumulative Percentage Of Variance Accounted For
1	4, 24, 25, 32, 45	17.86	17.86
2	15, 19, 28, 44	12.48	30.46
3	6, 33, 36, 38, 42, 47	5.71	36.05
4	5, 9, 13, 26, 29, 31	5.01	41.06
5	3, 11, 16, 20, 34	3.85	44.91
6	37, 39, 46	3.62	48.53
7	27, 48	3.20	51.73
8	1, 8, 43	3.10	54.83
9	12, 18, 41	2.83	57.65
10	2, 46	2.61	60.26
11	23	2.40	62.66
12	40	2.23	64.89
13	7, 10, 35	2.18	67.07
14	14, 22	2.09	69.15

* Item 17, 21 and 30 of the E.P.S. did not load significantly on any of the 14 factors so are not included here. Item 46 loaded positively on Factor 10 and negatively on Factor 6.

Oblique rotation was chosen here because a configuration of numbers obtained in an unrotated factor matrix can easily emerge as a fraction of the method used to extract latent roots and vectors of the correlation matrix and may have little empirical meaning. The superiority of a rotated matrix, as compared with an unrotated matrix, has been discussed elsewhere (5). Variables with associated eigenvalues greater than unity were clustered for analysis. Fourteen first-order factors, accounting for 69.15 per cent of the total variance before rotation were extracted.

An assumption in factor analysis is that relationships among variables can be accounted for by item content and factor loadings. To qualify for inclusion in an item cluster or factor, items had to load .40 or better after rotation.

The 14 factors or "motivational orientations" emerging were labelled as follows:

1. Social welfare
2. Social contact
3. Other-directed professional advancement
4. Intellectual recreation ("stimulus seeking")
5. Inner-directed professional advancement
6. Social conformity
7. Educational preparedness
8. Cognitive interest ("learning")
9. Educational compensation
10. Social sharing
11. Television abhorrence
12. "Social" improvement and escape
13. Interpersonal facilitation
14. Education supplementation

Items 17, 21 and 30² did not load sufficiently to be included in any one factor, although items 3, 17, 21 and 30 loaded greater than .31 and assisted with the interpretation of factors 5, 7, 10, 12, 13 and 14.

Because of its specificity and the fact that few respondents said item 40 applied to them (as partly evidenced by the low standard deviation), factor 12 is not considered as a major motivational orientation. It is more specific than Sheffield's "need-activity" orientation or Wanderer's "improvement and escape" (34).

The first factor (accounting for over 17 per cent of the variance) labelled "social welfare," consists of 5 items, all of compatible meaning, as follows:

FACTOR 1

SOCIAL WELFARE

4.	To become more effective as a citizen of this city	.84	(.87)
24.	To prepare for service to the community	.85	(.86)
25.	To gain insight into human relations	.40	(.75)
32.	To improve my ability to serve mankind	.81	(.73)
45.	To improve my ability to participate in community work	.88	(1.00)

This factor is close in meaning to Sheffield's "societal goal" orientation and identifies participants who have enrolled in order to achieve social or community objectives.

The second factor that is closest to Houle's activity orientation and Sheffield's sociability orientation is labelled "social contact." Interpersonal or social satisfaction are sought by high scorers on this factor. The actual course content may be irrelevant to such participants as it was to Duke and Marriott's (10) old lag who enrolled in the art class to pilfer fruit from the still-life display.

FACTOR 2

SOCIAL CONTACT

15.	To fulfill a need for personal associations and friendships	-.80	(.72)
19.	To participate in group activity	-.85	(.94)
28.	To become acquainted with congenial people	-.89	(.63)
44.	To make new friends	-.70	(.94)

Factor 3, "other-directed professional advancement," has not been previously identified as an important determinant of participation in supposed non-vocational, non-credit courses such as those in this study. Accounting for 5.71 per cent of the variance, factor 3 consisted of six items. In meaning terms it can be considered with factor 5, to which it is related. Both these factors are refinements of Houle's "goal" orientation and Sheffield's "personal-goal" orientation. In the case of factor 3, participation is compulsory and/or determined by people other than the participant. Factor 5 high scorers are internally controlled or "inner directed." They are participating because they have clear-cut, probably vocational or professional goals in mind but, unlike high scorers on factor 3, the desire or need to participate in adult education is self generated. Items and loadings for these two factors are as follows:

FACTOR 3
OTHER-DIRECTED PROFESSIONAL ADVANCEMENT

6.	To carry out the recommendation of some authority	.85	(.81)
33.	To comply with my employer's policy	.80	(.92)
36.	To carry out the expectations of someone with formal authority	.91	(.87)
38.	To meet with some formal requirements	.63	(.71)
42.	To comply with the suggestions of someone else	.61	(.87)
47.	To comply with instructions from someone else	.96	(.95)

FACTOR 5*
INNER-DIRECTED PROFESSIONAL ADVANCEMENT

3.	To secure professional advancement	-.65	(.79)
11.	To give me higher status in my job	-.78	(.90)
16.	To keep up with competition	-.71	(.86)
20.	To increase my competence in my job	-.83	(.91)
34.	To keep up with others	-.46	(.85)

*Item 17 "To meet members of the opposite sex" loaded -.36 on this factor.

Factor 4 and factor 8 are close in meaning to Houle's "activity" orientation, Sheffield's "desire-activity" orientation and Hall's "pursuit of esteem" (14). Psychologically, this factor is identifying activities or needs to explore, investigate and seek out novel forms of stimulation. Traditionally, motivational states are conceived of as being innate or stemming from biogenic drives. But, since the 1950s, writers on motivation, such as Cofer and Appley (8), have included in their schemata "activity drives," and regard curiosity, exploration, manipulation and the like as motives in their own right. The notion that restless, stimulus-seeking behaviour is a response to a need, making it compatible with the concept of homeo or heterostasis (discussed later), is a functionalist interpretation of behaviour widely supported by experimental and social psychology (8, 13). Labelled "intellectual recreation," this factor is composed of six items of compatible meaning and accounts for 5.01 per cent of the variance.

Factor 8, labelled "cognitive interest," confirms the existence of Houle's learning orientation in the Wellington sample. High scorers on this factor seek knowledge for its own sake (19: 15-16). Item 1 and Item 8, which loaded .85 and .59 respectively on this factor, had higher mean scores (6.29 in both cases) than any other items in the E.P.S.

The item and loadings are as follows:

FACTOR 4

INTELLECTUAL RECREATION

5.	To get relief from boredom	-.85	(.87)
9.	To overcome the frustration of day to day living	-.74	(.91)
13.	To stop myself becoming a "cabbage"	-.50	(.82)
26.	To have a few hours away from responsibilities	-.71	(.89)
29.	To provide a contrast to the rest of my life	-.54	(.85)
31.	To get a break in the routine of home or work	-.68	(.85)

FACTOR 8

COGNITIVE INTEREST

1.	To seek knowledge for its own sake	.85	(.94)
8.	To satisfy an inquiring mind	.59	(.97)
43.	To learn just for the sake of learning	.78	(.71)

In motivational but not empirical terms, factors 4 and 8 are related. The essential point about factor 4 is that high scorers are motivated by deficiency needs and are attempting to rectify an imbalance in their social and intellectual existence, whilst factor 8 high scorers are, on the surface anyway, comparable to Maslow's "growth-oriented" self-actualizing person (28), for whom education is not an instrument to compensate for some deficiency but is indulged in for its own sake. High scorers on both these factors are motivated by cognitive drive but the degree to which growth and deficiency needs are involved is the central distinguishing factor. Items and loadings on the "cognitive interest" factor, along with those for factors 6 and 7, are set out below.

FACTOR 6

SOCIAL CONFORMITY

37.	To take part in an activity which is customary in the circles in which I move	-.74	(.44)
39.	To maintain or improve my social position	-.69	(.92)
46.	To comply with the fact that people with status and prestige attend adult education classes	-.45	(.98)

Factor 6, "social conformity," highlights the fact that adult education, which largely serves an educational and socio-economic elite, may have prestige value. The mean score of 2.03 on the highest load-

FACTOR 13*
INTERPERSONAL FACILITATION

7.	To respond to the fact that I am surrounded by people who continue to learn	-.51	(.91)
10.	To be accepted by others	-.77	(.57)
35.	To improve my social relationships	-.54	(.78)

*Item 17 "To meet members of the opposite sex" loaded .35 on this factor.
Item 39 "To maintain and improve my social position" loaded -.35.

FACTOR 14*
EDUCATIONAL SUPPLEMENTATION

14.	To acquire knowledge that will help with other educational courses	.80	(.68)
22.	To help me earn a degree, diploma or certificate	.72	(.88)

*Item 3 "To secure professional advancement" loaded .32 on this factor.
Item 12 "To supplement a narrow previous education" loaded .33 on this factor.

FACTOR INTER-CORRELATION

To assist interpretation of the relationship between first-order factors, which are not necessarily discrete and uncorrelated as Sheffield seems to assume, it was decided that an analysis of first-order factor inter-correlations was necessary. Thus 14 factor inter-correlations were analysed by the method of principal factors and rotated to achieve orthogonal and oblique structure. This yielded 7 factors with associated eigenvalues greater than 1, which were clustered for analysis. Table 3 presents items and loadings for these second-order factors.

These second-order factors, which enhance our interpretation of the first-order factors, are labelled as follows:

1. Interpersonal improvement/escape
2. Inner versus other-directed advancement
3. Social sharing
4. Artifact
5. Self-centredness versus altruism
6. Professional future orientedness
7. Cognitive interest.

Second-order factor 1 identifies participants who are seeking to escape unhappiness and wish to facilitate and improve their interpersonal relationships through participation in adult education. When the positive and negative loadings of the contributing first-order factors are reconciled, items 40, 7, 10 and 35 are positively related. It is well

ing item of this factor (item 37) indicates that a significant number of participants are seeking to attach to themselves some of the prestige value which attendance at the three institutions apparently bestows. Course content may well be irrelevant to high scorers on this factor.

FACTOR 7*
EDUCATIONAL PREPAREDNESS

27.	To clarify what I want to be doing 5 years from now	.67	(.95)
48.	To assist me when I go overseas	.92	(.76)

*Item 30 "To obtain some practical benefit" loaded .34 on this factor.

Factor 7 is specific and goal oriented. Factor scoring will possibly reveal language class enrollees who intend to travel overseas or who are supplementing internal university language degree studies as high scorers on this factor.

FACTOR 9
EDUCATIONAL COMPENSATION

12.	To supplement a narrow previous education	.90	(.91)
18.	To escape the intellectual narrowness of my occupation	.66	(.85)
41.	To provide a contrast to my previous education	.69	(.73)

FACTOR 10*
SOCIAL SHARING

2.	To share a common interest with my spouse or a friend	.93	(.79)
46.	To comply with the fact that people with status and prestige attend adult education classes	.45	(.98)

*Item 30, "To obtain some immediate practical benefit" loaded .30 on this factor.

FACTOR 11
TELEVISION ABHORRENCE

23.	To escape television	.98	(.93)
-----	----------------------	-----	-------

FACTOR 12*
SOCIAL IMPROVEMENT AND ESCAPE

40.	To escape an unhappy relationship	.97	(.90)
-----	-----------------------------------	-----	-------

*Item 21, "to gain insight into myself and my personal problems" loaded .31 on this factor.

TABLE 3

EDUCATION PARTICIPATION SCALE: SECOND-ORDER FACTOR LOADINGS AFTER OBLIQUE ROTATION

First-Order Factors	Second-Order Factors						
	1	2	3	4	5	6	7
1 Social Welfare	.118	.348	-.067	-.358	.604*	-.019	.178
2 Social Contact	.005	.684*	-.258	.088	-.059	.102	-.152
3 Other-directed prof. advancement	.183	.741*	.269	-.016	.035	.221	.013
4 Intellectual recreation	-.261	-.155	-.103	.064	.905*	.004	.315
5 Inner-directed prof. advancement	.056	.611*	-.064	.194	-.075	-.450*	.137
6 Social conformity	-.045	.012	.131	-.723*	.040	-.251	-.214
7 Education preparedness	.013	.154	.081	.076	-.014	.915*	.258
8 Cognitive interest	-.146	-.014	-.146	-.001	-.171	.230	.955*
9 Educational compensation	.193	.183	-.467* ¹	.092	.127	.272	-.395
10 Social sharing	.287	-.104	.507*	.339	.316	.061	.099
11 Television abhorrence	-.031	.150	.905*	-.128	-.162	.160	-.309
12 Social improvement/escape	.871*	-.224	-.141	-.045	-.087	.052	-.027
13 Inter-personal facilitation	-.863*	-.074	-.124	.059	.151	.040	.225
14 Educational supplementation	-.136	.149	.031	.852*	-.028	-.144	-.190
Percentage of total variance	13.45	12.29	11.26	10.45	9.06	8.33	7.53
Cumulative percentage of variance	13.45	25.74	37.00	47.45	56.52	64.85	72.39

* Loadings greater than .40 which item clusters

known that adult education is regarded by some medical practitioners as a panacea for interpersonal ills and regarded by some participants as having therapeutic qualities (4). A marked proportion of high scorers on this factor would be found in the social science, particularly psychology, courses.

Second-order factor 2 identifies vocationally goal-oriented participants. High scorers on this factor, after signs have been reconciled, are enrolled for other- but not inner- directed professional advancement reasons and deny that they are enrolled to seek social contact. This could be regarded as a bipolar measure of the extent to which participation for vocational reasons is determined by influences inside and outside the participants.

Second-order factor 3 is labelled "social sharing" because an examination of our raw data reveals that only 5 respondents checked 9 (i.e. "very much influence") on the television abhorrence item. No-one checked 8, and only 4 respondents checked 7. It is probable that the nine respondents who indicated their desire "to escape television" were couples who wanted to "share a common interest" with their friend or spouse. But because so few participants indicated a desire "to escape television" and 33 checked 9 ("very much influence") on item 2, the predominant item in the "social sharing" factor, we must assume that second-order factor 3 is primarily measuring the degree to which people are participating in order to share a common interest with their spouse or friend.

Second-order factor 4 identifies respondents who, in seeking knowledge through adult education that will help them with other educational courses, probably the language requirements of an internal university degree, are taking "part in an activity which is customary in the circles in which I move" (item 37). However, the relationship identified is artificial because the conformity factor would operate only if the person already had educational aspirations. The link between the two first-order factors involved in this second-order factor is weak, and emerges in this study largely as a function of local interactions between University Extension and internal university requirements.

After reconciling the positive and negative loadings of the contributing first-order factors to second-order factor 5, it is apparent that this is a bipolar measure of the extent to which people are enrolled for self-centred and altruistic community-oriented reasons. The high loading of both first-order factors ("social welfare" and "intellectual recreation") shows that compensation-seeking, disequibrated people who wish "to overcome the frustration of day to day living" or "get a break in the routine of home or work" are not motivated by community-

centred reasons. This also confirms Sheffield's societal-goal and need-activity distinction.

Second-order factor 6 is a future oriented, educational preparedness factor. Some high scorers on this factor would undoubtedly be preparing for future activity other than further formal education (e.g. a trip overseas) but the loading of $-.45$ on the inner-directed professional advancement factor (first-order factor 5) indicates that the educational preparedness manifested by high scorers on this factor is primarily anchored in a professional or job-oriented frame of reference.

Second-order factor 7 is almost pure cognitive interest close to Houle's "learning-orientation." The negative loading of $-.39$ on "educational compensation" indicates that high scorers deny that they are enrolled in order to compensate for past educational deficiencies, or that the facilitation of social relationships is a motivating factor. Factor scoring would probably reveal that high scorers on this factor have attended many courses in previous years and view with disdain those who enrol for some of the more esoteric reasons included in the E.P.S.

Whilst these second-order factors demonstrate that first-order factors, such as those obtained by Sheffield, are not independent and uncorrelated, they do not closely resemble the Houle three factor typology. Thus it was considered necessary to inter-correlate the second-order factors, factor analyse and rotate the resultant inter-correlations. This procedure yielded the third-order factors detailed in Table 4.

TABLE 4
EDUCATION PARTICIPATION SCALE:
THIRD-ORDER FACTOR LOADINGS AFTER OBLIQUE ROTATION

Second-Order Factors	Third-Order Factors ¹			
	1	2	3	4
1 Inter-personal improvement/escape	-.093	-.246	-.749*	.123
2 Inner versus other-directed advancement	-.759*	.169	.100	.119
3 Social sharing	.092	-.022	-.022	-.962*
4 Artifact (conformity)	-.747*	-.086	-.145	.010
5 Self-centredness versus altruism	-.051	-.287	.758*	.164
6 Professional future orientedness	-.211	.716*	.065	-.265
7 Cognitive interest	.146	.780*	-.073	.335
Percentage of total variance	20.04	17.90	15.96	14.62
Cumulative percentage of variance	20.04	37.95	53.91	68.54

¹ The r between factors 1 and 2 is .10, between 1 and 3 $-.07$, 1 and 4 is .18, between factors 2 and 3 $-.03$, between 2 and 4 $-.03$, between factors 3 and 4 $-.08$.

* Loadings greater than .40 which formed item clusters

Third-order factor 1 could be labelled "other-directed advancement" and identifies goal-oriented participants responding to some, probably vocational, environmental press. Third-order factor 2 is akin to Houle's learning orientation except that learning is undertaken not as an end in itself but to prepare oneself for some future, probably educational, activity. Third-order factor 3 could be described as a bipolar measure of "self versus other-centredness." Third-order factor 4 is almost pure "social contact." The high-scorer on this factor seeks social contact to compensate for what he considers to be excessively narrow and deficient educational experiences in the past. The fact that "cognitive interest" loads .335 on this factor indicates that high-scorers also enjoy learning for its own sake.

The "boiling down" of the 14 first-order to 4 independent and uncorrelated third-order factors has revealed a structure not unlike the three-factor Houle typology. Third-order factors 1 and 2 are both vocationally anchored, whilst third-order factors 3 and 4 have socio-psychological origins.

We can thus conclude that the E.P.S. is composed of 14 first-order factors—6 socially oriented, 2 job or vocationally oriented, 4 specifically learning or education oriented and 2 minor factors that emerge as a function of item specificity and the type of mathematical model adopted for the factor analysis and rotation. The social factors ("social welfare," "social contact," "social conformity," "social sharing," "improvement and escape" and "interpersonal facilitation"), the job-related factors ("other directed" and "inner directed" professional advancement), and the learning oriented factors ("intellectual recreational," "cognitive interest," "educational compensation" and "educational supplementation") can all be regarded as major motivational orientations. The second and third-order factors elucidate the nature of and relationships between the first-order factors, to some extent compensating for the "over factoring" usually obtained from a principal factor analysis and holding value as measures of "motivational orientation." It is contended that this kind of analysis is needed if the full significance of the inter-relationships between the various motivational orientations is to be gauged.

DISCUSSION

It would be commonplace to suggest that adult education participants are "motivated." To attain specificity we would need to add, if we were interpreting such complex behaviour as adult education attendance in a traditional motivational framework, that participants are motivated by homeostatic need, painful stimulation or innocuous stimuli, for it has long been recognised as a basic principle of psychology that

people are endowed with tendencies which cause them to maintain equilibrium or a state of synchrony between their constituent parts. Behaviour aimed at the restoration of balance may induce a state identical to that existing prior to the tension increase but, in the case of adult education participation, probably results in balance at a new level. This idea is basic to a line of thought pertaining to motivation for adult education attendance derived from holistic psychology and the homeostasis ideas originally developed by physiologists but now borrowed by psychology.

The term homeostasis was coined by Cannon (7) in his book *the Wisdom of the Body* but the idea can be traced back to Bernard's highlighting of the importance of the constancy of the fluid matrix in the body (2).

The basic idea is that a person mobilizes his defences to ward off disruptive forces, which cause tension or threat—in the adult education student, boredom, social isolation, an unhappy inter-personal relationship—and in so doing brings into play actions which will restore balance.

Cannon's demonstrations of bodily wisdom can be taken as an example of organic intelligence but, since human personality can be considered as another level of an organised whole, is it not reasonable to look for an equivalent of "normal body states"?

In applying such a notion to any behaviour and, in particular, to participation in an adult education course, several things must be accounted for. First, educational interests are acquired, so one would need to determine how acquired states, on attaining homeostasis, become "normal states." A second problem, as Cofer and Appley (8) note, is the timing of the adaptive response. Cannon said a disturbance needed to occur before equilibrium was sought but, at a behavioural level, adjustments appear to begin before disturbances occur and sometimes even occur before the disturbance. So the anticipation and forestalling of disruptive stimuli would have to be noted.

All of our "motivational orientations," it could be contended, are homeostatic in nature. It is admitted that, in moving from the intra-organic to the social level, a considerable gap in logic has to be bridged because we are no longer dealing with a single action system but relations between an individual and a larger system (family, community, other class members etc.).

It is not clear how needs such as those evidenced by adult education participants actually impel action or why the action may cease before the need is reduced but, despite this, we can represent our partici-

pants, particularly high scorers on first-order factors 2, 3, 4, 5, 6 and 13, as follows:

Deprivation (tension increase) → Action (participation)
 → Satisfaction (tension decrease)

The model accounts for a large number of so-called motivated behaviours. But for present purposes we must include behaviours that are acquired and not obviously linked to physiological satisfactions. Thus, in considering motivation for attendance at adult education, a modified equilibrium model is needed.

Most adult educators have met people who enrol in adult education in a deliberate attempt to break down homeostasis. It is just this kind of situation that has changed dominant theoretical conceptions of motivation, led to the naming of new drives (exploratory, curiosity) highlighting the telic significance of an activity (17, 37) and the theoretical recognition of "spontaneous activity" (21) or "intrinsic motivation" (22). Theoretically, these views can be accommodated in the homeostatic model by a conception of a hierarchy of "steady states" (35). When one is upset (for instance, the bored housewife high scorer on factor 4) equilibrium is restored but at the expense of the former steady state and at a new level. One can therefore conceive of homeostatic heterostatic behaviour.

Thus, Fromm, Rogers and others in the "third force" (29, 30), are generally of the view that behaviour unfolding human potentialities serves to take a person to new levels of development. This is well expressed in Maslow's hierarchy of needs (28), which assumes heterostatic principles. At the base of the hierarchy there are physiological needs (hunger, thirst etc.) which are prepotent and, if unsatisfied, can remain dominant. Next are the safety needs, which do not normally dominate adults in a well-ordered or regulated society but can be seen during catastrophes and in neurosis. Belongingness and love needs arise next, when physiological and safety needs are quiescent. Esteem needs, which represent a desire for the esteem of others, a positive self-concept, mastery and competence, appear next. At the apex of the hierarchy is self actualization, the highest need. Maslow maintains that a failure to satisfy these needs leads to deficiency conditions comparable to a vitamin or iodine deficiency and that gratification is necessary for psychological health. Gratification at lower levels is prerequisite to gratification of higher-order needs. Douglass (9), citing Miller (31), says the implication of Maslow's need hierarchy is that adult education programmes must be congruent with the dominant needs of the intended audience. But what is important for our present model is Maslow's distinction between people whose behaviour is organised by "being"

(B) needs and those whose behaviour and cognitive processes are organised by "deficiency" (D) needs. In the growth-motivated self-actualizing person, impulses are desired and welcomed rather than rejected and feared. Gratification increases motivation and heightens excitement. Appetites for growth are intensified. Instead of wanting less and less, the person wants more of, say, education. In a sense these motives can never be satisfied because growth is continuing. D type people—a vast majority of the population—behave completely in accord with the homeostasis model. It may be that high scorers on factor 8 are the self-actualizers and are not attempting to satisfy any particular need, although if we accept the cognitive drive notion, even people seeking adult education as an end in itself are acting in a homeostatic way. The argument that man is essentially good and that adult education participants are even better, in that they are pursuing educational ends just for their own sake, is appealing but probably untrue. Our view is that all participants are "goal-oriented," even though in some the goal is subtle and difficult to detect. Maslow's distinction between "deficiency" and "growth" motivation is in accord with Kuhlen's discussion of "growth-expansion" motives and behaviour impelled by "anxiety and threat" (26) and Buhler's concept of "expansion" which is a major explanatory variable in the adult life cycle (6). Correlation with measures of self-actualization would clarify whether high scorers on E.P.S. first-order factors 1, 7, 8 and 10 are "growth" or "expansion" motivated, as compared with high scorers on first-order factors 2, 3, 4, 5, 6 and 13 who are more obviously "deficiency" motivated.

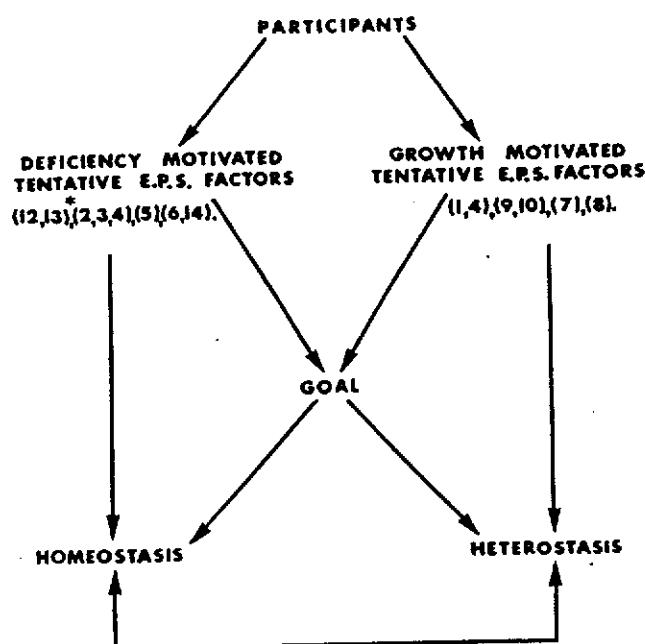

Fig. 1. Motive for participation in adult education: a model.

• Parenthesis indicates second-order factor clustering.

Figure 1 presents this material schematically. Participants are predominantly "growth" or "deficiency" motivated. "Deficiency" oriented participants seek to remedy their particular deficiency and thus seek equilibrium or homeostasis but, in the long term, are also seeking heterostasis. "Growth" motivated people, who are tentatively identified by the E.P.S. factors noted, are seeking heterostasis. It is probable that the amount of motivation which has "deficiency" and "growth" origins changes as the participant passes through his "developmental tasks" (15). It is conceded that the E.P.S. factors need considerable sharpening and possibly re-analysis with different factor analytic models, before distinctions can be made between "deficiency" and "growth" motivated participants. High scorers on factor 1 "social welfare" may be just as "deficiency" motivated (viz. the need to "do-good") as high scorers on the factors tentatively labelled as indicators of "deficiency" motivation. The success or otherwise of the model proposed here is obviously dependent on clear distinctions being drawn between "growth" and "deficiency" motivation.

In many respects, the fortunes of such theorizing (and the development of tools to operationalize) are bound up with those of the whole "third force" mentioned earlier. Many contemporary intellectual currents, impelled no doubt by the immediate pressing concerns of educators and students of human nature who find traditional concepts inadequate and irrelevant in contemporary society, are coalescing to form a "growth" theory of human nature. These include self, phenomenological, humanist and existential psychologists, as well as neo-Freudians. The fullest and most recent explication of "growth" as contrasted to "deficiency" motivation and behaviour is by Maslow (30).

Having accepted the theoretical difficulties of this material it is nevertheless contended that with factor refinement and the use of a discrepancy scoring technique, it would be possible to measure "deficiency" and "growth" motivation, the amount of imbalance and tension present prior to the commencement of a course and the degree to which participation brings about homeo- or heterostasis. Ultimately, it may be possible to isolate and manipulate variables which effect homeo/heterostasis.

When "passenger" items with little factorial relevance and less substantial factors are deleted from the E.P.S., factor scoring will reveal differential motivation among different age, sex, occupation etc. segments of the participant population. Factor scoring will also enable us to test previous suggestions (24) made without regard to the factorial structure of adult motives that vocational considerations are of more relevance to men than women, that job reasons are more likely to impel

young people into adult education than old people (except for old people seeking vocational re-training) and that there is a shift away from pragmatic and utilitarian reasons as people get older. It is also suggested that women, as well as using adult education for purposes related to home and family, are more inclined than men to seek new social contacts through adult education and get away from daily routines. As well as testing notions such as these on our New Zealand sample and similar relationships highlighted by Knox (25), it will be our immediate task to validate the E.P.S. on extreme groups of adult education participants known to vary with respect to motivation and to ascertain the relationship between factor scores and the number of courses attended in one year, number attended in the previous two years, drop-out, reason for dropping out of previous course, socio-economic status, religious affiliation, highest educational qualification, university degrees held, type of university degree and subject matter of courses attended. Whatever the relationships, it is obvious that students enrol in adult education classes for a plethora of reasons and that in studying adult learners what is needed is a holistic approach embedded in sound theory.

FOOTNOTES

1. Copies of the entire first-order matrix are available from the author.
2. Six week test/re-test reliability correlation coefficients for items 17, 21 and 30, were .83, .66, and .92 respectively.

REFERENCES

1. Barker, R. A. "Wanted: An Eco-Behaviorial Science." In Willems, E. P. and Kavsh, H. C., eds. *Naturalistic Viewpoints in Psychological Research* (New York: Holt, Rinehart, 1969).
2. Bernard, C. *Lecons sur les proprietes physiologiques et les alterations pathologiques des liquides de l'organisme* (Paris: Balliere, 1859).
3. Boshier, R. W. "Participation and Drop-out in Adult University Extension Classes," *New Zealand Journal of Educational Studies*, IV, No. 2, (1969) pp. 117-132.
4. Boshier, R. W. "Permanent Unemployment—Would it be so bad?" *New Zealand Monthly Review*, (1969), No. 98. pp. 11-12.
5. Boshier, R. W. "To Rotate or not to Rotate: The Question of the Conservatism Scale." *British Journal of Social and Clinical Psychology*. (under consideration)
6. Buhler, C. "Meaningful Leisure in the Mature Years." In R. W. Kleemeier, ed. *Aging and Leisure* (New York: Oxford University Press, 1961).

MOTIVATION AND PARTICIPATION

7. Cannon, W. B. *The Wisdom of the Body* (New York: Norton, 1932).
8. Cofer, C. N. and Appley, M. H. *Motivation: Theory and Research* (New York: Wiley, 1966).
9. Douglah, M. "Some Perspectives on the Phenomenon of Participation," *Adult Education*, XX (Winter, 1970), pp. 88-98.
10. Duke, C. and Marriott, S. "Social Science and Adult Education," *Studies in Adult Education*, I, No. 1, April, 1967, pp. 45-64.
11. Festinger, L. *A Theory of Cognitive Dissonance* (Evanston, Illinois: Row, Peterson, 1957).
12. Fletcher, J. M. "Homeostasis as an Explanatory Principle in Psychology," *Psychological Review*, II, (1942), pp. 80-87.
13. Fowler, H. *Curiosity and Exploratory Behaviour* (New York: Macmillan, 1965).
14. Hall, C. A. *Why Illinois women Participate in Home Economics Extension Club Programs* (Unpublished Ph.D. dissertation Dept. Education, University of Chicago, 1965).
15. Havighurst, R. J. "Changing Status and Roles during the Adult Life Cycle: Significance for Adult Education." In H. W. Burns, ed. *Sociological Backgrounds of Adult Education* (Center for the Study of Liberal Education for Adults, 1964).
16. Heider, F. *The Psychology of Interpersonal Relations* (New York: Wiley, 1958).
17. Hendricks, I. "The discussion of the 'instinct to master'" *Psychoanalytic Quarterly*, XII (1943), pp. 561-65.
18. Hendrikson, A. E. and White, P. O. "Promax: A Quick Method for Rotation to Oblique simple structure," *British Journal of Statistical Psychology*, XVII, Pt. 1 (1964), pp. 65-70.
19. Houle, C. O. *The Inquiring Mind* (Madison: University of Wisconsin Press, 1961).
20. Houle, C. O. *Personal communication to R. W. Boshier*, 1969.
21. Hunt, J. McV. "Experience and the Development of Motivation: Some reinterpretations," *Child Development*, XXI (1960), pp. 489-504.
22. Hunt, J. McV. "Motivation inherent in Information Processing and Action," In O. J. Harvey, ed. *Motivation and Social Interaction* (New York: Ronald Press, 1963).
23. Ingham, R. J. *The Measurement of Educative Behaviour and its Relationship to the Leisure Satisfactions of College Alumni* (Unpublished Ph.D. dissertation, University of Chicago, 1963).

24. Johnstone, J. W. C. and Rivera, R. J. *Volunteers for Learning* (Chicago: Aldine Publishing Co., 1965).
25. Knox, A. B. *The Audience for Liberal Adult Education* (Chicago: Center for the Study of Liberal Education for Adults, 1962).
26. Kuhlen, R. G. "Motivational Changes During the Adult Years," In R. G. Kuhlen, ed. *Psychological backgrounds of adult education* (Chicago: Center for the Study of Liberal Education for Adults, 1963).
27. Litchfield, A. *The Measurement and Pattern of Participation in Adult Education Activities* (Unpublished Ph.D. dissertation, University of Chicago, 1965).
28. Maslow, A. H. *Motivation and Personality*, (New York: Harper, 1954).
29. Maslow, A. H. *Toward a Psychology of Being* (New York: Van Nostrand, 1st Edition, 1961).
30. Maslow, A. H. *Toward a Psychology of Being* (New York: Van Nostrand, 2nd Edition, 1968).
31. Miller, H. L. *Participation of Adults in Education: A Force Field Analysis* (Occasional Papers, Number 14, Brookline, Massachusetts: Center for the Study of Liberal Education for Adults, 1967).
32. Nicholson, D. J. "Why Adults Attend School: an Analysis of Motivating Factors," (*University of Missouri Bulletin*, 1955, No. 30).
33. Osgood, C. E. and Tannenbaum, P. H. "The Principle of Congruity in the Prediction of Attitude Change," *Psychological Review*, LX (1955), pp. 393-404.
34. Sheffield, S. B. "The Orientations of Adult Continuing Learners" In Daniel Solomon, ed. *The Continuing Learner* (Chicago: Center for the Study of Liberal Education for Adults, 1964), pp. 1-22.
35. Stagner, R. "Homeostasis, Need Reduction and Motivation," *Merrill-Palmer Quarterly*, VII (1961).
36. Wanderer, J. J. *Great Decisions Survey, 1961. A study report for the bureaus of class instruction*, (Extension Division, University of Colorado, 1961).
37. White, R. W. "Motivation Reconsidered: The Concept of Competence," *Psychological Review*, LXVI (1959), pp. 297-333.

แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

บทคัดย่อ

ของ

รังรอง สีทองดี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม ๒๕๓๕

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในหกด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม และด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรสอาชีพ และสาขาวิชาเอก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ ปีที่ 1 และปีที่ 2 จำนวน 397 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ การหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ วิธีของนิวแมนคูลส์ การแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.00 และเป็นชายร้อยละ 39.00 เป็นกลุ่มอายุ 26 - 35 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.50 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.00 นิสิตส่วนใหญ่ยังเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 59.30 ที่สมรสแล้วมีเพียงร้อยละ 40.70 นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 86.10 วิชาเอกคือ พลศึกษา การบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา จิตวิทยา พัฒนาการ การศึกษาผู้ใหญ่ ภาษาไทย การศึกษาพิเศษ และสุขศึกษา
2. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.40 - 3.83 เรียงตามลำดับคือ ด้านการเรียนเพื่อรู้ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ด้านการทำตามความหวังของผู้อื่น และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม
3. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษที่มีเพศต่างกัันมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตชายมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อสูงกว่านิสิตหญิงในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น นิสิตที่มีอายุต่างกัันมีแรงจูงใจไม่แตกต่างกัน แต่นิสิตที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านการเรียนเพื่อรู้สูงกว่านิสิตที่มีอายุ 26 - 35 ปี และอายุ 36 - 45 ปี

นิสิตที่สมรสแล้วมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อสูงกว่านิสิตที่เป็นโสดในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น และนิสิตที่ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่รับราชการนั้นมีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตที่ประกอบอาชีพรับราชการในด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคม นอกจากนี้ยังพบว่านิสิตที่เรียนวิชาเอกสุขศึกษามีแรงจูงใจสูงกว่านิสิตที่เรียนวิชาเอกอื่น และในด้านการเรียนเพื่อรู้

4. นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะว่า ต้องการลดค่าหน่วยกิต ให้ห้องสมุดเปิดบริการในวันเสาร์อาทิตย์และวันหยุด ให้ลงทะเบียนเรียนอย่างเสรี ลดค่าสมัครสอบข้อเขียนพิสดาร การสอบไม่มีมาตรฐาน ให้สอบข้อเขียนพิสดารเมื่อเรียนครบรายวิชา ให้เลือกระหว่างทำปฏิญานิพนธ์กับการสอบข้อเขียนพิสดาร ให้อาจารย์มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ให้มีการประชาสัมพันธ์มากกว่าเดิม มีทิศทางในการเรียน ให้ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นการนำไปใช้ อุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย มีความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ มีอุปกรณ์ประจำห้องเรียนให้มีบรรยากาศการเรียนที่เป็นกันเอง ให้ห้องเรียนมีเครื่องปรับอากาศ มีเวลาพบปะสังสรรค์ระหว่างนิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกัน ให้มีการปรับปรุงบริการโรงอาหาร ให้อาจารย์มีเวลาให้นิสิตมากขึ้น ให้มีบริการแนะแนวเรื่องเรียน ให้มีสิทธิได้รับทุนการศึกษา และนิสิตมีเวลาพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้สอน

THE MOTIVATION FOR PART-TIME STUDIES OF THE GRADUATE STUDENTS IN
THE SPECIAL MASTER DEGREE PROGRAM OF SRINAKHARINWIROT
UNIVERSITY, PRASANMIT CAMPUS

AN ABSTRACT

BY

RUNGRONG SRITONGDEE

Presented in partial fulfillment of the requirements of the Master
of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1992

The purposes of this research were to study and compare the motivation of part-time graduate students of Srinakharinvirot University, Prasanmit Campus, in six aspects : interpersonal relationship, external expectation, situational avoidance, professional knowledge application for social service, and cognitive interest, as classified by sex, age, marital status, and academic major.

The sample used in this research were 397 first-year and second-years part-time graduate students. The statistics used for analyses of data were mean, standard deviation, t-test, F-test, Newman-Keul's test, frequency and percentage.

The important research findings were summarized as follows:

1. The majority of part-time graduate students were female, 61.00 percent, and male 39.00 percent. Most of students were in the age-groups of 26-35 years old, 61.50 percent, the age group of 36-45 years old, 29.50 percent, and the rest were 45 years old and above, 9.00 percent. Most of the students were single, 59.70 percent, and married, 40.30 percent. Most of students were government employees, 86.10 percent, and other professions, 13.90 percent. The part-time graduate students were studying in ten academic majors : physical education, educational administration, psychological guidance, educational measurement, educational technology, developmental psychology, adult education, Thai, special education, and physical education.

2. The part-time graduate students had motivation at a high level in all six aspects, with an average range between 3.40-3.83 having respective orders from the aspects of cognitive interest, interpersonal relationship, profession, situational avoidance, external expectation, and knowledge advancement application for social service, respectively.

3. The graduate part-time students had motivation in all aspects with significant differences. However, when all aspects were compared, it was found that male students had motivation in continuing their education at a higher level than female students in the aspect of interpersonal relation. The students with different ages had no different motivation, but students with 45 years old and above had motivation in the aspect of interpersonal relationship at a higher level than students in the age groups of 26-35 years old and 36-45 years old. The married students had motivation in continuing their education at a higher level than the single students in the aspect of interpersonal relationship, and students in other professions had motivation at a higher level than in government professions in the aspect of knowledge application for social service. In addition, it was found the students with physical education major had motivation at a higher level than students in other academic majors in the aspect of cognitive interest.

4. The part-time graduate students had additional comments and suggestions that the unit costs be reduced,

library services on Saturdays, Sundays and holidays, they have freedom in taking courses, comprehensive examination fees be reduced, examination had no standard, comprehensive examination be taken placed after course-work had completed, they have choice between the thesis and the comprehensive examination, the lecturers use new teaching techniques, public relations be improved, they had studying directton, programs emphasizing on application of knowledge, instructional materials be up-to-date, material usages be convenient, had instructional equipment set in the classrooms, learning atmosphere be friendly, classrooms be air-conditioned, social gatherings be arranged among students with different academic majors, cafeteria service be improved, lecturers have more time for students, learning guidance be provided, students be eligible for scholarships, and students have certain time to meet with their advisors and lecturers.